

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200761

UNIVERSAL
LIBRARY

ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಮಾಲೆ-೫೪

ಗಣೇಶ ದರ್ಶನ

ಪು. ತಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್

ಪ್ರಕಾಶಕರು :
ಕಾವ್ಯಾಲಯ
ಮೈಸೂರು

ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ : ೧೯೪೭

Copyright
All Rights Reserved
ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಕಾಪಿರೈಟ್

ಸಾಧಾ ಪ್ರತಿ, ರೂ. ೧-೮-೦]

ಬೆಲೆ :

[ಕ್ಯಾಲಿಕೊ ಪ್ರತಿ, ರೂ. ೨-೮.

ತಿರ್ಥರೂಪರನ್ನು ನೆನೆದು

ತನ್ನ ರಸವಂತಿಕೆಯ ಸೌಭಾಗ್ಯದಲ್ಲ
ತನ್ನ ತರುಮೂಲಕ್ಕೆ ತನ್ನ ರಸ ಚೆಲ್ಲಿ
ಕೃತಕೃತ್ಯವಪ್ಪಂತೆ ರೆಂಬೆ, ನಾಸಿಂದು
ತಾಯ್ನಿ ಲದೋಳಿವ ಚೆಲ್ವೆ ನಿಮ್ಮ ವರವೆಂದು.

ಅರಿಕೆ

ಕೃತಿನೇಪಥ್ಯ ಮತ್ತು ಕೃತಿಫಲ ಇವೆರಡರ ವಿವರಣೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾವ್ಯ ಮೀವಾಂಸೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಕವಿಯ ಅರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೃತಿನೇಪಥ್ಯದ ವಿಚಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ನಡೆಯಬೇಕೇನೋ. ಈ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಈಗ ಓದುವಾಗ ನನಗೆ ಇವು ಯಾವೊಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒಂದು ಮಟ್ಟದ ನಿಲುವಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಬಗೆಯೂ ಬಗೆಬಗೆ. ಆತ್ಮಪ್ರಕಾಶನ, ಆತ್ಮವಿಕಾಸನ, ಭಾವಾನುವಾದನ, ಭಾವಪರಿಷ್ಕರಣ, ರಸದೋಷತನ, ಅನುಕರಣ, ಅನುರಣನ, ಬೋಧನ, ವಿವಕ್ಷೆ, ಆನಂದ, ಆನಂದಾಭಾಸ, ಸೃಷ್ಟಿ, ದೃಷ್ಟಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಬರೆಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಬಣ್ಣವನ್ನು ತೀಡಿ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಚಪಲ ನನಗುಂಟು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತಜ್ಞರಿಗೆ ಬಿಡುವು ದೊಳೆಯದೆನ್ನಿ ಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸ್ವಂತ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕವಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಆತನ ಬುದ್ಧಿ ಆತ್ಮಾನುಕಂಪ ಇಲ್ಲವೇ ಆತ್ಮಪ್ರಶಂಸೆ ಇವೆರಡು ತುದಿಗಳಿಗೆ ತೂಗುಯ್ಯಲೆ ಆಡುತ್ತದೆ. ಸಮಸ್ಥಿತಿ ಚೆಂದ. ಆದುದರಿಂದ, ನಾನು ಈ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ಆದಷ್ಟು ದೂರ ಇರಿಸಿ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸಹೃದಯರಿಗೊಪ್ಪಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಈ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಕೃತಿಯಾದ "ಗಣೇಶದರ್ಶನ" ಮೊದಲಾಗಿ ಹಲವಾರು ಪದ್ಯಗಳು ಮಿತ್ರರ (ಅಂದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಂ. ಶಿ., ತೀ. ನಂ. ಶ್ರೀ., ಮತ್ತು ಗೊ. ರಾ.) ಪರಾಮರ್ಶಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಅವರ ಪ್ರಸಾಧನ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕಾಂತಿಗೊಂಡಿವೆ. ಇವರ ಕುಶಲವಾದ ಕೈವಾಡವನ್ನೂ ಮೀರಿ ನಿಂತಿರುವ ಭಾವಾಕ್ಲೇಶಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೇ ತೋರಿಬಂದಿವೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಕಾವ್ಯ ಕವಿಜ್ಞರ ರುಚಿಗೆ ಅವು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುವೇ? ಈ ಕ್ಲಿಷ್ಟತೆ ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೇ ಸೇರಿದುದೇನೋ. ಅದು ದೋಷವೇ ಹೊರತು ಘೋಷವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಆರೋಪಿಸುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಮರೆಸುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗುಣ

ಗಳೋ? “ವಸಂತಿ ಹಿ ಪ್ರೇಮ್ಣಿ ಗುಣಾ ನ ವಸ್ತುನಿ.” ಭಾರವಿ ಕವಿ ಈ ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತಿನಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ಕೃತಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಹಂಕಾರಿಯನ್ನೂ ಭಗ್ನಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ನಿಜವಾಗಿ—ವಸಂತಿ ಹಿ ಪ್ರೇಮ್ಣಿ ಗುಣಾ—ನ ವಸ್ತುನಿ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಕವನಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಿರಂತರವಾದ ಆದರವನ್ನು ತೋರಿ ನನಗೆ ಕಾವ್ಯೋತ್ಸಾಹವು ಕುಂದದಂತೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಮಿತ್ರವೃಂದಕ್ಕೂ ಸಹೃದಯ ಗೋಪಿಗೂ ನಾನು ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು,

ಪು. ತಿ. ನ.

ಸರ್ವಜಿತ್ ಸಂ. ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಹುಳ ದ್ವಾದಶೀ.

ಪರಿವಿಡಿ

	ಪುಟ
ಅರ್ಪಣೆ	iii
ಅರಿಕೆ	v
೧. ಗಣೇಶ ದರ್ಶನ	೧
೨. ಚಿಕ್ಕುಹೂ	೨೨
೩. ಜೀರುಂಡೆಯ ಮುಳುಕು	೨೫
೪. ತಮೋಭೀತಿ	೨೬
೫. ಸಂಜೆಗಾಳಿಗೆ ಜಳಕ ಮಾಡಿಸೆ	೨೭
೬. ಇಗೊ ಸಂಜೆ, ಸಖಿ	೨೮
೭. ಮೂಡುತಿಹನದೊ	೨೯
೮ ಇರುಳು—ಚಂದ್ರೋದಯ	೩೦
೯. ಕಡಲಿದಿರು	೩೧
೧೦. ಲಘುವಾಗೆಲೆ ಮನ	೩೨
೧೧. ನಿರೀಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು	೩೩
೧೨. ಸಹನೆ-ಶಿವ	೩೪
೧೩. ನೆರಳು	೩೫
೧೪. ಕವಿ ಬೀಂದ್ರಿಯವರನ್ನು ಕುರಿತು	೩೬
೧೫. ನನ್ನ ನಾಯಿ.....	೪೦
೧೬ ತಾಯಿಯ ಮುದ್ದು	೪೧
೧೭. ಪ್ರತೀಕ್ಷೆ	೪೨
೧೮. ಅವನು—ಅವಳು	೪೪
೧೯. ಅವರು	೪೬
೨೦. ನರ್ತಕಿಯೊಬ್ಬಳ ನಾಟ್ಯವನ್ನು ನೆನೆದು	೪೯
೨೧. ಸಿರಿವಂತ ಸೂಳೆಯರ ಹಾಡು	೫೦
೨೨. ಬಡಸೂಳೆಗೆ ಅವಳ ಗೆಳತಿ	೫೧
೨೩. ಓ ನಲ್ಲಿ ಬಾ ಇಲ್ಲಿ	೫೩

೨೪	ನವಿರಂಗಿ	೫೩
೨೫.	ಯುದ್ಧ ಸಮರ್ಥನವಾದ	೫೫
೨೬.	ಪ್ರಶ್ನೆ-ಉತ್ತರ	೫೬
೨೭.	ವಿಮರ್ಶಕನ ಕಷ್ಟ	೫೭
೨೮	ಬಿನದ	೫೯
೨೯.	ಮುತ್ತಣ್ಣ—ಸಾಬಿ—ದೊರೆಸಾಮಿ—ದೇವರು....	೬೦
೩೦.	ಜುಟ್ಟು	೬೪
೩೧.	ಹಸು—ಕರು....	೬೭
೩೨.	ನಾಳೀಜಂಘೆ	೭೨
೩೩.	ನಾರಾಯಣನ ಕತೆ	೭೭
	ಕವನಗಳ ಅಕಾರಾದಿ	೮೪
	ಮೊದಲ ಚರಣಗಳ ಅಕಾರಾದಿ	೮೫

ಗಣೇಶ ದರ್ಶನ

೧

ದೇವರನೆಯೆಂದೆ ಕಾವ್ಯದ ರಚನೆಯೆ
ನುತಿಯುರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಭಾವದ ಪಚನೆಯೆ ?
ತಪ್ಪಿದನಾದೊಡೆ ತಿದ್ದು ವೆನೀಗ
ದೇವತೆಯೊಂದನು ನೆನೆ ಮನ ಬೇಗ—
ಎನಲೀ ನಗೆಬಗೆಗಿಂಬಾಗುತ್ತ
ಬಂದಿತು ಬೆನಕನ ಭಾವನೆಯಿತ್ತ.

ಬುದ್ಧಿಯ ನೀಡೈ ಗಣಾಧಿನಾಯಕ
ಸಿದ್ಧಿಯ ತೋರೈ ಗಣಾಧಿನಾಯಕ
ನಿಘ್ನ ನಿವಾರಕ ಗಣಾಧಿನಾಯಕ
ಹೆಗ್ಗಣವೇರುವ ಗಣಾಧಿನಾಯಕ
ಆನೆಯ ಮೊಗವಾಡವ ಧರಿಸಿದನೇ
ಡೊಳುಹೊಟ್ಟಿಗೆ ನಾಗರ ಬಿಗಿದವನೇ
ಶತಿಯೋರನ ನಗೆಗಿಂಬಾದವನೇ
ದಯಮಾಡಯ್ಯಾ ದಂತಾಯುಧನೇ—

೧೦

ಇಂತಾಚಾರ್ಯರ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ
ಸಮ್ಮತ ಎಷ್ಟುಕೆನ್ನೆನೊಲ್ಲದೆ
ಚೌತಿಯ ದಿನದೊಳು ಬೆನಕನ ಭಾವಿಸೆ
ನನ್ನ ಬಳಿಗೊಂದು ಮೂಷಕ ಧಾವಿಸೆ
ಗಜಮುಖನೈತಂದನೊ ಎನ್ನುತ ನಾ
ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ ಕಂಡೆನು ಸನ್ನುತನ.

೨೦

“ ಕಡುದಿಲ್ಲವೊ ಕಡುದಿಲ್ಲವೊ ಇಲ್ಲ
ನನಗೆ ಏಕೆ, ವಾಹನಕೂ ಇಲ್ಲ
ಘಾಜಿಗೈದು ಮೊರೆಯಡುತಿಹರೆಲ್ಲ
ಭಕ್ತುತರನೇ ಬೇಡಲು ಬಾಯಿಲ್ಲ.
ಎನ್ನಾ ರಾಧಿಪ ಮೋಹವ ಬಿಟ್ಟುಹೆ
ಆದೊಡೆ ನನ್ನೊಳು ನೇಹವನಿಟ್ಟುಹೆ

ಹಿರಿತನಕೂ ಕೆಳತನವೇ ಮಿಗಿಲು
 ಇದರೊಳ್ಳಿಲ್ಲ ದೌಚಿತ್ಯದ ದಿಗಿಲು
 ಅದಕೈತಂದೆನು ನನ್ನೆಡೆಗಿಂದು
 ಕಡುಬಂ ತಣಿವಂದಂ ನೀಡೆಂದು”—

೩೦

ಎನ್ನುತ ಪಕ್ಕದ ಕುರ್ಚಿಯ ಪೀಠದಿ
 ಸುಖದಾಸನವಂ ಕೊಂಡಿಹ ಮಾಟದಿ
 ದುಂಡನೆ ಕಾಲ್ಗಳ ಮೇಲೆತ್ತಿಟ್ಟು
 ಹೊಟ್ಟಿಯ ಮೇಗಡೆ ಸೊಂಡಿಲನಿಟ್ಟು
 ಶಿವನುರಿಗಣ್ಣಿನ ಬೆಕುದಿಂಗಳೊ ಎನೆ
 ನೋಟದ ಮಂದಸ್ತಿ ತರುಚಿ ತಣ್ಣನೆ
 ತೇಜವ ಸೂಸುತಲ್ಲೆಡೆ ಬೆಳಗಿ
 ಆತ್ಮದ ಹಾವಸೆ ಬೇಸರ ತೊಲಗೆ
 ಕಂಗಳ ಧಾಳದೊಳೆನ್ನಂ ತಿವಿದು

೪೦

ನಾ ಸಡಗರಗೊಳೆ ತಾನದ ಸವಿದು
 ಇಂತೆನೆ ಬಂಧುವಿನಂದದಿ ಬಿನಕಂ
 ಪುದಿ ಬುದಿ ಸಿದಿ ಪ್ರದಾಯಕಂ,
 ನಮ್ರನಾಗಿ ಗೈದೆನು ಶರಣಾರ್ತಿ :
 “ ಸ್ವಾಗತ ಮಂಗಳವಿನೋದಮೂರ್ತಿ
 ಸಕಲಸುರಾಸುರ ಗಣಂಗಳರ್ತಿ
 ದೇಶವಿದೇಶಸುವಾಸಿತ ಕೀರ್ತಿ
 ವ್ಯಾಸಸ್ತೂರ್ತಿಗೆ ನಡೆಕೋಲಾದನೆ
 ಮರುಳ್ಳೆ ಹುರುಳೇ ಎಡರಾಳುವನೇ
 ಏ ಬಿನದಕೆ ನನ್ನೆಡೆಗೈತಂದೆ
 ವ್ರಾತ್ಯನೆಡೆಗೆ ದೇಹಿ ಎಂದು ಬಂದೆ ?
 ನನ್ನ ಗೃಹಿಣಿ ಭೋಜನದಧ್ಯಕ್ಕೆ
 ಮನೆವಾಕ್ತನಡೊಳು ಬಲುಬಲು ದಕ್ಕೆ
 ಅವಳಾಲ್ತನಡೊಳೆ ನನ್ನಯ ರಕ್ಕೆ
 ಮೀರೆ ವಿಧಿಸುವಳು ಭಿಕ್ಷೆಯ ಶಿಕ್ಷೆ
 ಮೋದಕ ನೈವೇದ್ಯವನಣಿಗೈಯೆ
 ನೆಪವೇನು ಪೇಳಲಿ ನಾನಾಯೆ

೫೦

ಎಲ್ಲರ ಕಾಡ್ಯಕು ನೀನೆ ಉವಾಯ
ಈ ವೂಜಿಗು ನೀನಿಡು ತಳವಾಯ”.

ಎನ್ನೆ ನಾನು ನಸು ಚಿಂತಿಸಿ ಬೆನಕಂ
ಕರ್ಣಾಸ್ಥಲಿತ ಲಲಾಟಫಲಕಂ
ಮೊಗಗಿಂ ಕಿವಿತೆಗೆದೆನಗಿಂತೆನುವಂ
“ಆತ್ತು ಕಾಡಿ ಅಮ್ಮನ ಗೋಗರೆವಂ
ಸೆರೆಮನೆ ಮೂರ್ತಿಯ ಸೋಡುತಲೆಳೆಯ
ಸಂತ್ಯೆಸಲು ವೋ ನಿಸಗಿದೆ ಸಮಯ.”
ಎನೆ ನಾನಾತನ ಭಾವವನರಿತು
ಹಸುಳೆಗೆ ಲೇಸೆಂದಾಳನು ಕುರಿತು
ಬಿಂಬವ ತರವೇಳಾ ಕೆಯನೆರೆದೆ
“ಮುದ್ದನ ಹರಸಲು ಗಣಪನ ಕರೆದೆ
ನಿರ್ವಿಧಿಯಾದರು ಕಡುಬನು ಮಾಡಿ
ವೂಜಿವುದೊಳ್ಳಿತು ಸುತನಂ ಕೂಡಿ.”

೬೦

೭೦

ಇದನಾಲಿಸಿ ಕಂದನು ಕುಣಿದಾಡೆ
ತಂದ ಬಿಂಬವುಲ್ಲಸವನು ಹೂಡೆ
ಬಂದ ಬೆನಕನದೊಳು ಸುಳಿದಾಡೆ
ಈ ಆಟದೊಳಾಕೆಯ ಬಗೆ ಕೂಡೆ
ಅತಿಥಿಕಾಡ್ಯವೆಡರಿಲ್ಲದೆ ನಡೆವ
ಕಡುಜಿನ ತುಷ್ಟಿಯ ಗಣಪಗೆ ಕೊಡುವ
ಯತ್ನದೊಳಾಶಂಕೆಯ ನಾ ನೀಗಿ
ಸ್ವಸ್ಥಾನಕೆ ಬರೆ ಬಗೆ ಲಘುವಾಗಿ ;
ಕೆವಿಯಾಡಿಸಿ ಕಣ್ ಕೊಂಕಿಸಿ ಸೋಡಿ
ಬೆನಕನೆಂದ “ಆಹ, ಎಂತಹ ಜೋಡಿ
ನಿಮ್ಮ ಸೋಡುತಿರೆ ಕುದುರುವುದರಿವು
ಗಂಡಸಿನೊಡೆತನವೆಂದರೆ ಇದುವು
ಪ್ರತಿಯೊಳಗಾಡುವ ಹಾಡಿನ ತೆರದಿ
ಸ್ವತಂತ್ರ ನೀನೀ ಪಾರತಂತ್ರ್ಯದಿ

೮೦

ಶಕ್ತಿ ಸಮಾರೋಪಣವೇ ಮದುವೆ
 ಒಂದೆರಡಾಗುವ ತೆರವೇ ಮದುವೆ
 ಭರಸಮರ್ಪಣದ ಮುಹೂರ್ತವೊದವೆ
 ತಿರುಳನಿತ್ತು ನೆರಳವುದೆ ಮದುವೆ
 ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹುರುಳು ಗಂಡಿಗೆ ಮರುಳು
 ಗಂಡಿಂತೊಡೆವುದೆ ಮದುವೆಯ ತಿರುಳು
 ಈ ಒಡತನವೇ ದಿಟದೊಡತನವು
 ಸಿಮಗೆನ್ನಾ ಶೀರ್ವಾದದ ಸೆರವು ”
 ಎನೆ, ಇದು ಭೂಷಣವೋ ದೂಷಣವೋ
 ಈ ಬಿನದಿಗೆ ಕುಹಕವೆ ತೋಷಣವೋ
 ಎಂದರೆ ನಾನಿದ ಗಣೇಶ ತಿಳಿದು
 ಮಗುಳಿಂತೆಂದಂ ಬಿನದವ ತಳೆದು

೯೦

“ ಶಿವನೋ ಶಕ್ತಿಯೊ ಪರಮೇಶನೊಳು
 ಹುರುಳಾರ್ಯೆ - ಶಕ್ತಿಯಲಾ ಹುರುಳು
 ಸಿರಿಹರಿಯೊಳಗೋ ಸಿರಿಯೇ ಅಲ್ಲವೆ
 ವಾಗರ್ಥದೊಳೂ ವಾಚವೆ ಅಲ್ಲವೆ
 ಕೇಳೆ ಕಬ್ಬದೊಳು ಕೇಳೆಯೆ ಅಲ್ಲವೆ
 ಋಣಋದ್ಧಿಯೊಳೂ ಋದ್ಧಿಯೆ ಅಲ್ಲವೆ
 ಮರುಳೂ ಹುರುಳೂ ಬಿರತೀರಲೊಳಿ ತೊ
 ಕವಲೊಡೆಯುತ ನೆರವಾಗುವುದೊಳ್ಳೆತೊ ?
 ಹುರುಳಿನೊಳಗೆ ಮರುಳಾಟವೆ ಲೇಸು
 ಮಾಯೆಯೊಳಗೆ ಶಿವಲೀಲೆಯೆ ಲೇಸು
 ಇರವಿನೊಳಿವಿನ ಮರುಳೇ ನಲವು
 ಸಜ್ಜಿ ದಾನಂದವೆಂಬುದೆ ಇದುವು
 ನಿಮ್ಮಿ ದಾಂಪತ್ಯದೊಳಿದ ಕಾಂಬೆ
 ಅಸ್ತು ಅಸ್ತು ಸ್ವಸ್ತಿ ಸ್ವಸ್ತಿ ಎಂಬೆ.”

೧೦೦

೧೧೦

೨

ಇಂತೆನೆ ವಿಘ್ನೇಶಂ ನಗೆಗೂಡಿ
 ಮರುಕೊಂಕಾಡಲು ನನ್ನ ನು ದೂಡಿ

೪

“ ಒಂದೆರಡವ್ವದೆ ಲೇಸೆಂದೆನ್ನುವೆ
 ಒಂಟಿಯಾಗಿ ನೀನುಳಿದರೆ ಜೆನ್ನವೆ
 ಗಜಮುಖನೇ ನಿನಗೆಂದಿಗೆ ಮದುವೆ
 ನಿನ್ನಿಂದಾವಪ್ಪರಸಿಯು ಸಧವೆ ? ”
 ಎನೆ, “ ಎಲ ದಿಟ್ಟ, ನಗುವೆಯ ನನ್ನ
 ಎನಗೇತಕೆಯೋ ಮದುವೆಯ ಬನ್ನ !
 ನನಗೇ ಗಣದೊಡೆತನವೇ ಸಾಕು
 ನನ್ನೊಡೆತನ ಯಾವಬಲೆಗೆ ಬೇಕು
 ಲಂಬೋದರಗೇತಕೆ ತರಳೋದರೆ
 ಕುಂಭಶಿರಂಗೇತಕೆ ಬಿಂಬಾಧರೆ
 ವಕ್ರತುಂಡಗಕ್ಕುರಿಸುವರಿಹರೇ
 ಮರುಳ್ಳೊಡೆಯಗೆ ಮರುಳಹರಿಹರೇ ?
 ನನ್ನನು ನೆನೆಯುತ ನಾನೇ ನಗುವೆ
 ಹೆಣ್ಣೊಲ್ಲದ ರೂಪಕೆ ಗೆಲ್ ಎಸುವೆ
 ಈ ನಿಡುಮೂಗನು ನಾನೇ ಬಯಸಿದೆ
 ಈ ಹಿರಿಕಿಯನು ನಾನೇ ಬಯಸಿದೆ
 ಈ ಕಿರುಕಂಗಳ ನಾನೇ ಬಗೆದೆ
 ಗುಜ್ಜು ಕಾಲು ಪೇರುದರಕ್ಕೊಲಿದೆ
 ವಾಹನಕಿಲಿಯನೆ ನಾನಾರಿಸಿದೆ
 ಎಡರೊಡೆತನವನು ನಾನೇ ವರಿಸಿದೆ
 ಎನ್ನ ಕಜ್ಜಿ ಕೀ ಪರಿಕರ ಹವಣು ”
 ಎನಲವನು ತಡೆದಾಸಂತೆಂದೆನು
 “ ಕ್ಷಮಿಸು ಗಣಪ ನಾನರಿತುದೆ ಬೇರೆ
 ನಿನ್ನ ಕುರಿತು ನೀನೊರೆವುದೆ ಬೇರೆ.
 ಶಿವನುಎಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನಂ ಕಡೆದು
 ಕಾವಲಿಡಲು ಶಿವೆ, ಶಿವನು ತಡೆದು
 ಶಿವನಳಿಯೆ, ಹರಿ ಗಜವಂ ತರಿದು
 ತಲೆಯಂಟಿಸೆ ನೀನಾದೆ, —ಕತೆಯಿದು.
 ನಿನ್ನಿಚ್ಛೆಗೆ ನೀನಾದುದು ನನ್ನಿಯೊ
 ನಿನ್ನ ಕುರಿತಂಥ ಕತೆಗಳೆ ನನ್ನಿಯೊ ”

೧೨೦

೧೩೦

೧೪೦

ಎನೆ, " ಎಲ, ಎನಗಿಡುತಿಹೆ ದುರ್ಬೀನ
 ಎನ್ನ ನುಡಿಸೆ ನಿನಗಿಲ್ಲ ಸಮಾನ
 ಯಕ್ಷ ನೊ ರಕ್ಷ ನೊ ಚೌಕದ ಭೂತವೊ
 ಮುಗ್ಧ ರ ಭೀತಿನಿವಾರಣಾಹೇತುವೊ
 ಹಾದಿಯೊಳಿದ್ದೆ ನೊ ಬೀದಿಯೊಳಿದ್ದೆ ನೊ
 ಬಾನಿಂ ಬಿದ್ದೆ ನೊ ಗಂಗೆಯೊಳೆದ್ದೆ ನೊ
 ಭವನೇ ಬಗೆದನೊ ಭವೆಯೇ ಅರಿಯೆ
 ಆರುಮರಿಯರೀ ಸಂದೆಗ ಹರಿಯೆ
 ಋಷಿ ಕವಿ ಯಾರೂ ಬಣ್ಣಿ ಸಲ್ಲಿ
 ಕಾಳಿದಾಸಗೂ ನನ್ನ ರಿವಿಲ್ಲ
 ಇರಲಾದೊಡೆ ನಾನಿದ್ದೇ ಇದ್ದೆ
 ಎಡರಾಳುವ ಕಲೆಯೊಳು ಸುರಿತಿದ್ದೆ
 ಮರುಳರ ಮೊರೆಯಾಲಿಸೆ ಕಲಿತಿದ್ದೆ
 ಇದರಿಂದೆಲ್ಲರ ಚಿತ್ತದೊಳೆದ್ದೆ.
 ಬಯಕೆಸಲಿಕೆಯಂತರವೇ ವಿಘ್ನ
 ಎಲ್ಲಾ ಸೆಗು ಭವವಿದು ಗಳದಘ್ನ
 ತೇಲಿಸ ಕಲಿತರೆ ಅದೆ ವಿಜ್ಞಾನ
 ಇದರೊಳ್ಳಿಲ್ಲ ನನಗಿಂತಲು ಜಾಣ
 ವಿಜ್ಞಾನದ ಅಧಿದೇವತೆ ನಾನು
 ಔಚಿತ್ಯವನೆನ್ನಂಗದಿ ಕಾಣು :
 ಹಿರಿದೆನ್ನ ಮತಿ ಮೇಣೆದು ನಿಶಿತ
 ತಿಳಿ ಮತಿವಂತಗೆ ನಿಡುಮೂಗನುತ
 ಈ ಸೊಂಡಿಲ ಜೆಲುವೆನ್ನ ಗ್ನಳಿಕೆ
 ಹೊಳಪಿನ ತಿಣ್ಣ ರಿವಿನ ಬತ್ತಳಿಕೆ.
 ಅಲಿಸ ಬಲ್ಲವನಾಳು ಬಲ್ಲ
 ನೋಡೀ ಹಿರಿಕಿವಿ ಇದಕೆಣೆಯಿಲ್ಲ
 ಎಲ್ಲವನಾಲಿವೆ ಸೊಂಡಿಲೊಳಿಡುವೆ
 ಎಲ್ಲಕು ಒಂದುತ್ತರ ಓಂ ಎನುವೆ
 ಹಲವರನಾಲಿಸು ಒಂದನೆ ಹೇಳು
 ಇದ ಕಲಿತಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಸಿರಿಬಾಳು.

೧೫೦

೧೬೦

೧೭೦

ಕಾಡ್ಯೈಕಾಗ್ರತೇಗೀ ಕಾಣ್ಣಿ ಸಂ.
 ಸರೋಪಶಮನಕೀ ಉದರ ಸಂ
 ಉಂಡಿರುವವನೇ ಶಾಂತಿಯ ಬಲ್ಲ
 ಉಣ್ಣಲು ಬಲ್ಲವ ತುಷ್ಟಿಯ ಬಲ್ಲ
 ಇವನುಳ್ಳಗೆ ವುಷ್ಟಿಯು ಹೊರತಲ್ಲ
 ಇಂಥವಗೊಲಿವುದು ಈ ಜಗವೆಲ್ಲ
 ಈ ಲಂಬೋದರವೆನ್ನಯ ಪೆರೈ
 ಇದರಿಂ ದೊರೆಯಿತು ಎಲ್ಲರ ಕೂರೈ
 ಇದೆ ಕುರುಹಲ್ಲವೆ ಕೃತಕೃತ್ಯತೆಗೆ
 ಎಡರೈವ ಗೆದ್ದಿಹ ಸತ್ಯತೆಗೆ
 ಇದರಿಂದಲೆ ಬಗೆಯವು ಸ್ತಿಮಿತ
 ಮಂದಿಯ ನಂಬುಗೆ ಇಂಥನೊಳಮಿತ
 ಅರಿವಿನ ಕಣಜಕೆ ಕನ್ನವನಿಡಲು
 ಸೃಷ್ಟಿರಹಸ್ಯವ ಭೇದಿಸಿ ಬಿಡಲು
 ಇಲಿಗೊ ಮಿಕ್ಕಿಹ ದಕ್ಷರದಾರು
 ವಿಜ್ಞಾನಕೆ ಇಲಿಯೊಲ್ಲದಾರು
 ಈ ಮರ್ಮವನರಿತಿದಕಾಸೊಲಿದೆ
 ಇದರಿಂ ವಿಘ್ನೇಶಂ ನಾನಾದೆ.

೧೮೦

೧೯೦

ಎನ್ನಯ ಸಾಮುದ್ರಿಕವಂತಿರಲು
 ಸಂಬದರಿಂಪಿಸೆ ಜನ ಮೆಚ್ಚಿರಲು
 ಶಿವಗಾಯಿತು ಮರುಳುಗಳ ಬಲುಕಾಟ
 ಶಿವೆಗೇಕಾಂತವೆ ಇಲ್ಲದ ಮಾಟ
 ಇಬ್ಬರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಯಸಿದರೆನ್ನ
 ತಪ್ಪಲು ತಮಗಿವನಾಳುವ ಬನ್ನ
 ಇಂಥವನಿಹನೇ ಎಂದರಸಿದರು
 ಎನ್ನ ಕಂಡು ಮುದದಿಂ ಹರಸಿದರು
 ಇವ ಮತಿವಂತ ಅಂತೆಯೆ ಶಾಂತ
 ಮರುಳುಗಳ ಪಡೆಗಳಿಗಿವನೇ ಕಾಂತ
 ಎಂದೆನ್ನನು ಕೈಲಾಸಕೆ ತಂದು
 ಕಂದಾ ನೀನೆಮ್ಮೊರಸನೆಂದು

೨೦೦

ಭಾವಿಸಿ ತೋರಿದರೆನ್ನ ನು ಜಗಕೆ
 ಅಂದಿಂ ಸಂದೆನು ನಾನೀ ಜಸಕೆ.
 ಕಷ್ಟ ಕಷ್ಟವೀ ಗಣವಾಳ್ವಾಟ
 ಎ ಬಣ್ಣೆ ಸಲೀ ಬಳಗದ ಕೂಟ !
 ಒಡ್ಡೊಬ್ಬನಿಗೊಂದೊಂದೇ ಬೆರಗು
 ಶಿವನವನಲ್ಲದೆ ಮಿಕ್ಕುದು ಹೊರಗು
 ಮೈ ಮಾಟದೊಳೂ ಹೂಟವೆ ಇಲ್ಲ
 ಸಮರಸವಲ್ಲದೆ ಓಸರವೆಲ್ಲ—
 ಈ ಓಸರಗಳ ನಾ ದೋಡಿವೆನು
 ಭವ್ಯದ ಕರುಮಾಡವನಾಗಿವೆನು
 ಅಲ್ಲವೈದು ಪರಮೇಶ್ವರನೋಲಗ
 ಸಭೆಗುಲ್ಲಸ ತರುವುದೆ ನನ್ನೊಳಿಗ
 ಭಾವುಕರೆಲ್ಲರು ಅಹ ಅಹ ಎನ್ನೆ
 ಹುಬೊಮ್ಮರೆ ಸೈ ಸೈ ಲೇಸೆನ್ನೆ
 ಗೌರಿಯ ಮಿದುನಗುವೆನ್ನ ನು ಚೋದಿಸೆ
 ರುದ್ರನ ಭದ್ರಸ್ತೃತವನುವಾದಿಸೆ
 ನಿಂತೆಡೆ ನಿಂತೆಯೆ ಗಣಗಳನಾಳೆ
 ಎಲ್ಲರ ನಗಿಸುತ ವೋದದಿ ಬಾಳೆ.”

೨೧೦

೨೨೦

೩

ಇಂತೆನೆ ಗಣವಂ ತನ್ನ ತೆರವನು
 ಕೈಲಾಸಕೆ ತಾ ಬಂದ ಪರಿಯನು
 ಇವನ ರಹಸ್ಯವನಿನ್ನು ಮರಿಯಲು
 ಎನ್ನೊಡುವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಬರಿಯಲು
 ಇಂತೆಂದೆನು ನಾನುವನಂ ಕುರಿತು
 ವೋದಕಗಳ ತಡವವ್ಯದನರಿತು
 “ಕ್ಷಮಿಸು ಗಣಪ ನಿನ್ನಾಳೆಯೆಂತು
 ಎನ ಗೈವೆ ಗಣ ವಶವಪ್ಪಂತು ?
 ಶಿವನಲ್ಲದೆ ದೇರೊಂದನೊಪ್ಪರು
 ಅವನೊಳು ನಿಜೈಯನೆಂದಿಗು ತಪ್ಪರು

೨೩೦

ಅವರ ಭಕುತಿ ಕೈಲಾಸದ ತೇಜ
 ಇಂಥ ಸ್ವತಂತ್ರರನಾಳುವ ರಾಜ
 ನೀನಾಗಿಹ, ಎಂತಾಳುವೆ ಇವರ ?
 ಉಚಿತವಿದಾದೊಡೆ ಜೇಳಾ ಎವರ "

ಎನಲವನಂತೆಂದನು ನಸುನಕ್ಕು
 ಎನ್ನ ತೊಯ್ಯಿ ನಯನಸ್ಮಿತದುಕ್ಕು :
 " ಒಪ್ಪೊವ್ವುವೆ ಈ ಕಜ್ಜವು ಕಷ್ಟ
 ವಿಘ್ನ ರಾಜನಿಗೊ ಕಷ್ಟವೆ ಇಷ್ಟ
 ನಿಯಮವಿಡಲು ವಾಲಿಪರಿವರಲ್ಲ

ಇವರನಾಕ್ತ ಶಾಸನ ಶಿವ ಬಲ್ಲ
 ಬಂದೆನ್ನು ತ ಬಂದೊ ವು ಪರಿವರು
 ಈ ಮಿತದ್ಭಟ್ಟಿಯ ಸಿಷ್ಟರರಿವರು
 ಬಂದಾದರು ಒಕುವೆನ್ನುವೆ ನಾನು
 ಬಂದೊ ಎಂಬಗೆ ನಗುವದೆ ಜಾಣು
 ಎಲ್ಲ ಮರುಳಿಗೂ ಅಂಕುಶ ಪಾಸ್ತ
 ಮನಕದರಿ ಪರಿವುದು ಮತದಾಸ್ತ
 ಕರಣಕಂತೊ ಸೃಷ್ಟಿಯ ವೈಷ್ಣವ
 ಅಂತೆಯೆ ಮನಕೂ ಮತಮತ ಕೃದ್ಧ
 ಬಂದೆನ್ನುವ ಬಗೆ ಮರಳಿನ ಕಾಡು

೨೪೦

ಬಿಡುವೆನ್ನುವ ಮತಿ ಋದ್ಧಿಯ ಬೀಡು
 ರಸಮೃದ್ಧಿಯೇ ಬುದ್ಧಿಯ ಸಿದ್ಧಿ
 ಸ್ವರಸನಲಾ ವ್ಯೋಮಕಪದ್ಧಿ.
 ಗಣಗಣಕೂ ಭವನಸುಭವ ಬೀರೆ
 ಅನುಭವದಂತನುರಾಗವು ಬೀರೆ
 ಒಟ್ಟನ ಒಣ್ಣನೆಯೊಬ್ಬನು ಅರಿಯ
 ತನ್ನ ದಿಟವೆ ದಿಟವೆಂಬುದ ಮರೆಯ
 ಶಿವನೇಕಾಂಶುವ ತೋರಿಸು ಭಕ್ತ
 ವೂರ್ಣಾಂಶುವ ದಿಂಬಿಸುವನು ಯುಕ್ತ
 ಭಕ್ತರ ರಸಸಂಯುಕ್ತರ ಮಾಡಿ
 ನಲಿಸುವುದೆನ್ನಯ ಸುಸದ ಮೋಡಿ

೨೫೦

೨೬೦

ನಾ ಗಣದುಡ್ಡಾನದ ಮಂದಾನಿಲ
ಎನ್ನಿಂದೆಲ್ಲರ ಮನ ಮುದಚಂಚಲ.

ಭೃಂಗಿಯ ನಾಟ್ಯಕೆ ನಂದಿಯ ನಗಿಸುವೆ
ನಂದಿಮೃದಂಗಕೆ ಭೃಂಗಿಯ ನಗಿಸುವೆ
ಒಬ್ಬನ ಮುಂಗಡೆಯೊಬ್ಬನು ಕುಣಿವನು
ಹಾಸ್ಯದೊಳೊಬ್ಬನಿಗೊಬ್ಬನು ಮಣಿವನು
ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಚವ್ವಾಳೆದುಸಿಡುವೆ
ಅವರೊಡನವರಿಗೆ ನಾನೂ ಮಣಿವೆ.

ತುಂಬುರು, ತಂಡುವು ಡಿಂಡಿಮ ಬಾಂಸ,
ಕೈಯೊಳು ಕಿಂಕುರಾಣವ ತೋರಿಸೆ
ಮೌನದೊಳಿಬ್ಬರಿಗೂ ತಲೆದೂಗುವೆ
ಕೊಂಕಿನ ಕೇಕರದೊಳು ಸಭೆನೋಡುವೆ.

೨೨೦

ನಾರದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವ ಮಾಡುತ್ತಿರೆ
ಅಗಸ್ತ್ಯನದಕ್ಕೆ ತೂಕಡಿಸುತ್ತಿರೆ
'ಈತನ ತಪವಿನ್ನೂ ತೀರದಿರೆ
ಏಳ್ವಕೆ ನಿಮ್ಮಯ ವಾಣಿಯ ತಂದಿರೆ'
ಎನ್ನುವೆ ನಾ ಮುಸಿದೋತರವೆಳೆದು
ಈ ಪುಷಿಯೆಚ್ಚರೆ ಸಭೆನಗೆ ಹೊಳೆದು.

ಕನ್ನಡಿ ಮುಂಗಡೆ ಅಣಕವನಾಡಿ
ನಗುವೊಲು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮನೆ ನೋಡಿ
ಗಣಗಳಿಗಂದಿನ ನೆನಪನು ತರುವ
ತಕ್ಕರೊಳಾಡಿವೆ ದಕ್ಷಾಧ್ವರನು
ಹರನನೆ ನಗುವೆವು ಭಸ್ಮಾಸುರದಿ
ನಾನೇ ಮೋಹಿನಿಯಂದಿನ ವೇಷದಿ.

೨೨೧

ಇಂಥ ವಿನೋದದಿ ತಿವ ತಿವ ಎನುವೆವು
ಮೋದದ ಭಾರಕೆ ತಿವ ತಿವ ಎನುವೆವು
ಹಿರಿಕೆಯೆನ್ನದೆ ತಿವ ತಿವ ನಗುವೆವು
ಎಲ್ಲರ ಮರುಳಿಗು ತಿವ ತಿವ ನಗುವೆವು
ಈ ಮೋದದಿ ಹೊಳೆವುದು ತಿವನ ಕಳೆ
ಹೊಳೆಹಂ ಮುಡಿಯೆಳವೆರೆ ತೇಜಗೊಳೆ

೨೨೦

ಎಲ್ಲೆಡೆ ಉಜ್ಜಲಿವುದು ಶಿವನಿರವು
 ಗಣಕವುದು ಬಗೆ ಬಣ್ಣದ ಮರವು
 ಎನ್ನಿಂ ಯುಕ್ತಸ್ವರಸಂಕಲನ
 ಭವನಾಡಿಸ ಹಾಡಿಸ ಸಂಚಲನ
 ನಾ ಗಣಗಳನಾಳುವ ಗುಟ್ಟಿದುವು
 ಒಂದಕೆ ಬಹುವೊಂದಿಸ ಹವಣೆದುವು
 ಎನ್ನಂ ನೋಡುತಲೊಲಿಯದರಿಲ್ಲ
 ಒಲುಮೆಗು ಮಿಕ್ಕಿಹ ಲೇಸಿನ್ನಿಲ್ಲ."

೪

ಇಂತೆನೆ, ನಾನೀ ಹಾಸಶಕ್ತಿಯಂ
 ಹೊಗಳಲು ಮೊದಲಿಡೆ—“ ಸಾಕು ಭುಕ್ತಿಯಂ
 ನೀಡು, ಹಸಿದಿಹನ ಕಾಯಿಸುವರೆ ಪೇಳಿ
 ಕಡುಬಾಯಿತೊ ಇಲ್ಲವೊ ಪೋ ಪೋ ಕೇಳಿ ”
 ಎನ್ನುತ ಸಂದೋಧಿಸೆ ಗಬವದನಂ
 ಪಚರಿಸಿದನೋ ಅತಿಥಿದೇವನಂ
 ಎಂದು ಬಿಚ್ಚರುತ ನಾನೊಳವೋಗಿ
 ನೋಡುವೊಡೆಲ್ಲವು ಸಜ್ಜಿತವಾಗಿ
 ಹಬ್ಬದೊಲಿರೆ ನಾನಚ್ಚರಿಗೊಳುವೊಲು
 ಅಷ್ಟಮಿ ಕೃಷ್ಣನ ಹಸಮಂಟಪದೊಲು
 ಮಂಟಪವಾಗಿರೆ ಕಂದನ ಕಾರಣ,
 ಬಾಳೆಯ ಕಂದಿನ ಕಂಬದ ತೋರಣ
 ಓರಣವಾಗಿರೆ ಪೂಜಾದ್ರವ್ಯಕೆ
 ಎಳೆಯರೆ ತಂದಿರೆ ಹಸುರೊಳಗರಿಕೆ
 ಗಂಧಾಕ್ಷತೆ ಫಲಪುಷ್ಪಪತ್ರಗಳ
 ಚಿತ್ರಾಲಂಕೃತದಾಡತಿ ಶಬ್ದಿಗಳ
 ಚೆಂದದಿ ರಂಜಿಸೆ ದಿಂಬದ ಮುಂದೆ
 ದಿನಕನ ಬಳಿಗೋಡುತ ಬಿರಗಿಂದೆ
 “ ದಯೆಗೈ ಪೂಜೆಗೆ ದಯೆಗೈ ಮನ್ನಿಸು
 ಆತಿಥ್ಯವ ಕೊಳು ಕೃತಕೃತಿಯನ್ನಿಸು ”

೩೦೦

೩೧೦

ಎಂಬಿನಗಾತಂ ನಗುತ್ಯೈತಂದಂ
 ನಮ್ಮ ಸೈವೆ ನಡೆತರುವೊಲು ಬಂದಂ
 ಉತ್ತವೋತ್ತಾ ಹವಿಸ್ತೈತನಾದಂ
 ಪ್ರಸನ್ನವದನಂ ಸಸ್ತಿತನಾದಂ
 ಅರ್ಘ್ಯವಾಧ್ಯವಾಚಮನೀಯಂಗಳ
 ದಭಿಸುಧುಕ್ಲಿರಾಧ್ಯಭಿವೇಕಂಗಳ
 ದೂರ್ಮಾಂಕುರ ಪತ್ರಾರ್ಥನೆಗಳನು
 ಸುಮಮಾಲಾಲಂಕಾರಂಗಳನು
 ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ವಿಘ್ನೇಶಂ ಕೊಳ್ಳುತ
 ಕಡುಬಿಸ್ಸು ಬರಲಿಲ್ಲವೆ ಎನ್ನುತ
 ಪ್ರಶ್ನೆಯ ದಿಟ್ಟಿಯನೆನ್ನೆ ಡೆಗಿಡುತ್ತ
 ತುಸತಡನಾದರು ಹುಬಿಯಾಡಿಮತ
 ಶುಭ್ರಾಭ್ರಜ್ಜೆವಿ ಮೋದಕ ಬರಲು
 ಮುದವಾಂತಟ್ಟವಳಂ ಹರಸುವೊಲು
 ಆ ಸೈವೇದ್ಯವ ಭುಂಜಿಸುತಿರಲು
 ಈ ತೃಪ್ತಿಯ ಸೋಗವೆಮಗಾಗಿರಲು,
 ಮೂಕ್ತಿಗಳಿಂ ಸರಸೋಕ್ತಿಗಳಿಂದಂ
 ಮರೆತ ಷಣ್ಮುಖನ ಮಾತುಗಳಿಂದಂ
 ಘೋರನದಾಯಾಸವ ತೀರಿಸುತ
 ಷಡ್ರಸಂಗಳಿಗೆ ರಸವೇರಿಸುತ,
 ದಳಪತಿಯಾಗುವ ಪೌರುಷ ಮಿಗಿಲೋ
 ಗೃಹಪತಿಯಾಗುವ ಜಾಣ್ಮೆಯ ಮಿಗಿಲೋ
 ಎನ್ನುವ ತರ್ಕದಿ ತಾನೇ ಗೆಲ್ಲುತ
 ಈ ನಡುಮಾತೊಳು ಕಡುಬಂ ಮೆಲ್ಲುತ
 ಬಿತಮನ್ಯುಗೆ ಪಗೆವರೆ ಇಲ್ಲೆ ಸುತ
 ಕಾಂತನೊಡನೆ ಸೋಸುವರಾರೆನುತ,
 ನಕ್ಕ ಶತಿಗಂದು ಮುಳಿದೆಯೇಕನೆ
 ಆ ವಿಷಗಳಿಗೆಯ ನೆರೆ ಬಿಸದವನೆ
 ನೆನೆದು ನಕ್ಕು, ಮುಳಿದುದು ದಿಟವೆನುತ
 ಕಿತ್ತ ದಂತವಂ ನನಗೆ ತೋರುತ,

೨೨೦

೨೩೦

೨೪೦

ಎಸೆವ ವೇಳೆಗಾ ಮುಳಿಸು ತೀರಲು
 ಕೈಯೊಳೆ ನಿಂತಿತು ನೋಡಿದು ಎಸಲು—
 ಈ ತೆರ ಬಿನದದ ಮಾತುಗಳಿಂದಂ
 ಆರೋಗಣೆ ಗೈಯುತ ಬಿಡುವಿಂದಂ
 ತೃಪ್ತಿಯ ಸೂಚಿಸೆ, ಆರತಿಯೆತ್ತಿ
 ನಮಿಸಲು ತಲೆಯಂ ಪಾದಕೆ ಒತ್ತಿ
 ಹರಸುತೆಮ್ಮ ನಲವಿಂದೊಪ್ಪಿದಂ
 ಗಿರಿಜಾತನುಬಂ ವಿಕ್ರಮಿಸಿದಂ.

೩೫೦

೫

ಇಂತಿರೆ ವಿಘ್ನೇಶಂ ತುಷ್ಟಿಯೊಳು
 ನೆನೆಸುತೆಮ್ಮ ಕರುಣಾವೃಷ್ಟಿಯೊಳು
 ಎಡರಿಲ್ಲದೆ ಪೂಜೆಯು ಸದವೇಲ
 ಗೃಹಿಣೀಕುಮಾರರಿರೆ ನಲವೇಲ
 ದೇವಪ್ರಸಾದ ಭೋಜನವಾಂ
 ಸಂಜೆಪೂಜೆಯಾರತಿ ಗೆಲವಾಂ
 ನಡೆದಿರೆ—ನಾ ಪ್ರಶ್ರಿತವನು ಮರೆತು
 ಶಿವನಾಂತ್ಯವನೀ ಗಣಪನ ಹೊರತು
 ಬಣ್ಣೆ ಪರಿನ್ನಾ ರೆಂಬ ಕುತೂಹಲ
 ಬಗೆ ಮಿಗೆ, ಆ ಮೇಳದ ಕೋಲಾಹಲ
 ದಾಸಂದದ ಶೀಕರದಾಪ್ತವನಂ
 ಬಿನಕನ ಬಣ್ಣೆ ನೆಯೊಳು ಬೇಡಲವಂ
 ಎನ್ನಂ ಕನಿಕುಸುತಲಿಂತೆಂದಂ—

೫೬೦

" ಎಂತದ ಬಣ್ಣೆ ಪೆ ನೀನುನಂದಂ
 ಭಾವಿಸ ಮನದಂತಿದರಾನಂದಂ
 ಮುಕ್ತಿಯೊಳಪ್ಪೀ ಮೋದದ ಒಂಥಂ.
 ಮನಸರಳಿ ಕಂಪಿಡಲವನೆಡೆಗೆ
 ಸೇತುವೆಯೆನೆ ಈ ಎಡೆ ಆ ಎಡೆಗೆ
 ಭವನಂ ಮರೆತವನಂ ಮುಟ್ಟರೆದೆ
 ನಿದ್ಧಿಯೊಳದು ಪದ ಪಿಡಿಯುವ ತೆರದೆ

೫೭೦

ಏರಲಿ ಬಗೆ ಹಿಮಗಿರಿಯುನ್ನ ತಿಗೆ
ಗೌರೀಧವ ಗೌರಾಂಗನ ಸುತಿಗೆ.

ಸ್ವಲ್ಪಲಜಲಕಲನಾದಾಹ್ಲಾದಿನಿ
ನವಶಶಿಸ್ವರ್ಮದ್ಭುತಿ ಸಂವಾದಿನಿ
ಗಂಗೆಶರಂಗಿಣಿ ಮಂಗಳವೆರೆಯೆ
ಹರ ಹರ ವೋರೆಯೆಂದಮರರು ಮೊರೆಯೆ
ಶಿವ ಶಿವ ಶಿವದಿಡುತಿರೆ ಶರಣಗಣ
ರಚಿಸಿರೆ ನಾಲೊಗ ಮಂತ್ರಾವರಣ
ಭವದ ನೆರಳು ಭಕ್ತಿಯೊಳಾಡುತಿರೆ
ತುಂಬುರು ಮಾಧವರದ ಸೋಡುತಿರೆ
ವಾಣಿಯರಲು ವೀಣೆಯ ಶ್ರುತಿಮಾಡಿ
ಚೆಲುವಿನೊಡತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನೊಡಗೂಡಿ
ಒಂದೆಡೆ ಸಬಾಗರೆ ಅಪರೆಯರು
ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಮೇಳದ ಗಂಧರ್ವರು
ಡಮರುಗವಾಡಿಸುವಂದನುವಾದಿಸೆ
ಮೃದಂಗ ಡಿಂಡಿಮ ಡಕ್ಕೆಯ ಬಾರಿಸೆ
ಮರುಳುಗಳೆಯಾಗರೆ ಭೃಂಗಿಯೆಡೆ
ನಾಟ್ಯದ ನಾಯಕ ನಾನಿರೆ ಪದದೆಡೆ
ಇರಲು ನಂದಿ ಭವಾನಂದಿ ವಂದಿ
ಶಿವನೆಚ್ಚ ರವರಿವೆಚ್ಚ ರವೊಂದಿ ;
ತನ್ನಿ ರವಿಂದೆಲ್ಲರ ತುಂಬಿರುವಂ
ಪರಮಂ ಗೌರೀಯೋಗದೊಳಿರುವಂ.
ಪುರುಷನೊಂಕರ್ತವೆಯೆನೆ ಪ್ರಕೃತಿ
ಎನೆ ಈ ಯೋಗವಿಯೋಗವೆ ವಿಕೃತಿ
ಮೇಣೀಪುನರ್ಮಿಳನವೆ ಪರನಿರ್ವೃತಿ
ಎನಲೀ ಸಂಲೀನತೆಯೇ ಭವವೃತಿ—
ಅಣುವೊಳು ಗ್ರಹತಾರಾವಲಯದೊಳು
ಇಹ ಸಂಯಮವಂ ಫಾಲಾಕ್ಷ್ಯದೊಳು
ತ್ಸನ್ನಿಲನದಿಂ ತೋರುತಲಿಹನು
ಈ ಕಮದಿಂ ವಿಕ್ರಂಭನಿವನು

೩೮೦

೩೯೦

೪೦೦

ಸ್ಮರಹರನಮರವರದ ಗರಧರನು
 ಧಯಕರನಭಯಂಕರ ಶಂಕರನು
 ಅರಿತರ ಗುರು ಮರುಳರೊಡೆಯ ಪರನು
 ಶರಣರ ಮತಿ ಎಲ್ಲರ ಗತಿ ವರನು.

೪೧೦

ಇಂತಿರೆ ಪರಮೇಶ್ವರನಾನಂದದಿ
 ನಾವೀ ಕಡಲಿನ ಮೆಲ್ಲೆರೆಯಂದದಿ,
 ಇಂಗಡಲಿಂ ಸೊದೆಮ್ಮಡುವ ತೆರದಿ
 ಪರಿಯುರದಿಂ ಸಿಲಿಯೇಳುವ ತೆರದಿ
 ಇರುಳಾಗಸದಿಂ ತಾರಾಪಥದೊಲು
 ಸುಷುಪ್ತಿಯಿಂದಂ ಸ್ವಪ್ನಂ ಬರುವೊಲು
 ಬ್ರಹ್ಮೋದ್ಗಲ್ಲಭದ ಸರಸತಿಯಂತೆ
 ನಿರ್ಗುಣದಿಂ ಗುಣಮಯಿಯೆಗೆವಂತೆ
 ಮುಂಮೌನದಿಸೋಂಕಾರದ ರೀತಿ
 ಪರಾಶಕ್ತಿ ಹುಂಕಾರದ ರೀತಿ
 ಹೊರಬರುವಳು ತಿವನೆಡದಿಂ ಚಾರಿ
 ಚಗನ್ನಾತೆ ರುದ್ರಚಾಯೆ ಗೌರಿ.

೪೨೦

ಬರುವಳು ಹೊಸ ತೇಜವ ಬೀರುವಳು
 ಜಯಘೋಷಕ ಸ್ತುತವು ತೋರುವಳು
 ವಾಣೀಸಿರಿಯರನಾದರಿಸುವಳು
 ವಿಧಿಹರಿಗಳ ಕುಶುವ ಕೇಳುವಳು
 ನೇಹದೊಳೆನ್ನ ನು ನೇವರಿಸುವಳು
 ಅನತಶರಣಗಣವ ಹರಸುವಳು
 ಕೈದೊಡಿದಿ ಪ ಮರುಳ್ಳೆಗಳೊಲೆಯುವಳು
 ನೋಟವೆರೆದು ನೆರವಯ ನಲಿಸುವಳು.

ಈ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಿ ನಮಗತಿಹರ್ಷಂ
 ನವಚೈತನ್ಯದ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಪರ್ಶಂ
 ಬಗೆಗವ್ಯದು ಸದ್ಭಾವೋತ್ಸಾಹಂ
 ಆ ಭಾವಕು ಉಚ್ಚಾರೋತ್ಸಾಹಂ.

೪೩೦

ವಾಣಿಯ ಕೈ ಪರಿವೃದ್ಧಿ ವೀಣೆಯಡೆ
 ಮಾಧವ ಕೊಳಲೆತ್ತುವನಧರದೆಡೆ
 ವಸಂತನುದಯದಿ ತಳಿರೊಡೆವಂದ
 ಸ್ವರ ಮೂಡುವುವೀ ವಾಡ್ಯಗಳಿಂಢ
 ಕಟಿಯ ಮೇಲೆ ಧೃಂಗಿಯು ಕೈ ತಹನು
 ಧೃಂಗಿರಿಟಿಯು ತಾಳವ ದನಿಸುವನು
 ಸನ್ನ ಮೃದಂಗದ ಮಾರ್ಚನೆಯೆನೆ ಧೋಂ
 ತಂಬುರು ವಿಘ್ನಿಯೊಡನೆನುವನು ಹರ ಓಂ
 ಹರ ಓಮೆನುವುದು ಮಾತೆಯ ಕೊರಲು
 ಬಹು ವಾಡ್ಯಸ್ವರ ಗುಂಫನಗೊಳಲು
 ಹರ ಓಂ ಹರ ಓಂ ಹರಹರಹರ ಓಂ
 ಶಂಕರ ಓಂ ಶುಭಕರ ಓಂ ಶಿವ ಓಂ
 ತ್ರಿಪುರಹರ ಓಂ ವೈಷ್ಣೋಮಕೇಶೋಂ
 ಚಂದ್ರಚೂಡೋಂ ಚೇತನೇಡೋಂ
 ಸ್ಮರಾಂತಕ ಅಂತಕಾಂತಕ ವಿಘ್ನೋ
 ತಮೋಹಂತ ಸತ್ವಯಂತ ಶಂಭೋ !

೪೪೦

೪೪೦

ಇಂತಾ ಕೈಲಾಸದಿ ಕದಿರಿಡುತಿರೆ
 ಸಂಸ್ತುತಿ, ಭರ್ಗನ ಬಗೆ ಬಾಹ್ಯಕ ಬರೆ—
 ವಿಚಲಿತನಾಗುತ್ತಲಾ ನುತಿಯಾಲಿಸಿ
 ತನ್ನೊಳತೇಟವ ಹೊರವೊಗವಾಗಿಸಿ
 ಕಂದೆರೆವನಾಗ ಯೋನಿನಾಂಪತಿ
 ಆವೃದ್ಧಾತನಿಗೆ ಸಂಸೃತಿಸ್ಮೃತಿ.
 ಎಡದ ಗಿರಿಜೆ ಹೊರನಿಂತುದನರಿವಂ
 ಅದು ತಾನೆನ್ನುವ ಘೇದವನರಿವಂ
 ನುತಿಯಾಹುತಿಯಿಂದುಜ್ಜ್ವಲಿಸುವನು
 ಜಾಯಾಸ್ತಿ ತದಿಂ ಪ್ರಜ್ಜ್ವಲಿಸುವನು.
 ಹರಿಯ ಮುರಳಿ ಸರಸತಿಯ ವಿಪಂಚಿ
 ಮೃದಂಗ ಝಲ್ಲರಿ ತಾಳ ಪಳಂಚಿ
 ಅರಿವಿನ ತುದಿಯೊಳಗಾಡುವ ಧಪದ
 ರಸವಂ ತರುತಿರಲೆದೆಗೆ ವಿಧ ವಿಧ

೪೬೦

ಬಹುನದಿ ನೆರೆಯುವ ಕಡಲಂತಿರುವಂ
 ನಾಬ್ಯೋನ್ಮಾದಕೆ ಎಡೆಗೊಡುತ್ತಿರುವಂ
 ಮಹಾಮಾಯೆ ನರ್ತಿಸುತ್ತಿರೆ ಮುಂದೆ
 ನಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವಂ ಬಲುಬೆರಗಿಂದೆ
 ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿರೆ ವಾದ್ಯೋದ್ಗ್ರೇಹಂ
 ಮನಮಂ ಬಾಜಿಸೆ ಗೌರೀನೃತ್ಯಂ
 ಸುಭ್ರೂಫಂಗದಿಸಂಗಜಲನದಿಂ
 ಮೃವಾರೋಷದಿಂ ಮಂದಹಾಸದಿಂ
 ಬಾ ಬಾ ಒಡನಾಡೆನ್ನುವ ಸನ್ನೆಗೆ
 ಅಸ್ತು ಎನ್ನುತಾ ಹಿಮಾದ್ರಿಶನ್ನೆಗೆ
 ಮಾನುಟರಾಜಂ ಪೀಠವನುಳಿವಂ
 ನಾಗಾಜಿನ ನೇಪಥ್ಯವ ಕೊಳುವಂ
 ತನುಕಟಿಕಂಕಣಕಪರ್ಧಾಹಿಗಳ್
 ಹೆಡೆಯಿಡುವೊಲು ನಡೆವನು ಮೃಡನೀಗಲ್
 ಬರುವನು ಭೀಮಂ ರಂಗಸ್ಥಲಕ
 ಧ್ಯಾನಸ್ಥಲದಿಂ ವಿಷಯಸ್ಥಲಕ
 ಕರಣಾತೀತಂ ಗೋಚರನಾಗಿ
 ಸ್ಥಾನು ಸುಸ್ಥಿರಂ ಸಂಜಲನಾಗಿ
 ಭವಪ್ರಸ್ಪಂದಕಿದಂತಃಸ್ಪಂದಂ
 ಇದು ನಡೆವಂತದು ಇದು ಸ್ವಚ್ಛಂದಂ
 ಎನಲೀ ಗತಿಭಂದವನನುಸರಿಸಿ
 ಮೇಳಂ ಮೊಳಗಿಡೆ, ಅಮರರ್ ವೆರಸಿ
 ಬೆಳೆವುದು ಶಂಕರಲಲಿತಾಲಾಸ್ಯಂ
 ಸೌಂದರಾಗಮಂ ಸಕಲೋಪಾಸ್ಯಂ
 ಹರಿವಾಣೀ ಬಾಜನೆಗನುಕೂಲಂ
 ದಾಂಗುಡಿಯಿಡುವೊಲು ಮಾಯಾಜಾಲಂ
 ಕರಿಮುಗಿಲೊಳು ಸೆಳೆಮಿಂಡುಗಳಂತೆ
 ಋತುಋತು ಸಂಧ್ಯಾರಾಗಗಳಂತೆ
 ಸಂಯಮಿಗಳ ಸಂಮೋದಗಳಂತೆ
 ಶಕ್ತರ ಕರುಣಾರೀತಿಗಳಂತೆ

೪೭೦

೪೮೦

೪೯೦

ನಲ್ಲರು ತೋರುವ ಪ್ರೀತಿಗಳಂತೆ
 ಭಾವುಕ ಜನಗಳ ಭಾವಗಳಂತೆ
 ಜವ್ವ ನದ್ದುಲ್ಲಸದಾಟಿಗಳಂತೆ
 ಹೊಮ್ಮಿ ನ ಬಾಳ್ವೆಯ ಬಿನದಗಳಂತೆ
 ಬಳೆವುದು ಮಾತಾಸಿಪೋಲಾಸ್ಕಂ
 ನಲವಿಂ ಪೊರೆಯೇರಲು ಚತುರಾಸ್ಕಂ
 ಋಷಿ ಎನಿಪನಾತನಿದಂ ಕಂಡವಂ.
 ಬಳಿಕ ಬಳೆವುದಾ ರುದ್ರತಾಂಡವಂ.

೫೦೦

ಎಲ್ಲರ ಬಗೆಯನು ಮೀರುವ ಬಗೆಗೆ
 ತಿವನಿರವೇರುವುದೊಮ್ಮೆ ಗೊಮ್ಮೆಗೆ
 ಡಮರುಗವಾಡಿಸುವಂ ನಟರಾಜಂ
 ಮನಮೆಂಬೀ ತಿಮಿರಕೆ ರವಿಶೇಜಂ
 ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿ ಸಂಹಾರಗಳೋಜಂ
 ದೂರದ ಗುಡುಗೆನೆ ನಿಮಗಿದು ಸಾಜಂ
 ಇದೆ ಭವನಾಟ್ಯೋನ್ಮಾದದ ತಾನಂ
 ಡಮ ಡಮ ಡಮ ಡಮ ಶ್ರುತಿತಾನಂ.

೫೧೦

ಸರಸತಿ ವೀಣಾರುಂಕೃತಿ ಮರಸಿ
 ಬ್ರಹ್ಮನ ಶ್ರುತಿಘೋಷವ ಸಂವರಿಸಿ
 ಹರಿಮುರಲೀನಾದವನಾವರಿಸಿ
 ಸಂಶರ ಸಂಸ್ತುತಿಗಳನೊತ್ತರಿಸಿ
 ಹುಟ್ಟುವುದೀ ದನಿ ಡಮರುವಿನಿಂದ
 ಶ್ರುತ್ಪ್ರಲಯದ ಶ್ರುದ್ಧ ಚೆಂದ
 ವಾಗರ್ಥಂ ನಿರ್ವೃಂದ್ಯವಿಯಾಡೆ
 ಋಷವಂಶರ್ಹಿತಮವ್ಯದೀಯಡೆ
 ಪಸರಿಸಲಿಂತೀ ಡಮರುಗನಾದಂ
 ಹರನಾಟ್ಯಪದಾಹತಿ ಸಂವಾದಂ
 ಗಣ ಬಾಜಿಸೆ ದಿಂಡಿಮದನುವಾದಂ
 ಧರ್ಗನಿಗವ್ಯದು ತಾಂಡವಮೋದಂ.
 ಮರುಳ್ಗಳ ಪಡೆ ಹರೆ ಡವುಡೆಗಳೆತ್ತಿ
 ಮುಂದೆ ಒಳವು ತಿವತಿವೆಯರ ಸುತ್ತಿ

೫೨೦

ಧಮಕು ಧಮಂ ಧಮಕುಡಮಂ ಟ್ರೊಕಧಂ
 ದಿರಿವುದು ದಿರುದನಿಗಾ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಂ
 ಬಣ್ಣೆ ಪೆನೆಂತಾ ಭವ್ಯನಾಟ್ಯವಂ
 ಭದ್ರಕಾಳಿ ತಿವರುದ್ರನಾಟ್ಯವಂ !
 ಅಂಗವೊಂದೆ ಛಂದವೊಂದೆ ಎನಲು
 ತಿರ್ರನೆ ತಿರುಗುವರುನ್ನಾ ದದೊಳು.
 ಕರಣವಿಷಯಸಂಘರ್ಷಣವಿದುವೋ
 ಈ ಘರ್ಷಣ ತಹ ಉನ್ಮದವಿದುವೋ
 ಈ ಸಂಭ್ರಮ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದವೋ
 ಈ ರೀತಿ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯಂದವೋ
 ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯಂ ತಿಮಿರಂ ಬಂದುದೊ
 ಇದರೊಳು ತೂರುತ ತೇಜಂ ಕಂಡುದೊ
 ಈ ತೇಜಂ ಕೆಡೆ ಜಡಂ ತೋರಿತೋ
 ಈ ಜಡವೊಡೆಯುತ ಪ್ರಾಣಂ ತೂರಿತೊ
 ಪ್ರಾಣವ ತುಳಿಯುತ ಮನಂ ಮೂಡಿತೋ
 ಮನವಂ ಹಿಂಚಿಸಿ ಜ್ಞಾನಂ ಕೂಡಿತೊ
 ಜ್ಞಾನವನೇ ವಂಚಿಸಿ ಮರಳಿ ಜಡಂ
 ಮೇಲ್ವರಿಯುತ ಬಂದಿತೊ ದಧಂ ದಧಂ !

೫೩೦

೫೪೦

ಇಂತಾ ಮಾಕಾಳಿಯು ಕುಣಿಯುತ್ತಿರೆ
 ಅಡಿಗಡಿಗೂ ಭದ್ರನ ಸೆಣಸುತ್ತಿರೆ.
 ಇರ್ವರು ಗೆಲ್ಲದೆ ಸೋಲದವೋಲು
 ಒಬ್ಬರನೊಬ್ಬರು ಸ್ಪರ್ಧಿಸುತ್ತಿರಲು
 ವರ್ಧಿಸುವುದು ಹರನಾಟ್ಯೋನ್ನಾದಂ
 ವರ್ಧಿಸುವುದು ಧಮಕುಗ ಸನ್ನಾದಂ
 ನಾಮರೂಪದಿಕ್ಶಾಲವಳಿವೊಲು
 ಮಹಾನಾಟ್ಯವಂ ಕುಣಿವುದು ಕಾಲು
 ಮುಡಿ ದಿಡುವುದು ಗಂಗಾಪ್ರಯಜಲಂ
 ಜಡೆ ಹರಡಲು ಕೆಡುವುದು ವ್ಯೋಮತಲಂ
 ಎತ್ತಲೆತ್ತರೋ ಕಿತ್ತೆಸಕುತೆ
 ತೇಲಿವೋಪನಹ ಚಂದ್ರಮನಿಕೆ

೫೫೦

ಈಗಳಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ರವಿಹೊಳಹು
 ಈಗಳೊಂದೆ ಒಂದೆ ನಗೆಹೊಳಹು
 ಶಿವನಟ್ಟಹಾಸಧವಳಪ್ರಕಾಶ
 ವಿಷಮಲೋಚನದ ವಿಲಯಪ್ರಕಾಶ.

ಈ ಬೆಳಕಿಗೆ ಈಗಳೊಂದೆ ತಿಮಿರ
 ಹುಂಕಾರದಿ ತುಳುಕುವ ಗಳದ ಗರ

೫೬೦

ಈ ಗರತಮದೊಳೆ ನಿರ್ಲಯವೆಲ್ಲ
 ಸಕಲಚರಾಚರ ಸಂಸೃತಿಯೆಲ್ಲ
 ನಿಟಲನಯನದಸಮತೇ ಜಡೊಳಗೆ
 ಹರಿವಿರಂಚಿಸುರಸಂತರು ಕರಗೆ

ಒಂದನೊಂದು ಸಮತೂಗಿಸುವಂದಂ
 ನಿರುಕಿಸಿ ಕುಣಿವಂ ಜ್ಞಾನಾನಂದಂ
 ಸುಂದರವದನದಿ ಮಹದಾನಂದಂ

ತೋರುತಲಿಹುದೈ ಪರಮಾನಂದಂ
 ಇದೆ ಆ ತಮತೇಜಗಲಾಧಾರಂ

೫೭೦

ರುದ್ರನ ಭದ್ರಸ್ಮಿತರುಚಿವೂರಂ
 ಕಾಳಿ ಬೆರೆವಳೀ ಮೂರು ತೆರದೊಳೂ
 ಗರಳ ತಿಮಿರದೊಳು ನೊಸಲ ತೇಜದೊಳು
 ಇವನಾಧರಿಸುವ ದಿವ್ಯಸ್ಮಿತದೊಳು
 ತ್ರಿಗುಣಾತ್ಮಕೆ ತ್ರಿಗುಣಸ್ಥಾಯಿಯೊಳು
 ಇದುವೇ ಶಿವಮದ್ವೈತಂ ಶಾಂತಂ
 ಇದನರಿವರಿವಪ್ಪದು ಸಂಭ್ರಾಂತಂ !

ನಮಶ್ಚಂಕರ ತಾಂಡವೇಶ್ವರ ಭೋ
 ನಮಶ್ಚಿವ ಶಿವ ಸುಂದರೇಶ್ವರ ಭೋ
 ಅಷ್ಟಮೂರ್ತಿಗಳೆತ್ತಿ ಕುಣಿವನೆ ಭೋ
 ಸಕಲಸೃಷ್ಟಿಯನೊತ್ತಿ ಕುಣಿವನೆ ಭೋ
 ನಮೋ ವಿಷಧರ ವಿಷಮನಯನ ವಿಭೋ
 ನಮಶ್ಚಿನ್ಮಯ ಸದಾನಂದ ಪ್ರಭೋ
 ಎಲ್ಲ ಕರಗುವ ಪರಮಸಮ್ಮುದವೇ
 ಎಲ್ಲ ರುಚಿಗಳ ಕೊಳ್ಳ ರಸಪದವೇ

೫೮೦

ಭಾನುಬುದ್ಧದ ತೇಜದಾಗರವೇ
 ಶ್ರುತಿಯೆ ದೆಸೆಗೆಡೆ ಜ್ಞಾನಸಾಗರವೇ
 ಎಲ್ಲರಹಮನು ಹೀರುವನೆ ಹರನೇ
 ಎಲ್ಲರವನು ಮೀರುವನೆ ಪರನೇ
 ಭೋ ಮಹಾನಾಟ್ಯಾಟ್ಯಹಾಸನೆ ಓಂ
 ಲೀನಜಾಯಾಮಂದಹಾಸನೆ ಓಂ
 ಏಕಮೇವಾದ್ವಿತೀಯಾ ವಂದೇ
 ಶರಣು ಕರುಣಿಸು ಕರುಣಿಸೈ ತಂದೆ."

೫೯೦

೬

ಇಂತಾ ತಾಂಡವವಂ ಪರಿಭಾವಿಸಿ
 ತಾದಾತ್ಮ್ಯದೊಳಾ ನಟನಂ ಜಾನಿಸಿ
 ಹರಕುಮಾರನಾನಂದದ ಯೋಗದಿ
 ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿ ರಲಾ ಧ್ಯಾನದ ಭೋಗದಿ,
 ಆ ಮಹೋತ್ಸವದ ಮಹದನುಭೂತಿಯ
 ಪಡೆಯಲು ನಾನೀ ದಿವ್ಯವಿಭೂತಿಯ
 ನಿರುಕಿಸುತಿರೆ ನೆರೆಯರ್ತಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂ
 ಜಾನಿಸುತ್ತಲಾ ಪರಮಶಕ್ತಿಯಂ
 ಆ ಮಹಾನಾಟ್ಯದೇರಂ ತೀರಂ
 ಆ ನಲೈಯ ಮುನ್ನೀರಿನ ಮೀರಂ
 ಭಾವಿಸಿ ಬಾಹ್ಯಸ್ವರ್ಶವಿಮುಕ್ತಂ
 ದಿವ್ಯಾದ್ಭುತ ಸದ್ಶರ್ಶನಯುಕ್ತಂ
 ನಾನಾಗರೆ, ಬಗೆ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗಿರೆ
 ದುಸ್ತರವಾಗಿರೆ ಈ ದಡಕೆ ಬರೆ,
 ಗಣೇಶದೇವನ ತಾರಕಸ್ಮಿತವ
 ನೆಮ್ಮಲು ಬಯಸುತಲಾತ್ಮದ ಹಿತವ
 ಕಂದೆರೆಯಲು, ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದ್ಧಂ
 ಬಂದಂತೆಯೆ ಮಾಯೆಗೆ ಸಂದಿದ್ಧಂ
 ಎನಗೀ ಕಣಸಿನ ನಲ್ವರವಿತ್ತು
 ವೆಗ್ಗೆಳಿಸಿರೆ ಭಾವದ ಸಂಪತ್ತು
 ಓಂ ಶಿವಮಸ್ತು.

೬೦೦

೬೧೦

ಚಿಕುಹೂ

ಚಿಕುಹೂ ಚಿಕುಹೂ ಚಿಕುಹೂ—

ಸನ್ನೆಯವೊಲು ಮುಹುರ್ಮುಹು

ಆರೇಚ್ಚ ರಕೀ ತುತ್ತುರಿ

ಬಾನೊಳು ಮೊಳಗುತಿದೆ ?

ಎನ್ನ ಕಿವಿಯೊಳೀ ಸವಿ ದನಿ

ಸಂಪಿಸುತಿದೆ ಸೊದೆಸೀರ್ಪನಿ

ವಿಸ್ಮೃತಿಗೈದಿರುವಾತ್ಮವ-

ನುಜ್ಜೀವಪ ತೆರದೆ.

ದಿವಮರೆತಪರೆ ಎಚ್ಚರೆ

ಅಗಲುವಳೆಂದಿಳೆ ಬೆಚ್ಚರೆ

ಹರಿಕಾರರನಮರಾವತಿ

ದೊರೆಯಟ್ಟಿಹನೆನಲು

ಈ ದನಿ ಬರೆ ಲಾಲಿಸುತೆದೆ

ಪಯಣಕೆ ಸಡಗರಗೊಳುತಿದೆ

ಮನ್ಮಾನಸ ಸರೋವರದ

ಕರಣಗಳಂಚಿನೊಳು.

ಚಿಕುವೂ ಚಿಕುವೂ ಚಿಕುವೂ—

ಕಂಪೆರಚಿದೆ ಈ ದನಿಹೂ

ರಸ ಸೂಸಿದೆ ಸ್ವಾಹಾ

ಎಂದುಜ್ಜಲಿಸಲು ನೆನಹು

ನೋಡುತಲಿದ್ದರು ಕಾಣದು

ಅಲಿಸುತಿದ್ದರು ಕೇಳದು

ಸರ್ವೇಂದ್ರಿಯವಿದಕಾಗಿರೆ

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವೆ ಮರಹು.

“ಬಂದಿರ ತಂದಿರ ಕೊಡುವಿರ

ಕೊಟ್ಟಿರ ಕೊಳುವಿರ ನಡೆವಿರ”—

ನಿಸ್ಸೇಹದ ಸಭ್ಯತೆಯೊಳು
 ಈ ನಡೆವಳಿಯಲ್ಲಾ
 ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಹೊರಬಗೆಯೊಳು,
 ಮನೆಯಾಚೆಯ ಗದ್ದಲದೊಲು ;
 ಯೋಗಕ್ಕೆ ಮದ ವೇದನೆ
 ಇಂದೆನಗಿನಿತ್ತಿಲ್ಲ.

ಭವಿ ನಾ ತಾಪಸಿ ನಾನು
 ಕವಿ ನಾ ಕಿಂಕರ ನಾನು
 ನಾ ನಾ ಇದಕಿತ್ತಿಯೇನಿದೆ
 ಮಿತಿಯೇನಿದೆ, ದನಿಯೇ,
 ಘಟ್ಟನೆರಗಿ ಗರುಡನ ತೆರ
 ಅಹಮೆಂಬೀ ನಿಧಿನಾಗರ-
 ನೊಯ್ದಿಹೆನೀ ಮುದವಿದ್ಯುತ್-
 ಸ್ಪರ್ಶವ ಮನ ಪಡೆಯೆ.

ಚಿಕ್ಕವೂ ಕುಕ್ಕವೂ—ಏನ್ ಸವಿ !
 ಒಂದೇ ಸರದೊಂದೇ ಭವಿ
 ಅಜರಾಮರವಿದು ಅಚ್ಚ ರಿ
 ಪುರಾಣ ನೂತನವು
 ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಕೋಗಿಲೆ ಮೈ
 ತರಗಿಲೆಯಂತುದುರಿವೆ ಸೈ
 ಇದನು ಹಿಡಿದು ಬಿಡುವಾಟದಿ
 ಋತುಋತು ಯುಗಯುಗವೂ.

ಈಯೆಡೆ ಆಯೆಡೆ ಬೇರೆಡೆ
 ಬಿಡುವಿರುವೆಡೆ ಬಿಡುವಿರದೆಡೆ
 ಒಲಿವೆಡೆ ನಲಿವೆಡೆ ಅಳುವೆಡೆ
 ದೇಶವಿದೇಶದೊಳು
 ಜನ್ಮದಿ ಜನ್ಮದಿ ನಾನಿದ
 ಬಗೆಬಗೆಯೊಳು ಕೇಳಿದ ಹದ

ಇಂದಂತೆಯೂ ತೆರೆ ತೆರೆಯುತ
ತೋರದೆ ಹೃದಯದೊಳು.

“ಓ ಕೆಳೆಯಾ, ಮನೆ ನೆನೆಯಾ
ಬಿಡುಬಿಡು ಭವದೀ ಕೊನೆಯಾ
ದಿವ್ಯತೆಗೆಯೆ ಕಾಮಂಗೊಂ-
ಡೆದೆ ಎರಕೆಯನೆರೆಯಾ ”
ಎಂಬರ್ತಿಯ ಆರ್ತಸ್ವರ-
ವಿದು ಬಗೆಗೊಳೆ, ನಾ ಕಾತರ-
ಗೊಂಡೋಗುಟ್ಟುವೆ ನೆನೆನೆನೆ-
ದಾ ದೂರದ ಕರೆಯಾ.

ಚಿಕ್ಕುವೂ ಕುವು ಕುವು ಬೆಇವೂ—
ಕಾರ ತಂವು ಮಿಂಚ ಹೊಳಹು
ದಾಳಿಂಬೆಯ ರುಚಿ ಅಗಲಿದ
ಕಾದಲರೆದೆ ಕಾವು,
ಮಗು ತಾಯಿಗೆ, ಕವಿ ಜೆಲುವಿಗೆ,
ನನ್ನಿಗ ನನ್ನಿಗೆ, ಪರಮಗೆ
ಭಕ್ತರು ಹಂಬಲಿಸುವ ಬಗೆ
ಈ ಕೋಗಿಲೆಯುಲಿವು.

ದನಿಹಣ್ಣೆಂದಮೃತದ ರಸ
ತೊಟ್ಟಿಡಲಿಂತೆದೆ ತಾಮಸ-
ವುಳಿದುಜ್ವಲಿಸಿರೆ ಈ ಮಹ-
ದನುಭವಕೇನೆಂಬೆ ?
ಈ ಶಾಶ್ವತ ರುತಿಗೊಂದಿದ
ಅಂದಂದಿನ ಸ್ಮೃತಿಯೋಲಿದ
ಪಿಡಿವಾನಂದದೊಳಾನಂ-
ತ್ಯವ ಮುಟ್ಟಿಹೆನೆಂಬೆ.

ಜೀರುಂಡೆಯ ಮೇಳೆ

ಕದ್ದಿಂಗಳಿನಿರುಳು :

ಬುವಿ ಬಾನಂತರವೆಲ್ಲವ ಕತ್ತಲು ತುಂಬಿರಲು,

ದೆಸೆಯಳಿಯದೆ ನಿಲಲು

ತಮಕಿವು ಸೇತುವೊ ಎನೆ ದಟ್ಟಿಸಿರೆ ತಾರೆಗಳು,

ಭೂತ ಭವಿಷ್ಯವನು

ಮುಸುಕಿನೊಳವಿಟ್ಟಂತಿಳೆ ಹೊದೆದಿರೆ ಮೌನವನು,

ಸೆರೆಬಿದ್ದಿಹ ಕಾಲ

ಹುಯಿಲಿಡುವುದೊ ಎನೆ ಜಿರನೆ ಜೀರುಂಡೆಯ ಮೇಳೆ!

ತವೋಭೀತಿ

ತವಸಿ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯ ನಸು ನೋಡುತ್ತೆವೆ ಮುಚ್ಚಿ -
ದಂದದೊಳು ಸಂಜಿಯಚ್ಚ ರಿ ಹೊನ್ನ ಬೆಳಕು
ಮಲೆ ಕಣಿವೆ ಬನ ಸರಸಿಯೆಲ್ಲವೂ ತೇಜಗೊಳೆ
ತುಸಕಾಲ ಬೆಳಗುತಳಿಯಿತು, ಆಯ್ತು ನಮಕು.

ಕತ್ತಲೆಲ್ಲೆ ಡೆ ಈಗ—ಇದಿರುಮಲೆ ಕರಗಿತಿಗೊ
ಬಾನಿನೊಳು ಕದಡಿತಿಗೊ—ಬರಿ ಧೂಳುಗುಪ್ಪೆ ;
ಇರುಳ ಹಾವಸೆಯಂತೆ ರೂವಳಿದು ತೇಲುತಿವೆ
ಕೆರೆಯ ಕರೆ ಮಾವು ನೇರಿಳೆ ಹೊಂಗೆ ಹಿಪ್ಪೆ.

ಜಗ ಮೆಲ್ಲನಳಿಯುತಿದೆ, ಮುಗಿಲ ಮರೆಯೊಳಗಾರೊ
ನಗುವ ತೆರವಾಯ್ತು ತಾರೆಗಳೆಟ್ಟಹಾಸ,
ಬೇವಕ್ಕೆ ಬಯಲಾಸೆ ತೀರಿದುದು, ಜನವಿಡುವ
ದೀಪದಿಂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಿಂಚಿದವಕಾಶ.

ಕಮಲಕೊಕ್ಕುರೆಯಿಂದ ಚೆಂದವಿದು, ಬಳಕೆಯಿಂ-
ದೆನಗಿನಿದು ಈ ಸರಸಿ—ಎಂತಾಗುತ್ತಿಹುದು !
ಬೂತವಾಡಿಸುತ್ತಿರುವ ರಾಜಕುವರಿಯ ತೆರದಿ
ನೀರ ಜಡೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಹರಡಿರೆ ಭೀತಿಯಹುದು !

ಬಿಟ್ಟ ಕೆರೆ ಬನ ಬಾನು ಬಯಲೆಲ್ಲವೊಂದೀಗ,
ನನಗವಕು ಮುದದ ಬೇಹರ ತೀರಿತೀಗ.
ಸುತ್ತ ನೋಡೆನ್ನೆ ದೆಗು ದಾಳಿಯಿಡೆ ಸಾರುವೀ
ತಮಕೆ ನಾನೆದೆಗೆಟ್ಟು ಕಾಲ್ತೆಗೆವೆ ಬೇಗ !

ಸಂಜೆಗಾಳಿಗೆ ಜಳಕ ಮಾಡಿಸೆ

ಸಂಜೆಗಾಳಿಗೆ ಜಳಕ ಮಾಡಿಸೆ
ಹನಿತು ಮಳೆ ಹೊಳೆಯೋಡಿತು
ಬಾಣ ಬಿಸಲೆ ಶಶಿ ನೋಡಿ ನಗುತಿರೆ
ತಿರೆಗೆ ತಂಗದಿರಾಯಿತು.

ಮುಗಿಲ ರೆಂಬೆಯ ವೇಲೆ ಮಿಂಚಿನ
ಹಕ್ಕಿ ರೆಕ್ಕೆಯ ಕೆದರುತ
ಹವಣಿಸಿದೆ ಉಡ್ಡಿನ ಲೀಲೆಗೆ
ಚಂದ್ರಲೋಕವ ಬಯಸುತ.

ಕಪ್ಪೆ ಜೀರುಂಡೆಗಳು ಮೇಳದಿ
ಜಪಿಸುತಿವೆ ಬಲ್ ಮಂತ್ರವ
ಅದರ ಮಹಿಮೆಯೊ ಎನ್ನೆ ತೋರುತ
ಸುತ್ತ ದೃಶ್ಯದ ತಂತ್ರವ.

ಓರೆಯಾದೀ ಸೊದೆಯ ಬೋಗುಣಿ
ಸುರಿಯುತಿಹ ಬೆಳುದಿಂಗಳ
ಕುಡಿದು ಮದವೇರಿಹುದೊ ಪುರವೆನೆ
ದೀಪವೆಸೆದಿವೆ ಚಂಚಲ.

ಎಶ್ವಮೋಹನನುಸಿರು ಮಿಡಿದೆ-
ನ್ನ ಹಂಗೋಳದ ಬುದ್ಬದ
ಚಿತ್ತದಂಚಿನೊಳವನ ಮಾಯೆಯ
ಮೆರಸುತಿದೆ ಬಹು ವಿಧ ವಿಧ.

ಇಗೊ ಸಂಜೆ, ಸಖಿ

ಇಗೊ ಸಂಜೆ, ಸಖಿ,
ಚೆಂಬೊಗಂ ರಂಗೇರಿಹ ಜಲದಾಬ್ಬ ಮುಖಿ
ತುಸ ತುಟಿತೆರೆದು
ಶಿಶುಚಂದ್ರನ ನಗೆ ನಗುವಳು ಸ್ವಾಗತವೊರೆದು ;
ನಿನ್ನು ಸಿರ್ ಕಂಪ
ಕೊಳ್ಳಲು ಎಲರ್ ತರುತಿಹನೀ ಬನದಲರಿಂಪ ;
ಓ ಚಪಲಾಕ್ಷಿ,
ಎನ್ನೆ ದೆಯಾಗಸದೊಳು ಬಿಡು ಅಕ್ಕಿಯ ಪಕ್ಕಿ-
(ಇಗೊ ಸಂಜೆ, ಸಖಿ, . .)

ಆವಲು ಹೂವ
ಮುಟ್ಟಲು ಓಡುವ ತೆರೆಗಳ ನಿಟ್ಟಿಸುತಿರುವ,
ಬಾನಿಗೆ ಬೆಳೆವ
ಹಕ್ಕಿಯ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿಹ ತರುಗಳಿಗೊಲಿವ,
ನನ್ನನೆ ಮರೆವ
ಬೇರೆಲ್ಲೆ ಡೆ ಬಲು ಬೆರಗಿನ ಭಾವವನಿಡುವ
ಕೊಂಕೇತಕೆಯೆ ?
ಸಂಗಮದೊಳೆ ಎರಹವ ತರುವೀ ಬಗೆ ಸರೆಯೆ !
(ಇಗೊ ಸಂಜೆ, ಸಖಿ. . .)

ಮೋಹದ ಮನಕೆ
ಪ್ರೇಮದ ಕಿಡಿ ಹೊತ್ತಿದವೊಲು, ಪ್ರಿಯೆ, ಈ ತಮಕೆ
ತಾರಗೆಯಾಯ್ತು ;
ಎರಾಗಿ ಬೈಗಿನ ಹೃದಯದಿ ಎನಾದ ಹೋಯ್ತು ;
ನಾ ಬೈರಾಗಿ,
ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯು ರುಚಿ ಕಾಣದೆ ತವಿಸುತ್ತಿಹ ಯೋಗಿ ;
ಓ ಎನ್ನೊಲವೇ,
ಒಳವೊಗೆವಾಸಿಗೆ ಕಡೆಕಣ್ ಕಿಡಿ ಎಂದಿಡುವೆ ?
(ಇಗೊ ಸಂಜೆ, ಸಖಿ . . .)

ಮೂಡುತಿಹನದೋ

ಬಾನ ಬಣ್ಣ ಮಾಗಿಸಿ ಶಶಿ
ಮೂಡುತಿಹನದೋ.

ಸಂಜೆ ಹೂವನೆರಚಿ ಸಾರೆ
ನಮ್ಮವಾಗಿ ತಾರೆ ತೋರೆ
ಶರದದಿರುಳ ಕರವ ಪಿಡಿದು
ಏರುತಿಹನದೋ.

ಉದ್ಯಾನದ ವುಷ್ಪಬೃಂದ
ಲಜ್ಜೆಯ ಸಿರಿ ಹೊಂದಿದಂದ
ತೆಳು ಬೆಳಕಿನ ಮೇಲುದುವನು
ಧರಿಸುವಂತಿದೋ.

ತಮವನುಳಿದುವೆನುವ ತೆರದಿ
ನಿಡಿದು ನೆಳಲ ಬಿಸುಟು ನೆಲದಿ
ತರುಗಳೆದ್ದು ಬೀರೆ ತೆರವ
ತೋರುವಂತಿದೋ.

ನೆಳಲು ಬೆಳಕಿನೆಂಥ ಆಟ
ನನಸೆ ಕನಸು ಎನಿಪ ಮಾಟ
ಎಲ್ಲು ಬಿಡುವು ಬೇಟವೆನುವ
ಚೆಂದವಾಯ್ತಿದೋ.

ಜಗದ ಬಣ್ಣ ಮಾಗಿಸಿ ಶಶಿ
ಏರುತಿಹನದೋ.

ಇರುಳು-ಚಂದ್ರೋದಯ

ಬುವಿಯ ಚಾಪೆಯ ತೆರದಿ ಸುತ್ತಿ ಹೊತ್ತೊಯ್ಯಂತೆ
ಕತ್ತಲೆಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ ಮುತ್ತಿಬಹ ನಕ್ಷತ್ರ-
ಮೊತ್ತಮಂ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಬರುತಿಹನು ಗೆಲವಾಗಿ
ದಿವಕಶಾಂತಿಯ ತಂದು. ಹೊಸರಾಜ್ಯವಾಯ್ತೆಂದು.
ಇದರ ಸತ್ಯವೆ ಬೇರೆ, ಶಾಸನವೆ ಬೇರೆ. ರವಿ
ತೋರಿದಾ ಜಗದ ಮಾಯೆ ತೀರಿತು. ಹೊಸ ಮಾಯೆ
ತೋರಿತೈ—ಆ ಮಾಯೆಯನೆ ಮಗುಚಿ ಈ ದೈತ್ಯ
ಹೊದೆದನೋ ತನ್ನ ದೊರೆತನವ ಮೆರಸಲೋಸುಗ!
ಹಗಲೊಳೆಡೆಗೆಟ್ಟಾಸೆ ಭಯಕೆಲ್ಲ ಎಡೆಯಿಲ್ಲ,
ಅಲ್ಲಿ ಗೆಲವಾದುದಿಲ್ಲಿ ಜಡ. ಅಲ್ಲಿನ ನನಸು
ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ವಪ್ನ ; ನಿರಂತರವೇ ದೇವಾಸುರಂ,
ಜಗದಾಟ ಈ ಮಾಯೆ ಮಗುಚಿ ಹೊದೆವಾಟ—ಎನೆ
ಎಂತು ಮೈದೋರಿದಂ ಉಭಯರಿಗು ಶುಭವ ಕೋರಿ.
ಶಂಕರ ಸುಧಾಕರಂ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾಯೆ ತೋರಿ.

ಕಡಲದಿರು

ಗುಳಿಗೆ ಬಿದಾರುತಿಹ ಭೂತದಂತೊರಲುತಿದೆ
ನಿಡುಸುಯ್ಯುತೀ ಕಡಲು ತನ್ನ ಬಂಧಿಸುವರೆಯ
ದಡವನಲೆಪಂಜದಿಂ ಪರಚಿ—ಮೇಲೇರಿ ಬರ-
ಲೆಳಸಿ ನಿಮಿನಿವಿರಿ ಬಿದ್ದೆದ್ದು ರುಳಿ ಕೊನೆಗೆ ಈ
ಕರೆಗೆಯೇ ಕೈಚಾಚುತಿದೆ ನೆರವ ಕೋರುತ್ತ.
ದಿಟ ಮಹದ್ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ನೀರನಿಧಿ ; ಚಿರವಿದರ
ತಟದೆಲೆ ಯಪಮಾನದಾರ್ತನಿಘೋಷ. ಇದ
ಸೆರೆಯೊಳಿಟ್ಟಾಳ್ವರಾರ್ ?—ಯೋ ವೈ ಭೂಮಾ ತತ್
ಸುಖಮೆಂಬ ಋಷಿವಾಣಿ ಅನುಭೂತವಾಗುತಿರೆ
ದಣಿವಿಲ್ಲದಲೆಯುವಿ ಮುನ್ನೀರ ಹರಹ ನಾ
ಕನಿಕರಿಸಿ ನಿಂದಿಹೆನು ಆ ಮಹಾಶಕ್ತಿ ಸಂ-
ಮುಖದಿ ಅದರ ಋತವನು ಸೋಂಕಿ ಅಲ್ಪತೆ ನೀಗಿ—
ಕ್ಷುಬ್ಧ ಜಗದೊಳು ಕ್ಷಾಂತಿಯಾಂತಿರುವ ಯುಕ್ತನಂತೆ
ಹರಿಯ ನಿಲುವೊಳು ಭವಿಗೆ ಮರುಗುತಿಹ ಭಕ್ತನಂತೆ.

ಲಘುವಾಗೆಲೆ ಮನ

ಲಘುವಾಗೆಲೆ ಮನ ಗೆಲವಾಗೆಲೆ ಮನ
ಹಾರು ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟು
ಹಾರಿ ಹರಿಯ ಮುಟ್ಟು || ಪ ||

ನನಗಂಟಲು ನೀನಾಗುವೆ ಕತ್ತಲ
ನನ್ನ ತೊರೆಯೆ ನೀ ನಿರ್ಮಲ ನಿಷ್ಕಳ
ಹರಿಯೊ ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟು
ಮುಂಬರಿದು ಹರಿಯ ಮುಟ್ಟು.

ನೀಲದಾಗಸದ ಹರಹೊಳು ಹಾರುತ
ಅಂಜೆಯಂತೆ ಮುಗಿಲಂಚನು ಸೇರುತ
ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿ ಶಾಯಿ ಶ್ಯಾಮಸುಂದರನ
ಉಸಿರೊಳಾಡು ನೀನವನುಸಿರಾಗುತ

ಬೆಳಕಿಗೊಲಿದು ಬಿರಿದಲರಿನೆಲರು ಬರೆ
ವೋಗು ಸಂಗಡಲೆ ನೀ ಮನವೆ
ಮುಗ್ಧರುಲಿವ ನಗೆಮಾತುಗಳಾಲಿಸಿ
ನೆಂದಗೋಕುಲವ ನೆನೆ ಮನವೆ.

ಗರಿ ಮುದುರಿಸುವಳಲಂಟನು ಕರಗಿಸೆ
ಶ್ಯಾಮನ ಮೈಬಣ್ಣದಿ ನೆನೆಯೊ
ಮಿಂದೇಳುತಲಾ ವುಣ್ಣುಕಾಳಿಮದಿ
ಚೆಲುಗಂಗಳ ತೇಜದಿ ಬೆರೆಯೋ.

ಲಘುವಾಗೆಲೆ ಮನ ಗೆಲವಾಗೆಲೆ ಮನ
ಹಾರು ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟು
ಹಾರಿ ಹರಿಯ ಮುಟ್ಟು.

ನಿರೀಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು ೨

ಭವದುರ್ಗವಿಸಿನದೊಳು ಗಮ್ಯವರಿಯದೆ ತೊಳಲಿ
ಶ್ರಾಂತಿಯಿಂ ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂ ಗತಿಗೆಟ್ಟು ಮತಿಗೆಟ್ಟು
ಮುಂತನರಿಯದೆ ನಿರಿಹಪರನಾಗಿ, ಅಂದಾರ್ತ
ಪ್ಲವಗವಾಹಿನಿ ವಿಂಧ್ಯಕಾನನದಿ ಬಳಿಗಿಟ್ಟು
ನಿರೀಹಮಾಗಿ ಋಕ್ಷಬಿಲಮುಖದಿ ನಿಂದವೊಲು,
ಧರ್ಮಗಹ್ವರ ಮುಖದಿ ಶಂಕಿಸುತ ನಿಂದಿರುವ
ಕರ್ಮಸಂದೇಹಿ, ಸಂಮೋಹಿತಾಂತಃಕರಣ,
ನಿರೀಶ್ವರನೆ, ಗವಿಯ ತಮಕಂಜಿ ಹಿಂಚರಿದು
ನಿಲಬೇಡ ; ನೋಡೈ : ರಸಕಿನ್ನಹಂಸಸಂ-
ಸೇವಿತಂ, ಸುಮನಲವೋದ ನಿಷ್ಯಂದಿ, ಮೇ-
ಣಾನಿಷ್ಟಹೃಷ್ಟ ನಭಸಂಗಮಾರಾವಮಿಾ
ಬಿಲಮುಖಂ ; ಇದರಂತರಾಳದೊಳಗಿರುವುದೈ
ನಿನ್ನ ತೃಣೈಗಳೆಲ್ಲ ತಣವ ಬೀವನದ ನಚ್ಚು :
ನೆಚ್ಚಿ ಹೊಗು, ಕಾವಲಿಹ ಕಾವಳಕೆ ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚು .

ನಹನ-ಶಿವ

ಕಡೆದ ಕಡಲಿನ ಮೊದಲ ಫಲದಂತೆ, ಕಡೆಗೊಗೆವ
ಸೊದೆಗೆ ಹಿರಿಯಣ್ಣ ನಂದದೊಳು ಭಾರತದ ಜನ-
ದುದಧಿಯೊಳಗಿಂದು ಮೂಡುತಿದೆ ಹಾಲಾಹಲಂ,
ನಡೆದಿಲ್ಲ ಪಾಪಗಳ ಕೋಲಾಹಲಂ, ಕರ್ಮ
ದಾವಾನಲಂ ; ನಿಷ್ಕೃತಿಯ ರೂಪಮಿದ ತಾಳಿ
ಬದುಕುವೆವೆ ಬದುಕುಂಟು, ಸಂಮೋದವುಂಟು, ಸಂ-
ಪದವುಂಟು ; ತಾಳೆವೇ ಸತ್ತೆವಾವೀ ವಿಷವ
ಭಾವಿಪರದಾರು, ಸೈರಿಪರಾರು ? ಮೊರೆಯಾರ್ಗೆ ?
ಮೃತ್ಯುಂಜಯಾ ನಮ್ಮ ಧೃತಿಗೈತರೈ ಎಂದು,
ಮರುಳುಗಳೊಡೆಯನೆ ನಮ್ಮ ಸಹನೆಗಿಂಬಾಗೆಂದು,
ಗರವ ಕುಡಿದನೆ ನಮ್ಮ ಮೌನದೊಳು ನಿಲ್ಲೆಂದು,
ಸತ್ಯನೆ ಸದಾಶಿವನೆ ಕರುಣೆ, ಕರುಣೆವುದೆಂದು—
ಅಣುಮಹತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮ ಸಂಯಮವ ತೋರಿ
ಜಗವ ನಡೆಸುವ ಶಿವಕೆ ಮೊರೆಯಿಡುವ ಬಾರಿ ಬಾರಿ.

ನೆರಳು

ಮೇಲೊಂದು ಗರುಡ ಹಾರುತ್ತಿಹುದು
ಕೆಳಗದರ ನೆರಳು ಓಡುತ್ತಿಹುದು
ಅದಕೊ ಅದರಿಚ್ಛೆ ಹಾದಿ
ಇದಕು ಹರಿದತ್ತ ಬೀದಿ.

ನೆಲನೆಲದಿ ಮನೆಯ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ
ಕೊಳ ಬಾವಿ ಕಂಡು ಕಾಣದೋಲೆ
ಗಿಡ ಗುಲ್ಮ ತೆವರು ತಿಟ್ಟು
ಎನ್ನದಿದಕೊಂದೆ ನಿಟ್ಟು.

ಗಾಳಿ ಬೆರಗಿದರ ನೆಲದೊಳೋಟೆ !
ವೇಗಕಡ್ಡ ಬಹುದಾವ ಹೂಟೆ ?
ಸಿಕ್ಕುದಣಿವಿಲ್ಲದಂತೆ
ನಡೆಯಿದಕೆ ನಿಲ್ಲದಂತೆ.

ಇದ ನೋಡಿ ನಾನು ಸೆನೆವೆನಿಂದು—
ಇಂಥ ನೆಳಲೇನು ಗಾಂಧಿಯೆಂದು !
ಹರಿದತ್ತ ಹರಿಯ ಚಿತ್ತ
ಈ ಧೀರ ನಡವನತ್ತ.

ಕವಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರನ್ನು ಕುರಿತು

ಕವೀಶ್ವರ, ಸುಹೃದ್ವರ, ನಿನ್ನ ಸಿರಿಗನ್ನಡದ
ಮಾತಿನೊಳು ಮೂಡುತಿಹ ಭವ್ಯಸುಂದರ ಕಾವ್ಯ-
ಕೋತು, ನುಡಿಯ ಬಿಡಗು ಹಾಡಿನ ಗುಂಗು ಊಹೆಯ
ನವೋನವ್ಯತೆ ಭಾವನೆಯ ಉದಾರತೆ—ಇವಕೆ
ಮನಸೋತು ರಸಾದ್ರ್ಯಸ್ವಾಂತದಿಂ ಭಾವಿಪೆನು :
ಆವ ಬೀಳಾಸೆಯಿಂದಾದಾವ ಶಾಪಕ್ಕೊ
ಆವ ದುಷ್ಕೃತಿಯ ನಿಷ್ಕೃತಿಗೊ, ನಮ್ಮ ತಾಯ್ನುಡಿ
ತನಗಾದ ನಾಡಿನೊಳೆ ತಾನಮಂಗಳೆಯೆನಿಸಿ
ಹಿರಿಮೆಯ ನೀಗಿ ಹೆಸರನಳಿದು ರೂವಿಲಿಯಾಗಿ
ಬನ್ನ ಪಡುತಿರಲು, ತವೋವಿಪಾಕಮೊದವಿತೆನೆ,
ತನ್ನತೆಯ ಜತೆಗೆ ದಿವ್ಯತೆಯನಕವಡಿಸಿ
ತಿರೆಗೆ ಸೋಜಿಗಮಾಕೆ ಎಂದು ಜನ ಬೆರಗಾಗಿ
ರೂಪವನಿತ್ತ ರಾಮನಾದೆಯ್ಯೆ ದತ್ತರಾಮ,
ಗಾಳಿಗೂ ಬಾಳೀವ ರೂವಾರಿ, ಸಿದ್ಧ ಕಾಮ !

ನನ್ನ ನಾಯಿ

ಹೆರರ ನೋವಿಗೆ ಅಯ್ಯೋ ಎಂದು
ಮರುಗಿ ಸುಯ್ಯಲನಿಡಲು ಒಲವೆ ?
ಹಿರಿಯ ಸುಖದಿರವೆನ್ನ ದೆನ್ನುವ
ಅರಿವು ಒಲಿದವಗಿರುವುದೆ ?

ಜನುಮದೊಂದಿಗೆ ಜೊತೆಯ ಕೂಡಿ
ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಬೆನ್ನ ಬಿಡದ
ಜನುಮದುನ್ನ ತಿ ಕುಲದ ಹೆಮ್ಮೆಯ .
ಕಟ್ಟ ಕಳೆವುದೆ ಕರುಣೆಯು ?

ಕೊಳದ ಕರೆ ಬಳಿ ಅಂದು ಮರುಗಿದೆ
ಸುಳಿದ ನೋವಿನ ಅಳುವ ಕೇಳಿ,
ಬೆಳೆದ ಇರುಳೊಳು ದನಿಯನರಸಿ
ಮನದೊಳಳುಕುತ ನಡೆದೆನು.

ಮುಗಿಲ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪೊರೆಯ ಹೊದೆದು
ಸೊಗಸುಕನಸನು ಕಾಣುವಂದದಿ
ನಗುವ ಚಂದ್ರನ ಬೆಳಕಿನೊಳಗೆ
ಕಂಡೆ ತಬ್ಬಲಿ ಮರಿಯನು.

ತಾಯಿ ಸತ್ತರು ಮೊಲೆಯ ಬಿಡದಾ
ನಾಯಿ ಮರಿಯ ಗೋಳ ಕಂಡೂ
ಮೈಯ ಮುಟ್ಟಲು ತಡೆದುದಂದು
ಜಾತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆಮ್ಮೆಯು.

ಕೊರೆವ ಚಳಿಯೊಳು ದಿಕ್ಕುಗಾಣದ
ಮರಿಯ ತೊರೆಯಲು ಮನವು ಒಹುದೇ !
ಕೊರಲೊಳಿಟ್ಟನು ಬಳ್ಳಿ ಕುಣಕೆಯ
ಮನೆಗೆ ನಡೆಸಿದೆ ಮೆಲ್ಲನೆ.

ಅಂದು ಮಕ್ಕಳ ಹರುಷ ವಿಾರಿತು
ಮುಂದೆ ಕುಣಿದರು ಕೈಯ ತಟ್ಟೆ
ಕಂದನಂದದಿ ಅಂದು ಮೊದಲು
ಮರಿಯ ಸಾಕಿದೆವೆಲ್ಲರು.

ಹಾಲು ಅನ್ನ ವನುಣಿಸಿ ನಲಿದೆವು
ಮೇಲುತಿಂಡಿಗಳೆಲ್ಲವಿತ್ತೆವು
ಮೈಲಿಗೆಯ ಭಯದಿಂದ ಮೈಯನು
ಮುಟ್ಟುಗೊಡಿಸೆವು ಆದರೂ.

ಮರಿಯು ನಮ್ಮ ಬಿಂಕವರಿತು
ಹೊರಗೆ ನಿಲುವುದು ಹೊಸಿಲ ದಾಟದು !
ಹಿರಿಯತನದ ಹೆಮ್ಮೆಗಡಲು
ಹರಿಯತೆಮ್ಮಯ ಮಧ್ಯದಿ.

ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಳೆದೆಂತು.
ಊರೆ ಮೆಚ್ಚಿದ ಮರಿಯನೊಂದು
ಇರುಳೊಳೊಯ್ದನು ಕಳ್ಳನದನು
ಮನೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಮುದ್ದನು.

ಎದ್ದು ಹುಡುಗರು ನಾಯ ಕಾಣದೆ
ಬಿದ್ದು ಬೀಳುತಲೋಡಿಬಂದು
' ಕದ್ದ ರೇಸೋ ? ಮರಿಯ ಕಾಣೆವು '

ಕೇರಿ ಕೇರಿಗೆ ಜನರನಟ್ಟಿದೆ
ಊರ ಊರನು ತಿರುಗಿ ಕೇಳಿದೆ
ಆರ ಕಂಡರು ' ಮರಿಯ ಕಾಣೆರ '

ಎಂದು ಹುಚ್ಚನ ತೆರದೊಳು.
ಮೂರುದಿನಗಳು ಹುಡುಕಿ ಕೊನೆಗೆ
ಊರ ಮುಂದಿನ ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ
ಎರುಬಿಸಿಲೊಳು ಕುರುಬನೆಡೆಯೊಳು
ಕಂಡೆ ಮಲಗಿದ ಕುನ್ನಿಯ.

ಹರುಷ ಮೀರಿತು ಬಾಲವಾಡಿಸಿ
ಗುರುತ ಹಿಡಿಯುತ ನೆಗೆಯೆ ನಾಯಿ
ಕುರುಬಗೌಡನ ಗದರಿ ಕೇಳಿದೆ
' ಕದ್ದೆಯೇತಕೂ ಮರಿಯನು ? '

ನಡುಗಿ ಕೈಗಳ ಮುಗಿದು ನಿಂತು
ನುಡಿದನೀ ಪರಿ ಕುರುಬಗೌಡನು
' ಒಡೆಯ, ಮರಿಯನು ಕದಿಯಲಿಲ್ಲವು
ಹಿಂದೆ ಬಂದಿತು ಕರೆಯದೆ.

' ಅಂದು ಊರೊಳಗಿರುಳು ತಂಗಿ
ಮುಂದೆ ಪಯಣವ ಬಿಳಿಸಲೆಂದು
ಮಂದಿ ಮಲಗಿದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ
ನಿಮ್ಮ ಜಗಲಿಗೆ ಬಂದೆನು.

' ಮರಿಯು ಬಗುಳುತ ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಲು
ತೆರೆದು ಬುತ್ತಿಯ ರೊಟ್ಟಿಯಿಟ್ಟುನು
ಹರುಷದಿಂದಲಿ ತಲೆಯ ತಟ್ಟಿ
ಮೈಯ ತಡಹಿದೆ ನಾಯಿಯು.

' ಚಳಿಗೆ ನಡುಗಲು ಮರುಕದಿಂದ
ಕೆಳಗೆ ಕಂಬಳಿಹಾಸಿ ಜೊತೆಯೊಳು
ಚೆಲುವು ಮರಿಗೂ ತಾಣವಿತ್ತೆನು
ಒಲುಮೆ ಬೆಸೆಯಿತು ಇಬ್ಬರ.

' ಮೂಡ ಬೆಳಗಲು ಹೊರಟೆನಂದು
ಓಡಿ ಹಿಂದೆಯೆ ಬರಲು ಮರಿಯು
ಕೂಡಲವ್ವುತ ಮುತ್ತನಿಟ್ಟು
ಕರೆದು ತಂದೆನು ಊರಿಗೆ.

' ಬಂಧುಬಳಗಗಳಿಲ್ಲವೆನಗೆ
ಕಂದನೀ ಮರಿ—ಕಳೆಯಲಾರೆ '
ಎಂದ. ಗೌಡನ ಕಣ್ಣು ಹನಿತುದು
ಮರಿಯ ಹಗ್ಗವ ಹಿಡಿಯಲು.

ಹಗ್ಗವೆಳೆದನು ; ಕುನ್ನಿ ಬಾರದು
ಸಗ್ಗದೆನ್ನಯ ಸವಿಯ ನುಡಿಗಿ.
ಹಗ್ಗಸಡಿಲಿಸಿ ಬಿಟ್ಟೆನದನು
ಕುರುಬ ತಬ್ಬಿದ ಸೋಣಗನ !

ವರುಷ ನೂರರ ಕರುಣೆ ಬಿಗಿವುದೆ
ಕುರುಬನಿರುಳೊಳು ಬಿಗಿದ ಕಟ್ಟೆ !
ಮರಿಯ ನಡತೆಗೆ ಕೋಪಗೊಳ್ಳುದೆ ?
ಕರುಣೆ ಒಲುಮೆಗೆ ಸಾಟಿಯೆ ?

ಒಲಿದರಿದಿನ ಬಗೆಗಳೆರಡೆ ?
ಒಲುಮೆಗಡ್ಡೆಲೆ ಕುಲದ ಹೆಮ್ಮೆ ?
ಒಲುಮೆಬೆಸುಗೆಯ ಸುಖದ ಸವಿಯನು
ತಿಳಿಯದೇ ಬಡಜಂತುವು !

ಕಣ್ಣು ನೀರೊಳು ತೊಳೆದೆನಂದು
ಜನ್ಮದುನ್ನತಿ ಹೆಮ್ಮೆ ಕೊಳೆಯ—
ನನ್ನ ಒಲುಮೆಗೆ ಅಡ್ಡಬಂದ
ಕರುಣೆ ಹಾಯ್ದ ಬಿಂಕವ.

ತಾಯಿಯ ಮುದ್ದೆ

ನಿದ್ದೆಯೊಳಿದ್ದೆನೊ ಎಚ್ಚರವಿದ್ದೆನೊ
ನನಸೋ ಕನಸೋ ಎಂತರಿವೆ ?
ವರುಷವೆ ತುಂಬದ ಕೂಸಾಗಿರೆ ನಾ
ಎನಗಿದ್ದಿತು ಹಿರಿಯನ ಪರಿವೆ.

ಎಳೆಯನ ಮುದ್ದಿಡುತ್ತಿದ್ದಳು ತಾಯಿ
ತುಟೆಗಳಿಯುತ್ತಿರೆ ಕಣ್ಣೀರು.
ತುಟೆಜೇನಿನ ಸಿಹಿಗುಪ್ಪಿನ ರುಚಿ ಬರೆ
ಆ ರುಚಿಯನು ಬಣ್ಣಿ ಪರಾರು !

ಒಲಿದನುಪೇಕ್ಷೆಯೊ ಕರುಬಿನ ಭಿಕ್ಷೆಯೊ—
' ನೀನಲ್ಲದೆ ನನಗಿಲ್ಲೆಂಬ
ಅನನ್ಯಶರಣೆಯ ಭಾವದೊಳಬ್ಬಿಯು
ನನ್ನನು ಮುದ್ದಿಟ್ಟಳು ತುಂಬ.

ಹೊಳಪಿನ ಕಣ್ಣಿನ ಹೊಳಪೇ ಹರಿವೊಲು,
ಮುತ್ತಿನ ಹರಳೇ ಕರಗಿದೊಲು,
ನೋವಿನ ಪದದಿಂದಿಳಿಯುವ ಗಂಗೆಯೆ
ಕಂದನ ತುಟಿಯೊಳು ತಂಗುವೊಲು,

ಮುದ್ದಿನೊಳಿಳಿವಾ ಕ್ಷಾ ರದ ನೀರನು
ಕೆನ್ನೆಯ ತಟ್ಟುತ ಚಪ್ಪರಿಸಿ
ಕುಡಿದೆನು ಕೇಗುತ ಜನನಿಯ ಮೊಗದೊಳು
ಮಂಗಳವ್ಯದುಹಾಸವ ತರಿಸಿ.

ನನಸಿನಾಳದಿಂ ಕನಸಿಗೆ ಸುಳಿದೀ
ಅನುಭೂತಿಯ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವೆ
ನಗೆ ಹೊಗರಿಟ್ಟು ಕಂಬನಿಯೆದೆವಾ-
ಲಿಂಟುತ ಬೆಳೆದೆನು ಎಂದರಿವೆ.

ಪತ್ರಿಕೆ

ಇಂದು ಏನಾಗಿಹುದೆ, ಗೆಳತಿ
ಏಕೆ ಸಡಗರಗೊಳ್ಳನೇ ?
ಕಡಲಿನಗಲದ ಕೇರಿ ಹರಹನು
ಹಾರಿಬರುವೆಲರಾರ ದೂತನೆ,
ಸುದ್ದಿಯಾವುದ ಪೇಳ್ವನೇ ?

ಕತ್ತಲಿದು ಮುನ್ನೀರಿನಂದದಿ
ತಿರೆಯ ಮುಳುಗಿಸಿ ಹಬ್ಬಿದೆ ;
ಒಡೆದ ಹಡಗುಗಳಂತೆ ಮನೆ ಮಠ
ಅದರ ತಲದೊಳು ಬಿದ್ದಿದೆ—ಮನ
ಬೆದರಿ ಬಯಕೆಯ ತಪ್ಪಿದೆ.

ಎಲ್ಲ ಕರಣವ ಕಿವಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ
ನಿಲ್ಲುವೆನು ದನಿಯರಸುತ,
ಅನ್ಯಗಿಲ್ಲದ ಧೀರಗಮನದ
ಛಂದವಾಲಿಪ ನಲ್ಲದೊಂದನೆ
ತುಡಿಯುವೆದೆಯೊಳು ಹರಸುತ.

ಅಕ್ಕೊ—

ಬಾನವರಿಗಳೆನೆಸ ತರುವೀ
ಗುಡಿಯ ಗಂಟಿಯ ಬಾಜನೆ
ಬೀದಿಯೊಳು ನೂರ್ ಕೊರಲ ತರುತಿದೆ ;
ಹೃದಯದೇಕಾಂತವನು ಸಾರುವ
ದನಿಯ ತಹುದೋ ಕಾಣೆನೇ.

ಅದೊ ಅವನ ನೇಹಿಗನ ನಗೆನುಡಿ—
ಅಗಲಿದರು—ಬಹನ್ನಿತ್ತೆಡೆ !
ಒಳವೊಗುವೆ, ಕನ್ನಡಿಯ ಮುಂಗಡೆ
ತುಸ ನಿಲುವೆ, ಹೊರಬರುವೆ, ಲಾಲಿಪೆ-
ನೆದೆಯ ಹಾಸುವೆ ನಡೆವೆಡೆ.

ಬಹನು ಬರುತಿಹನವ್ವ—ಬಂದನು—
ಕಂಡರೇಗತಿ ಕಾಣೆನೇ !—
ಬಯಕೆಕೊಡೆವಿಡಿದೊಲುಮೆಯುತ್ಸವ
ನನ್ನ ನರಸಿಯೆ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿರೆ
ಕಾಣದೊಲು ಮರೆಸಿದೆನೇ !

ಅವನು—ಅವಳು

ಕಲನಾದಿನಿ ಕಾವೇರಿಯ ತೀರದಿ
ತನ್ನ ನೆ ನೆನೆಯುತಲವನಿದ್ದ ;
ತನ್ನ ಬಿಜ್ಜೆ ಕುಲ ಶೀಲ ಸಂಪತ್ತು
ತನ್ನ ರೂವು ತನ್ನೊಳಿ ಇದ್ದ.

ತನ್ನ ವರೊಲ್ಲದ ಸರಸತಿ ನವವಧು
ಗಂಡನ ಮಡಿವಾಳಿತಿಯಾಗಿ
ಹಿಂಡುಬಟ್ಟೆಗಳ ಹಿಂಡಲು ಬಂದಳು
ಜವ್ವನದುಲ್ಲಸದೊಳು ತೂಗಿ.

ಕರೆಯೊಳಗಿಬ್ಬರೆ—ಆರೋ ಎನ್ನು ತ
ಸೆರಗೆದೆಗೆಳೆವಳು ನಾಚುತಲಿ,
ಬಳಿಕಿವನೇ—ಸರಿ—ಭಯವೇನೆನ್ನು ತ
ಹೊಳೆಗಿಳಿವಳು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಲಿ.

ಬಿಂಕದವನೀತ, ಬಿಂಕದವಳಾಕೆ,
ಮೌನ ನೆರವು ಮನ ಮಾತಾಡೆ ;
ಕಣ್ ಕಣ್ ಕೂಟವೆ ಸಾಕಾಯ್ತವರಿಗೆ
ಬೇಟದ ಬಿರುಸುಡಿ ಸಿಡಿದಾಡೆ.

“ ಆಹಾ ನೀ ಸುಂದರಿ, ದಿಟ, ಆದೊಡೆ
ಮರುಕವ ತರುವುದು ಈ ಚೆಲುವು ;
ಇದರಿಂಬಿಗೆ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯರ ಮನೆಯೇ ?
ಎನ್ನು ತ ಸುಯ್ಯುವುದೆನ್ನೊಲವು.”

ಎನಲಾಕೆಯು ತಾತ್ಸಾರದಿ ನುಡಿವಳು :
“ ನಿನ್ನ ಮರುಕವಾರಿಗೆ ಬೇಕು !
ಸುಮ್ಮ ನಿರೈ ನನ್ನ ದಿರೇ ಈ ಹಿಡಿ-
ಹೊನ್ನ ಳತೆಯ ನೇಹದ ಕಾಕು.”

ಎನೆ ಅವನಿಂತೆಂದನು ನನು ನಾಚುತ :
 “ ತವ್ವು ತವ್ವು ನಮ್ಮ ಪ್ಪನದೊಪ್ಪಿದೆ ;
 ಹಣಕೂ ಮಿಗಿಲಾಯ್ತು ಭಿಮಾನ.
 ಕೇಳಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡೆನ್ನವ ತ-
 ಪ್ಪೀ ಹೋರಾಟದಿ ಸೊಗವೂನು.”

ಸರಸತಿ ಮೌನದೊಳೇ ಮರುನುಡಿಗಳು :
 “ ತವ್ವೋ ಒಪ್ಪೋ ಸೊಗವೋ ಸುಯ್ಯಲೆ
 ನಿನ್ನದು ನಿನಗೆನ್ನದು ನನಗೆ—
 ನಿನ್ನವರ ಬಿಂಕಕೆನ್ನೊಲವೆ ಸುಂಕ ?
 ಪೋ, ಇನ್ನಾ ಮಾತೇಕೆಮಗೆ !

ನಿನ್ನ ರೂಪ ಸಿರಿ ಬಿಜ್ಜೆ ಬಿಗುಮಾನ
 ನಿನಗೆಯೆ ಇರಲೇ ಪಿತ್ಯಭಕ್ತಿ—
 ಇದೆ ಸಾಕಿದೆಸಾಕಿದೆಸಾಕೆನಗೀ
 ಬಡವರ ನೆರವಿನೊಳೇ ಮುಕ್ತಿ.”

ಬಿರುಸಿನೊಳೊಗೆಯುವ ಬಟ್ಟೆಯ ಸದ್ದಿಸೊ-
 ಳೀ ತೆರ ಬಿರುನುಡಿಗಳ ನುಡಿ
 ಕಜ್ಜ ತೀರೆ ಮೇಲೆದ್ದು ನಡೆದಳು
 ರೂಪತೀಲದಿಂದೆ ಕಡೆದು.

ಹುಸಿಮರುಕದ ಹೊಗೆಯಾರುತಲಾಸೆಯ
 ಕಿಡಿಯುರಿದೊಲುಮೆಯ ಬೆಳಕಾಗಿ
 ಬಿಂಕವ ಸುಟ್ಟು ನಿರಾಸೆಯ ತೋರಲು
 ಎಂತು ಸುಯ್ದನವ ನಿಡಿದಾಗಿ !

ಅವರು

ಇಲ್ಲಿ ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ಅವಳು
ಹೊಸಿಲ ಕುದುರೆಯೇರಿ ಹಸುಳೆ ಆಡುತ್ತಿರುವನು.
ಅದರ ಲಲೆ ಯಲ್ಲಿ ನಲವಿ-
ನೆಲ್ಲೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತವನು ಲಲೆ ಗರೆವನು.

ಬಿಸಿಲ ಹೊಳಪನೊಳಗೆ ಚೆಲ್ಲಿ
ನೋಟದಿಂದ ಆಸೆಸರಳನವಳಿಗೆಸಯುತ
ನಡೆವನೊಬ್ಬ ಗುಡಿಯ ಕಡೆಗೆ,
ಮನದ ಗೂಡ, ನೆನವುದುಂಬಿಯೇಳೆ, ಕೆದಕುತ್ತ.

ಎಲೆಗೆ ಕಡಿ ಹಚ್ಚಿ ಮುರಿವ
ತಾಳಕೊಂದಿ ನಡೆವುದವಳ ಭವದ ಭಾವನೆ
ಇವನೊಳಿಲ್ಲ ಅವನೊಳಿಲ್ಲ
ಎಳೆಯನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಥ ಅವಳ ಕಾಮನೆ.

ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಒಟ್ಟಿಗಿದ್ದು
ಮನವ ಮನವ ಒಲುಮೆಕಾವು ಬೆಸೆಯಲಿಲ್ಲವು.
ನಗೆಯ ಜಾಣ ಸಿಡುಕ ಕಾಣ
ಆಕೆಯೆಂದರವಗೆ ಪ್ರಾಣ—ಅವಳೆ ಎಲ್ಲವು.

ಮಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇವನ ಮಿಡಿತ
ತಾರದಲ್ಲಿ ಅವಳ ನುಡಿತ—ಶ್ರುತಿಯೆ ಸೇರದು
ಅವಳಾಸಯನೀತನೆಟುಕ
ಆಕೆಗಿವನೊಳಾಯ್ತು ಮರುಕ—ಭಾವವೇರದು.

ಹಸುಳೆ ಅವನದಲ್ಲ—ಎಲ್ಲ
ಜನಕು ಅವರ ಕನಸ ತೋರ್ವ ಗುಡಿಯ ಗುಟ್ಟಿದು.
ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹಿಮ್ಮೇಳಕವಾಗಿ
ಕಾಮನಂದು ಬಾಬಿಸಿದ್ದ ಹಾಡ ಮಟ್ಟಿದು.

ಒಲವನರಿಯದಾಸೆವುರುಕ
 ಇದರ ತಂದೆ ; ಕೆಂಡಕಣ್ಣಿ ನಾಡುದಾಡಿಯ
 ಋಷಿಜನಂಗಳಿದರ ಹಿಂದೆ
 ತೋರಿ ಮಿಡಿವರಿವಳ ಮನದ ಧರ್ಮನಾಡಿಯ.

ಮರುಳು ಗಂಡ ನೆರೆಯ ಹೂರೆಯ
 ಚುಚ್ಚು ಮಾತನರಿಯಲಾರ—ಪ್ರೇಮಬಧಿರನು ;
 ನೇಹದಿಂದ ಅವಳ ವೊರೆದು
 ಉತ್ಸವದೊಳೆ ಭವಕೆ ತಂದನಾಸೆಕದಿರನು.

ಅಜ್ಜನಲ್ಲ ಪ್ರಾಜ್ಞನಲ್ಲ
 ಅನಸೂಯನು ಸಹನಶೀಲ ಸ್ನೇಹವೂರ್ಣನು ;
 ಉನ್ನತಮತಿ ಸತ್ಯಕಾಮೆ
 ಆದೊಡಸತಿ—ಎಂತು ಬಾಳ್ವೆಳೆರಡು ಬಾಳನು ?

ಒಮ್ಮೆ ನಲಿವಳೊಮ್ಮೆ ಮುನಿವ-
 ಳೊಮ್ಮೆ ಅಂಜುತೆದೆಗೆ ಹಸುಳೆಯವಿಚಿಕೊಳುವಳು.
 ನಗಲು ನಗುವಳತ್ತು ಕಾಡೆ
 ವಿಟನ ಬಗೆಯ ಕಂಡು ಹೇಸುವಂತೆ ಹೊಡೆವಳು.

ಎಳೆಯಗೊಲಿಯೆ ತನಗೆ ಒಲಿವ-
 ಳೆನುತ, ಮುಳಿಯೆ ತನಗೆ ಮುಳಿವಳೆನ್ನು ತೀತನು
 ಹಸುಳೆ ನೋಯೆ ತನಗೆ ನೊಂದ-
 ನೆಂದು ನೊಂದು ಮುದ್ದಿನಿಂದ ಮುದ್ದುಗೈವನು.

ನೇಹವೊಂದನರಿತ ಮುಗ್ಧ
 ಸಲಿಗೆ ತೋರದೊಲಿಯಬಲ್ಲ ಸರಳನೀ ಪತಿ.
 ತನ್ನರಲ್ಲ—ತಾನೆ ಇವರಿ-
 ಗೆಂಬ ರೀತಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಡಲು ಬಲ್ಲನೀ ಪತಿ.

ಇಂಥ ಶುದ್ಧಸತ್ತ್ವನಿಂದ
 ಆಕೆಗಾಯ್ತು ಅವಳೆ ನಾಚುವಂಥ ಬಾಳುವೆ.
 ಬಾಳ ದಡವ ಮೀರಿ ಹರಿದ
 ಕಾಮದೆಡರ ದಾಟಲಾದನಿವನೆ ಸೇತುವೆ.

ಕಾಮಿಯ ಕೆಡುನೋಟ ಸೋಕಿ
ಮನ ಮೈಲಿಗೆಯಾದ ಪರಿಯೊಳಾಕೆ ಈ ದಿನ
ಶುದ್ಧಿ ಗೆಳಸಿ ದಿಟ್ಟಿಸುವಳು
ಸುತನ ಜತೆಗೆ ಲಲೆ ಯಾಡುತಿರುವ ಗಂಡನ.

ಪೊಲ್ಲಾಸೆಯ ನೂರು ಬಲಿಯ
ನೆನೆದು ನೋಳ್ವಳಿವನ—ತಣ್ಣೆನೊಲುಮೆಯವನನು,
ತನ್ನ ವಿಷವನೆಲ್ಲ ಕುಡಿದ
ಇಂದುಧರನೆ ಈತನೆಂಬ ಬೆರಗೊಳಿವನನು.

ಅನ್ಯಳೆಂದು ತನ್ನ ಕಾದ-
ಳೇನೊ ಎಸುವ ತೆರದೊಳಾಕೆಯಾದ್ರ್ ದೃಷ್ಟಿಗೆ
ಮರುದಿಟ್ಟಿಯನಿಡುವನೀತ
ಹಸುಳೆ ಎಸೆವ ತೊದಲುನುಡಿಯ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಗೆ.

ನರ್ತಕಿಯೊಬ್ಬಳ ನಾಟ್ಯವನ್ನು ನೆನೆದು ಬ ಲೈ

ಬಾ ಬಾ ಮೋಹನೆ—ಬೀಗ

ಗೆಜ್ಜೆಯುಲಿಯೆ ಗೆಲು ಗೆಲ್ ಗೆಲ್ಲುಲಿವ
ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಹೃದಯವ ತುಳಿವ
ನಸುನಗುವ ಹುಸಿಮುಳಿವ ಬಿಸವಂದದ ಸುಂದರಿ ನೀ
ಬೀಗ ಬಾ . . .

ನಮ್ಮಿ ರವಿಂದಾವಮೃತವ ಪಡೆಯೆ,
ಆರಾಡಿಪರೀ ಮಂತನು ಅರಿಯೆ.
ಕಲಿಚಲಿಸುತ ಎದೆಯುಬ್ಬಿಸಿ ನೋವೆಬ್ಬಿಸಿ ನಲಿವವಳೀ
ಬೀಗ ಬಾ . . .

ನೀ ಹೆಡೆಬಿಚ್ಚುವ ಹಾವಂತಿರುವೆ
ಗರಿಕೆದರಿದ ನವಿಲಂದದಿ ಕುಣಿವೆ
ಸನ್ನಿಲ್ಲದ ಕಡುಬೆಡಗಿನ ಸಿಂಗಾರದ ಬಂಗಾರವೆ
ಬೀಗ ಬಾ . . .

ನಿನ್ನೊಂದಾಸೆಯೆ ನಮಗುಳಿವಂತೆ
ಮಿಕ್ಕಾಸೆಗೆ ಪೋ ಪೋ ಎನುವಂತೆ
ಓಳುಕುವೆ ಬಳುಕುವೆ ಕಣ್ಮನವೆಮ್ಮುಳಿದೋಡುವ ಪರಿಯೊಳು
ಬೀಗ ಬಾ . . .

ಸಿರಿವಂತ ನೂಲೆಯರ ಹಾಡು

ಬನ್ನಿ ರೇ ಸಖಿ, ಎನ್ನಿ ರೇ—ನಲವೊಂದೆಯೇ ಸಾರ
ನಮಗು ಮುದಕು ನೇರಾ
ಭವದೂರಾ.

ಹಸುರೊಳು ಹೊಳೆಯುವ ಹಿಮಮಣಿಯಂತೆ
ಅಲೆಮೇಲಾಡುವ ಹೊಂಬಿಸಿಲಂತೆ
ಮನುಜರಾಸ ಮೇಲೆ
ಆಗಲೆಮ್ಮ ಲೀಲೆ
ಹಗುರುಬಗೆಯ ನಗೆಯ ಹೊಗರ ನೆರೆ
ಹರುಷವಹುದಪಾರಾ.

ಒಲಿವೆನೂಲಿವೆನೆನೆ ಒಲಿಯೆವು ನಾವು
ನಮ್ಮ ಸಿರಿಗನ್ನ ನಿಮ್ಮೆದೆ ನೋವು
“ ಚೆಲುವೆ ಓ, ನಲವೆ ಹಾ, ಕೊಳುವೆಯಾ ಅಸುವಾ ”
ಎಂಬ ದೈನ್ಯಕಾನಂದಿಸುವಾ
ಹರಳುಬಿಗಿಯ ಹುರುಳಿನೆದೆಯ ಹೊರ-
ಹೊಳಪ ತೋರೈವಾವು.

ನಮ್ಮಾಸೆನಂಜು ನಿಮಗೇರ್ವುದಲಾ
ನಿಮ್ಮಾಸೆನಂಜು ನಮಗೇರದಲಾ
ಪಡಿಯರತಿಯೊಲೆದೆಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ನಿಂದಿರೆ ಸಿರಿಯು
ತನುಮನ ನಡೆಸಲು ಸರಸತಿಯು
ನೇಹವರದ ಮೋಹವೆರೆದು ಬಗವೆಲ್ಲ ಗೆಲೈವಾವು.

ಬನ್ನಿ ರೇ ಸಖಿ, ಎನ್ನಿ ರೇ— ನಲವೊಂದೆಯೇ ಸಾರ
ನಮಗು ಮುದಕು ನೇರಾ—ಭವ ದೂರಾ.

ಬಡ ಸೊಳೆಗೆ ಅವಳ ಗೆಳತಿ

(ಸೊರಗಿರುವ ಅವಳ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿ)

ಮಡಿಮಡಿಹಾರುವ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ
ತೋಪಿನ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ
ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮೈಲಿಗೆಯಾದ ಹುಡಿಯಲ್ಲಿ
ಮೂಲೆಯ ಹುಡಿಯಲ್ಲಿ.
ನಿಡುನೀಟು ಸರದಾರ ನಸುಕಿನೊಳಗೆ
ಸಂಜೆಯ ನಸುಕಿನೊಳಗೆ
ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಸೊಟ್ಟಗಾದ ಬೇಲಿಮರಗೆ
ಬಂಗ್ಲೆಯ ಬೇಲಿಮರಗೆ.
ಸೆಟ್ಟರ ಹುಡುಗ ತಕ್ಕಡಿಯೆಸೆದು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲೆ
ತಾತನಂಗಡಿಯಲ್ಲೆ
ನಕ್ಕು ನುಡಿದು ತೆಪ್ಪಗಾದ ಸಂಗಡದಲ್ಲೆ
ನಿನ್ನ ಸಂಗಡದಲ್ಲೆ.
ಕುಕ್ಕುತುಂಬ ಮಲ್ಲಿಗೆಹೂವ ನಿನಗೆ ತೆತ್ತು
ಮಾಲಿ ನಿನಗೆ ತೆತ್ತು
ಕಣ್ಣ ಕಣ್ಣ ತಿರುವುತಿದ್ದ ನಿನ್ನ ಸುತ್ತು
ವಹವಾ—ನಿನ್ನ ಸುತ್ತು.
ಜಾತಿಯೆಲ್ಲ ಕೂಡಿತ್ತವ್ವ ಉಸಿರಿನೊಳಗೆ
ನಿನ್ನ ಉಸಿರಿನೊಳಗೆ
ಕಾಮನಪ್ಪ ತೂರಿಬಂದ ಬಸಿರಿನೊಳಗೆ
ನಿನ್ನ ಬಸಿರಿನೊಳಗೆ
ತಲೆ ತೋಳು ತೊಡೆ ಕಾಲು ಪೂರ್ಣನಾಗಿ
ಸಂಪೂರ್ಣನಾಗಿ
ಬಿದ್ದ ಹನವ್ವ ಪರಮವುರುಷ ಋಣವಾಗಿ
ನಿನ್ನ ಋಣವಾಗಿ.
ಹತೋಂ ಹತೋಂ ಧಿಮ್ಮಿತ್ತೋಂ ಧಿಮ್ಮಿತ್ತೋಂ
ಧಿಕಿಟಿ ಧಿಕಿಟಿತ್ತೋಂ.

ಓ ನಲೆ-ಬಾ ಇಲೆ

(ನವಯುವಕನ ಹಾಡು)

ಓ ನಲೆ ಬಾ ಇಲೆ
ಆ ಕ್ಷುಲ್ಲರೊಡನೆ ನಿನಗೇತಕೆ ಲಲ್ಲೆ !

ಹಾ ಎನ್ನೊಲವೇ ಎನ್ನಲು ಬಾಯಿಲ್ಲೇ
ಸೆಳೆದೊಯ್ಯಲು ದಿಟ್ಟಿಗೆ ಬಲವಿಲ್ಲೇ
ಹಾಹಾ ನಿನಗೆನ್ನೊಳು ದಯವಿಲ್ಲೇ
ಎನಗೆನ್ನ ಸು ದಕ್ಕದೆ ಇದೆಯಲ್ಲೇ
ನನ್ನೆಲ್ಲವನೀ ಮಿಕ್ಕಿಹೆಯಲ್ಲೇ
ಓ ನಲೆ ಬಾ ಇಲೆ
ಆ ಕ್ಷುಲ್ಲರೊಡನೆ ನಿನಗೇತಕೆ ಲಲ್ಲೆ ?

ತಂಪಿನಿರುಳು ಕಂಪಿನೆಲರು ಮೈದುಂಬಿದೆ ಚೆಲುವು
ನೀನೆ ಹುರುಳು ನಾನೊ ಮರುಳು ನಿನ್ನೊಂದಿದೆ ನಲವು
ಮೈಯ ಸೋಂಕಿ ಎಲರೊಯ್ಯುತ್ತಿದೆ ಹರಣ
ಹೂವಿಗಾಯ್ತು ಹಾಡಿಗಾಯ್ತು ಕಿವಿಕಣ್ ಕರಣ
ಈ ಬೆಳುದಿಂಗಳ ಸೊಗಕೆನ್ನಿ ರವೆ ಋಣ
ಆ ಜೋಡಿ ನೋಡಿ ಪರದೋಡುವುದೆನ್ನ ಮನ
ಹಾ ಪಂಚವ್ರಾಣ ಹಂಚಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಹರಿದು
ಅದ ಮರಳಿಸೆ ನಿನಗಲ್ಲದೆ ಮಿಕ್ಕರಿಗರಿದು
ಆದೊಡೆ ' ನಿನ್ನ ನೊಲ್ಲೆ ನಿನ್ನ ನೊಲ್ಲೆ ' ಎನುವಂತಿದೆಯಲ್ಲೆ
ನೀನವರಿವರೊಡನಾಡುವ ಬರಿಲೆ
ನೀನೆ ನಲ್ಲೆ ನನ್ನಾಣೆಗು ನಿನ್ನುಳಿದೆನಗಲ್ಲೆ
ಇದ ನೀ ಬಲ್ಲೆ !

ಓ ನಲೆ ಬಾ ಇಲೆ
ಆ ಕ್ಷುಲ್ಲರೊಡನೆ ನಿನಗೇತಕೆ ಲಲ್ಲೆ !

ನವಿರಂಗಿ

ಒಂದೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಸಿದ್ದ
ಅಪನುಡುವೆಂದರೆ ಬಹು ಪ್ರಸಿದ್ಧ.
ಒಮ್ಮೆಗೆ ಓಲಗದೊಳು ಕುಳಿತರಲು
ಬಂದೆರೆಡೆಗೆ ಇಬ್ಬರು ದರ್ಜಿಗಳು.
“ ಕಂಡೂ ಕಾಣದ ತೆರ ನವಿರಾಗಿಹ
ಗಾಳಿಗು ಆಕಾಶಕು ತೆಳುವಾಗಿಹ
ಸೋಜಿಗದುಡುಪನು ಹೊಲಿಯುವೆ ”ವೆಂದು
ಆಣೆಯನಿಟ್ಟರು ಎಲ್ಲರ ಮುಂದು.
ಅರಸಗೆ ಉಡುವೆಂದರೆ ಬಲು ಆಸೆ.
ನಂಬಿಸಿತವನನು ಶಕ್ತರ ಭಾಷೆ.
ಒಂದು ವರುಷ ಗಡುಬನು ಕೇಳಿದರು
ರಾಶಿಹೊನ್ನ ಮುಂಗಡ ಕೇಳಿದರು.
ಉಡುಪಿನಾಸೆಗರಸಸ್ತು ಎಂದ
ಅವರೆತಕೆಲ್ಲಕೂ “ ಹೂ ” ಎಂದ.

ಇಂತು ಬೊಕ್ಕಸವ ಬರಿದನು ಮಾಡಿ
ನೆಯ್ಯುವ ಹೊಲಿಯುವ ಆಟವ ಹೂಡಿ
ಜಾಣರಿಗೇ ಇದು ಕಾಣುವುದೆಂದು
ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆಂದಿಗು ಅಲ್ಲೆಂದು
ಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲ ಬಯಲನೆ ತೋರಿ
ಇಲ್ಲದುಡುಪಿನಂದವನೇ ಸಾರಿ
ಎಲ್ಲರ ನಂಬಿಸಿದರು ದರ್ಜಿಗಳು.
ಇದರ ಮಾತನಡುಗೂಲಜಿಗಳು
ಹರಡಿದರೆಲ್ಲೆ ಡೆ. ಜಾತ್ರೆ ನೆರೆಯಿತು.
ದೊರೆ ಉಡುಪನುಡುವ ದಿನವೇರ್ಪಟ್ಟಿತು.
ಉಟ್ಟನರಸನೀ ಬಯಲುಬಟ್ಟೆಯ,
ಬೆತ್ತಲೆಯೊಳೆ ಕೊಂಡನು ಜನದಿಟ್ಟಿಯ !
“ ಅಯ್ಯೋ ! ಬರಿಮೈ ” ಎಂದರು ಜನ ಮನದೊಳಗೆ,
“ ಆಹಾ ವಸ್ತ್ರದ ನವಿರಂಥದು ! ” ಎಂದರು ಹೊರಗೆ.

ಆದೋಡೆ ಮಗುವೊಂದು
 “ ಅಯ್ಯೋ ಬೆತ್ತಲೆಬಸವನ ನೋಡೆ ”ಂದು
 ಚಪ್ಪಳಿಯಿಕ್ಕಿತು ; ಎಂಥ ದಿಟ್ಟತನ !
 “ ಹಾದೇ, ಬರಿಬೆತ್ತಲೆ ! ” ಎಂದರು ಊರ ಜನ.
 “ ದಿಟ, ದಿಟ ” ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿತು ಪರಿವಾರ ;
 ಅಳುಕಿ ಅಳುಕಿ “ ಹಾದೆ ”ಂದಿತು ಸರಕಾರ.
 ಆಗರಸನು ಬೆಚ್ಚಿ
 “ ಕೆಟ್ಟನಿವರ ಸೆಚ್ಚಿ ”
 ಎನ್ನುತ ಅವಮಾನಕೆ ಕಣ್ಣು ಚಿಚ್ಚಿ
 ಓಡಿ ದನರಮನೆಗೆ,
 ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಬಾರದೆ ಹೊರಗೆ.
 ನೀವೇನೆನ್ನು ಎರೀ ಕತೆಗೆ ?

ಈ ಕವನ ಹಾನ್ಸ್ ಆಡೆಲ್ ಸಿಂ ಅವರ ಕತೆಯೊಂದರ ಭಾವಾನುವಾದ.

ಯುದ್ಧಸಮರ್ಥನ ವಾದ

ಸತ್ಯವೆ ಗೆಲ್ಲುವುದು
ಅನ್ಯತವು ಅಲ್ಲು
ಇದು ಭವಿಷ್ಯತ್ತು.

ಗೆದ್ದುದೆ ಸತ್ಯ
ಸೋತುದೆ ಮಿಥ್ಯ
ಭೂತದ ರೀತ್ಯಾ.

ವರ್ತಮಾನದೊಳೊ ?—
ಸಂಗ್ರಾಮವೆ ಸತ್ಯ
ಶಾಂತಿಯೆ ಮಿಥ್ಯ
ಮಿಗಿಲೆನೆ ಇದರಿತ್ಯರ್ಥಕೆ
ಸಮರವೆ ಮುಖ್ಯ
ಶಾಂತಿಯಸಹ್ಯ.

ಸಂಗ್ರಾಮದೊಳೆ ಸತ್ಯದ ಸುಳಿವು
ಸಂಗ್ರಾಮದೊಳೆ ಮಿಥ್ಯೆಯ ಅಳಿವು
ನನ್ನಿ ಯಾಸೆ ಜನಕೆಂದಿನವರೆಗೋ
ಆ ವರೆಗೂ ಹೋರಾಟವು ಸಿದ್ಧ
ಇದು ಸತ್ಯೋಪಾಸನೆ ಶುದ್ಧ
ಇದಕೆನುವರು ಯುದ್ಧ.

ಈ ಯುದ್ಧ ಸಮರ್ಥನವಾದ
ಓದುವಗೆಸಗಲಿ ಮೋದ !

ಪ್ರಶ್ನೆ-ಉತ್ತರ

ಮಾಮರ ತಳಿತುಹುದೇತಕ್ಕೇ ?—

ಕೋಗಿಲೆ ಸರಗೈಯಲಿ ಎಂದು.

ಹೂಗಿಡ ಮಲರಿಹುದೇತಕ್ಕೇ ?—

ತುಂಬಿಯು ಬಂಬಲಿಸಲಿ ಎಂದು.

ಪಾರ್ದೊಳು ಹಚ್ಚನೆ ಹಸುರೇತಕ್ಕೇ ?—

ಗರಿಕೆಯ ರಸವನು ಹೀರುತ್ತ

ಭಾವಾವೇಶವ ಹೊಂದಲಿ ಎಂದೇ

ಕವಿಜನ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಬಾನತ್ತ !

ವಿಮರ್ಶಕನ ಕೆಪ್ಪೆ

ಅಗೊ ಅಗೊ ಬಂದ
ಓ ಹೊತ್ತಿಗೆಯನೆ ತಂದ !
ನಾಚುತ ನಿಂದ
“ ಬಿಡುವಿಹುದೇ ? ” ಎಂದ.

ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೆ ಏನು ?—
ಇದು ಈತನ ಜಾಣು.
ಬಾ ಇನ್ನೇನು,
ಆಡಿಸು ಗೋಣು.

ಕಟತಟಕಟವೆನುತ
ಎನೀ ನುಡಿಸಿದಿತ !
ಇದೆ ಈತನ ಬೆರಗು,
ಎನ್ನಯ ಕೊರಗು.

“ ಚೆನ್ನವೆ ಎಂತು ? ”—
ಅಯ್ಯೋ ಬಡ ಚಂತು,
ನನ್ನೊಪ್ಪಿಗೆ ಬೇಕೆ ?
ಇವಗೀ ಚಟವೇಕೆ ?

ಏನೋ ಆಸೆ
ಹವಣಿಲ್ಲದ ಭಾಷೆ
ಭಾವವೊ ಕುರುಡು
ಮಾತಿಗೊ ಹುರುಡು.

“ ಕಲ್ಪನೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ
ನುಡಿ ತುಸ ಕ್ಲಿಷ್ಟ
ಅರ್ಥವಿದಸ್ವಷ್ಟ
ಅರಿಯಲು ಕಷ್ಟ ”

ಇಂತೆನೆ ನಾನು
ಈ ಸರಸತಿಸೂನು,
ನಂಬುವನೇನು,
ಬಿದ್ದರು ಬಾನು !

ಎಲ್ಲದರೊಳು ಜಾಣ
ಕಬ್ಬದಿ ಕೋಣ—
ಎನೆ, ನೇಹವೆ ಊನ !
ಒಳ್ಳಿತು ಮೌನ.

ಬಿನದ

೧

ಬಾ ಕೆಳೆಯ, ಬಾ ಕೆಳೆಯ

ಹೋಗೋಣ ಬಾ—

ಗುಡ ವೆದ್ದಿ ಹ ಕಡೆಗೆ

ಕಣಿವೆ ಬಿದ್ದಿ ಹ ಕಡೆಗೆ

ತೊರೆಯುರುಳಿ ದನಿಹರಳ ಹೊಳೆಸುವೆಡೆಗೆ.

ಇಲ್ಲದಿರೆ,

ಜಲದ ಜಲ್ಪವ ಕೇಳೆ ಕೊಳದ ತಡಿಗೆ.

ಹೆಡೆಯ ತೆರದೊಳು ಮಲೆಯ

ನೆಳಲನಾಡಿಸ ಕೆರೆಯ

ಸನಿಯದುಪವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಡುವ.

ಇದು ಬೇಡ ?

ನೀರ್ಮುತ್ರಿನಾಟವನೆ ನೆರೆ ನೋಡುವ.

ಶೀಲವತಿಯರು ತೋರೆ

ಬಿನ್ನಣದ ಬಿಸಿಲು ದುರೆ

ಬನದಿ, ಅದನಾಸೆಯೊಳು ಹಿಡಿಯೋಣ ಬಾ.

ಒಲೆಯಾ ?

ಒಯಲೆದು ಬೇಸರವ ಪಡೆಯೋಣ ಬಾ.

೨

ಮಲೆಯ ಮೇಲೇನಿಹುದೊ

ತೊರೆಬನದೊಳೇನಿಹುದೊ

ಕೆರೆಯೊಳೇನೋ ಕೊಳದ ತಡಿಯೊಳೇನೋ

ಹಗ್ಗ-ಹಾವಿನ ಗರತಿಚಿಲುವೊಳೇನೋ ?

ಗುಡಿಯ ಕೈಸಾಲೆಯೊಳು

ಶಾಮು-ಶಾಮುಗಳಿರಲು

ಜೇರೆ ಬಿನದವೆ ನಮಗೆ, ಬಾರೊ ಬಿಪ್ಪೆ,

ಅವರ ಮಾತಿನ ಮತ್ತಿಗಿಲ್ಲ ಸಪ್ಪೆ !

ಮುತ್ತಣ-ಸಾಬಿ-ದೊರೆನಾಮಿ-ದೇವರು

ಮೇಲೂರ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಬಲು ಬುದ್ಧಿವಂತ
 ಅವನ ಮಾತೇ ಮಾತು ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲ ಅಂತ
 ಯಾರೆಂಬುದೊಂದಿಲ್ಲ ವೇಳೆಯೊಂದಿಲ್ಲ
 ಎಲ್ಲ ಜನವೂ ಬಳಕೆ, ನಯಕೆ ಕುಂದಿಲ್ಲ.
 ನಮ್ಮ ಮನದಾರೋಗ್ಯಕವನ ಸಹವಾಸ
 ಮಲೆಗಾಳಿಯಂತಿಹುದು; ಹೊಳೆಬಗೆಯ ಹಾಸ
 ಮಂಕನೇಳಿಪುದಣ್ಣ ಎನದರ ಬಣ್ಣ !
 'ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಯಿತು ಬೊಜ್ಜು ನಿನಗೆ, ಮುತ್ತಣ್ಣ,
 ಏನುಂಡೆ' ಎನೆ, ಎಂಬ : 'ಸತ್ತವರ ಪಿಂಡ!
 ಅವರ ಸ್ವರ್ಗಕೆ ಎತ್ತೆ ಇಂಥ ದೋರ್ಡಂಡ
 ಮತ್ತಾರಿಗುಂಟಯ್ಯ ಈ ಊರಿನೊಳಗೆ ?
 ಎತ್ತಬೇಕಿರಿಸಬೇಕುರುಳದಂತಿಳಿಗೆ
 ಅದಕೆನಗೆ ನಿಮಂತ್ರಣೆ ಮೂರುದಿನಕೊಮ್ಮೆ
 ಹಿರಿಯ ಪಿತೃದೇವರನು ಹೊರಲಾನೆ ಎಮ್ಮೆ.
 ನಮ್ಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯದಲಿ ಶ್ರಾದ್ಧವೇ ಸಾರ
 ಅದರ ಬಲವಿಲ್ಲದಿರಲೆಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರ ?'
 ಎಂದು ನಗುವನು ಶ್ರೇತಮೃತ್ತಿಕೆಯ ತೀಡಿ
 ಇದರ ಕೈಗೆಯ್ತೆ ಯೊಳು ಯಾರಿವಗೆ ಜೋಡಿ ?
 ಕೊಕ್ಕರೆಯ ಗರಿಗಿಂತ ಬಳಿಯ ತಿರುಮಣ್ಣು —
 ಎಲ್ಲ ಮೊಗದೊಳು ಹೊಳೆವಳಿವನ ಜಸವೆಣ್ಣು.
 ಯತಿರಾಜರಿವನಿಗಿದೆ ಗಳಿಸಿಟ್ಟ ಆಸ್ತಿ
 ಇವನು ಆ ಸಾಬಿಗೂ ಬಹುಹಳ ದೋಸ್ತಿ.
 ಇವನ ತಿರುಮಣ್ಣೆ ಡಲು ಅವನ ತಿರುಪುಟ್ಟೆ ;
 ಬೇಹಾರವೆಷ್ಟಿರಲಿ ಒಂದಿಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟೆ.
 ಯಾ ಅಲ್ಲ, ಏ ಸಾಮಿ, ಎಂದವನು ಬರುವ
 ಉಡಿದಾರ ತಿರುಚೂರ್ಣ ಎಲ್ಲವನು ತರುವ
 "ಹರಿಯಲ್ಲ ಹರನಲ್ಲ ದಿಟ ನಿಮ್ಮ ಅಲ್ಲ
 ನರಸಿಂಹನೂ ಅಲ್ಲ ನಾರಣನು ಅಲ್ಲ

ನೇತಿ ಎಂಬುದೆ ಅಲ್ಲ ಇತಿ ಎಂಬುದಲ್ಲ
 ಆದೊಡಲನ ಇಲ್ಲ ಎಂಬಗುಸಿರಿಲ್ಲ
 ಅಲ್ಲವೇ ಸಾಬಿ ? ” ಎನೆ, ಅರೆ ಅಲ್ಲ ಎನುವ.
 ಏತಿ ಎಂದರೆ ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬ ಪಂಥದವ
 ನೀತಿ ಪ್ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಗಿಲೆ ಇಲ್ಲದವ
 ವಾರ ವಾರಕು ಇರುಳನವನಿಲ್ಲೆ ಕಳೆವ.

“ ನಾ ಗೈವೆ ಜನಿವಾರ ನೀನು ಉಡಿದಾರ,
 ನಾ ನಾಮಕಾರ ನೀ ತಿರುಚೂರ್ಣಕಾರ
 ಈ ಊರ ಹಾರುವಿಕೆಗಾವೆ ಆಧಾರ ”

ಇಂತೆನಲು ಮುತ್ತಣ್ಣ, ನಗುವನವ ವೂರ
 “ ಹೊರುವರೆಂದರೆ ಚೆನ್ನ ಹಾರುವರಿಗಿಂತ ;
 ನಮಗಿಲ್ಲವೀ ಭಾರ ಈ ಹೊರುವ ಪಂಥ ”
 ಇಂತಿವರ ಬಗೆ ತಾಗಿ ಕೆದರುವುದು ಹೊಗರ
 ಇವರನಾಲಿಸುತಿರಲು ನಮ್ಮ ಬಗೆ ಹಗುರ.

ದಿಟವಾಗಿ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಗೀತನೊಳು ಭಕ್ತಿ
 ಇವ ನಮಾಜನು ಮಾಡೆ ನೋಡಲಾಸಕ್ತಿ ;
 ಎಂಥ ರಾಗದ ರಚನೆ ಈ ಮೊರೆಯೊಳೆಂಬ
 ಭಾವದಂತಾಗುವನು ಈ ದೇವರೆಂಬ
 ಶೂನ್ಯದಿಂ ಸೃಷ್ಟಿಯನು ಗೈವುದಿಂತೆಂಬ
 ವ್ಯೋಮದಿಂ ಕಾಮವನು ಕರೆವುದಿಂತೆಂಬ
 ಗದ್ದಲವ ಮಾಡುತಿರೆ ಸದ್ದು ಸದ್ದೆಂಬ
 ಯಾವುದೋ ಯಕ್ಷಿಣಿಯ ನಿರುಕಿವೊಲು ಕಾಂಬ.

“ ದೇವಭಾವದ ಹೊಳೆಗೆ ಮರಳುಕಡ ಸಾಬಿ,
 ಕಲ್ಲುಕಡವೆಮ್ಮ ಗುಡಿ ಭಟ್ಟನೇ ದೋಭಿ,
 ಮನವ ಮಡಿಯಾಗಿಡಲು ದಮ್ಮಡಿಯ ತಮಡಿ
 ನಮಗೆ ಬೇಕೀತನಿಗೊ ನಲೊ ರೆಯೆ ತಮಡಿ ”
 ಇಂತೊರೆವನೊಮ್ಮೆ ಮುತ್ತಣ್ಣ ನೆಮಗೆ.
 ಪಡುವಲೋ ಮೂಡಲೋ ಎಲ್ಲವೊಳಿತವಗೆ
 ಆಸ್ತಿಕ್ಕ ನಾಸ್ತಿಕ್ಕವೆರಡು ಬೇಕಿವಗೆ
 ಆಸ್ತಿಕ್ಕದಾಧಿಕ್ಕ ನಾಸ್ತಿಕ್ಕ ಇವಗೆ.

ನವಶಾಸ್ತ್ರಿ ದೊರೆಸಾಮಿ ಇವಗಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚು
 ವೇದವೇದಾಂತಗಳೆ ಅವನಿದಿರು ಪೆಚ್ಚು !
 “ಮನುಜನಿಗು ಮಿಗಿಲಿಲ್ಲ ಮನಕು ಮಿಗಿಲಿಲ್ಲ
 ಇವನರಿವೆ ಜಗದೆಲ್ಲೆ, ಇದಕೆ ಹೊರತಿಲ್ಲ.
 ತಿಳಿವ ಮೀರಿಹುದಿಹುದೋ ? ಎಂತು ಇಹುದೆಂಬೆ ?
 ನಿನ್ನೀ ವಿತರ್ಕದೊಳೆ ನಾನಿಲ್ಲವೆಂಬೆ
 ನನ್ನ ನೀ ನಂಬೆ ನಾನೂ ನಿನ್ನ ನಂಬೆ”
 “ಅಬ್ಬ ನಿನ್ನೀ ವಾದಕೆನ್ನ ತಿಳಿವೆಂಬೆ ?
 ಎಂತರಿವೆನೋ ನಿನಗೆ ತಿಳಿವಿಹುದು ಎನುತ !”
 ಎನ್ನುವನು ಮುತ್ತಣ್ಣ ಹುಸಿನಗೆಯ ನಗುತ.
 “ತಿಳಿವಿರಲು ತಿಳಿವುದೈ ಇಲ್ಲದಿರಲಿಲ್ಲ
 ಭಕ್ತಿಗೂ ನನ್ನ ಕ್ತಿಗೂ ನೇಹವಿಲ್ಲ.
 ಗುಡಿಯ ಪೊಂಗಲು ಹಿತ ಅದಕೆ ಪೂಜೆ ಕತ
 ಅದರ ಸೇವನೆಗಿದರ ಸೈರಣೆಯೆ ವಿಹಿತ.
 ರಾಮಾನುಜರು ಕಂಡ ವೈಕುಂಠ ಕನಸು
 ಆಹ ನಮಗಾಗುತಿದೆ ತೇಂಗೊಳಲ ನನಸು
 ಅಂದರಸುಕುವರಿಯನು ಮೆಟ್ಟಿದ್ದ ದೆವ್ವ
 ಇಂದೆಮಗೆ ಸವಿಂತಿಡಿಯುಣಿಸುತಿರುವವ್ವ.
 ನಮೋ ಅದಕೆ ಅದರಧಿಷ್ಠಾನದರಮನೆಗು
 ಅದನಟ್ಟಿದಾ ಯತಿಗು ಅವರನಟ್ಟಿದಗು
 ಆ ಮಹಾಗುರು ನೆಟ್ಟ ಗುರುಷ್ಠರಂಪರೆಗು
 ಪುಳಿಯೋರೆಯಿರದೆ ಮೊರೆಯದ ಶಾಸ್ತ್ರಮೊರೆಗು
 ಕಣ್ಣು ಚ್ಚಿ ಕೈ ಮುಗಿದು ಕೂಳ್ ಕಾಯ್ವ ನಿಮಗು
 ಮುಗಿಯದೇ ನಿಮ್ಮ ಮರೆಯೊಳು ಬಾಳ್ವ ನನಗು !”
 ನವಯುವಕ ಇಂತೆನಲು, “ ದಿಟ, ಪುಣ್ಯವಂತ
 ಕೊಡಲು ಬೇಕಿಲ್ಲ ನೀನವಗೆ ಭಕ್ತಿ ಕಂತ.
 ಸಂಕಟವೆ ಇಲ್ಲದಗೆ ವೆಂಕಟನು ಬೇಕೆ
 ಸಂತೋಷವುಳ್ಳವಗೆ ದಾಸೋಹವೇಕೆ ?
 ದೇವರೊಲಿಯದ ನಮಗೆ ದಿನ ಅವನ ಚಿಂತೆ.
 ಅವನಿಂಬುತುಂಬಿರುವ ನಿನಗಿಲ್ಲ ಚಿಂತೆ

ಆಸ್ತಿತ್ವದಾಧಿತ್ಯ ನಿನ್ನ ನಾಸ್ತಿತ್ವ
 ದೈವವುಳ್ಳಗೆ ದೇವರುಂಟೆನೆ ಅಶಕ್ಯ”
 ಇಂತು ಮುತ್ತಣ್ಣನೆನೆ, “ ಗುಡಿಯ ರಸದೂಟಿ
 ನನಗಿರಲಿ, ನೀವಿಟ್ಟುಕೊಳಿ ದೇವರೋಟಿ ”
 ಎಂದು ಕೊಂಕನು ನುಡಿದು ಎಲ್ಲವನು ನಗುವ
 ದೊರೆಸಾಮಿಯನು ಕುರಿತು ಮುತ್ತಣ್ಣನೆನುವ
 “ ಎಳೆಯ ಕರುವಿಗೆ ಮೊಳೆವ ಕೊಂಬುಗಳ ಕಡಿತ
 ಅಂತೆಮ್ಮ ದೊರೆಸಾಮಿಗೂ ಕಲಿತನುಡಿತ.
 ಇದರ ನವೆ ತೀರಿಸಲು ನನ್ನ ರಿವೆ ಮೋಟುಕಂಬ
 ಏತಕೂ ಸಗ್ಗ ದಿಹ ಮೊದ್ದುಮನವೆನ್ನ ಒಂಬ.”

ಇಂತು ನಡೆವುದು ಮಾತು ಸರಸಸುಮ್ಮಾನದಿಂದ
 ಲಾಮಂಚವೂರಿರುವ ತೀರ್ಥಾಂಬುಪಾನದಿಂದ.

ಜುಟ್ಟು

ನನ್ನ ಜುಟ್ಟುನದಾರು ಮೆಚ್ಚರು ನೋಡು ನೋಡಿದರಾವುಟ
 ನನ್ನ ನೇಹಿಗರೆಲ್ಲರಚ್ಚರಿ ನನ್ನ ತಲೆಯೇ ಬಾವುಟ.
 'ಭಟ್ಟವಂಶದಿ ಹುಟ್ಟು ಪಡೆದುದು ಸಾಧ್ಯವೆನಿಸಿದನೀ ಭಟ
 ಮ್ಲೇಚ್ಛರಿದಿರೊಳು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದಲಿ ಮತವ ಮೆರೆದಿಹನೇಹಟ!'
 ಎಂದು ಮುತ್ತಣ್ಣಾದಿ ಮುಖ್ಯರು ನನ್ನ ಹೊಗಳುವ ತೆರದೊಳು
 ಟೋಪಿ ಪೇಟವ ತೊರೆದು ಪಿಳ್ಳನೆ ಜುಟ್ಟು ತೋರುವೆ ಊರೊಳು.

ಜುಟ್ಟುನಿಟ್ಟುಹ ಮಂದಿಯೇ ಹೆಚ್ಚೆಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಪುರದೊಳು
 ಹೆಂಗಸರ ಕೈಚಳಕ ಮೆರೆವುದು ಗಂಡಸರ ಸಿರಿಮುಡಿಯೊಳು.
 ನೆತ್ತಿಮೇಲೆತ್ತಿರುವ ಮಕುಟವ ಹೋಲುವಂತಹ ಮುಡಿಗಳು,
 ಸೋರುಮುಡಿಗಳು, ಜೋರುಮುಡಿ, ಬಾದಾಮಿಬೊಂಬಯಿಮುಡಿಗಳು,
 ಕಿವಿಯ ಕುರುಳಿನ, ನಿರಿಯ ಬೆಡಗಿನ, ಮಲರ ಸೊಗಸಿನ ಮುಡಿಗಳು,
 ಬಿಚ್ಚಲಾಗದ ಮುಡಿಗಳು, ಬಲು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡುವ ಮುಡಿಗಳು,
 ತಗ್ಗಿ ನಡೆಯುವ ಕುಲವಧೂಜನ ಪತಿಯ ಜಗ್ಗಿಸಿ ಕಿರಿಚಿಸಿ
 ನಗುತ ನಿನ್ನಂಕೋಚ ಬಾಚುವ ಸರಸಕಿವೆ ತವರೆನ್ನಿಸಿ
 ಮೆರೆವುವೆಮ್ಮೆಯ ಪುರದಿ—ಉಹು ಉಹು—ಮೆರೆದುವೆಂಬುದೆ ನನ್ನಿಯು ;
 ನೆವಕೆ ಜುಟ್ಟಿದೆ ಜನಕೆ ಈಗಳು, ಸಿಂಗರಕೆ ಬರಿ ಸೊನ್ನೆಯು!
 ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲವಾಗಿರೆ ಜುಟ್ಟಿಗೆತಕೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ
 ಎಂಬ ವೈರಾಗ್ಯದೊಳು ನಲುಗುತ ಸಮವಿದಾಗಿದೆ ಹುಲ್ಲಿಗೆ.
 ತೈಲ ಬಾಚಣಿಗೆಗಳ ಕಾಣದೆ ಬೆರಲ ತಳಿರೊಡನಾಡದೆ
 ನೆಲ್ಲಿಯರ ಸವಿಲೆಲ್ಲಿಯಾಲಿಸಿ ಲಲಿತಬಂಧದಿ ಕೂಡದೆ
 ಸೊರಗಿಹೋಗಿದೆ ಬಹಳ ತಲೆಯೊಳು—ನನ್ನ ತಲೆಯೊಳಮಂತೆಯೇ
 ಪತಿಗೆ ಪತ್ತಿಯ ಲಕ್ಷ್ಯ ತವ್ವವ ಅಳತೆ ಇದೊ ಎನುವಂತೆಯೇ.

ಮರುಗಲೇಕರಿವರ ಜುಟ್ಟಿನ ಪಾಡ ನೆನೆದಾನೀ ತೆರ
 ನನ್ನ ತಲೆಗೂದಲಿನ ಚರಿತೆಗೆ ನನ್ನ ಮಸಿಮಿಗಲದೆ ತರ.
 ಶಿಖಾರಂಭಣ ಚೌಲಕರ್ತದ ವೆಚ್ಚದಿಂ ಬೆಲೆಯಾಯಿತು
 ವರ ಸನಾತನ ಧರ್ಮರಕ್ಷೆಗೆ ಮಂಡೆಗದ್ದುಗೆಯೇರಿತು.

ಪರಸ್ಥಳದೊಳು ಎಣೆ ಸೀಗೆಯ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಲು ತಗ್ಗಿತು
 ಆಂಗ್ಲ ವಿದ್ಯೆಗಳೊಳಗೆ ಬೆಳೆದಂತಿದರ ವರ್ತುಳ ಕುಗ್ಗಿತು
 ಟೋಪಿ ಹೂರಗಡೆ ತೋರಲಂಜುತ ಟೋಪಿಯೊಳಗಡೆ ನುಗ್ಗಿತು
 ಕ್ಷಾರ ಕ್ಷಾರಕು ಇದರ ಪಾಳೆಯಪಟ್ಟಿನೆಲೆಯೆ ಮಗ್ಗಿತು.
 ಮೊಗಲರಿದಿರು ಪ್ರತಾಪನಂದದಿ ತಲೆಯರಾವಳಿ ಮಲೆಯೊಳು
 ಹದುಗಿ ಕೃಶಕೃಶವಾಗುತ್ತಾದರು ಮೂರ್ಖಗೊಪ್ಪುವ ಧೃತಿಯೊಳು
 ಪರರ ವಿಶ್ವಾಕ್ರಮಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದಾಳಿಯೆದುರಿಸಿ ನಿಂತಿದೆ
 ಗೆಲವ ಕಾಣದೆ ಸೋಲನೊಲ್ಲದೆ ತಲೆಯ ಸಿಟ್ಟುಸಿರಂತಿದೆ.

ಕಚ್ಚೆ ಪಂಚೆಯನುಟ್ಟು ಮೈಮೇಲುತ್ತರಿಯವ ಹೊದ್ದಿರೆ
 ಕೆನ್ನೆ ಗಡ್ಡದ ಕುರುಚುಕಾಡಿನ ಮೇಡಿನೊಲು ಮುಡಿಯೆದ್ದಿರೆ
 ಜುಟ್ಟರೂರೊಳು ಜುಟ್ಟ ಮೆರಸುವ ಹಿತಕು ಮಿಕ್ಕಿನದೇನಿದೆ ?
 ಮುಂಗುರಳ ಸೀಮಂತರೂರೊಳೊ ಜುಟ್ಟೆ ಹರಿಜನವಾಗಿದೆ.
 ಹಿಂದಿನಿಂ ಮುಂದೋಡಿ ತೇತಕೆ ನಮ್ಮ ಯುವಕರ ಕೂದಲು
 ಎಂದು ಸೋಬಿಗೊಂಡು ಚಿಂತಿಸೆ, ಬಿಡಿಸದೊಗಟೆದು ಈಗಲೂ !
 ಹೆಣ್ಣು ಮೇಲಧಿಕಾರ ತಪ್ಪಲು ಗಂಡಿಗೀ ಕುರುಹಾಯಿತೋ
 ಹಿಂಜುಟ್ಟ ಜಗ್ಗಾಟೆದುಪಟಲಕಿಂತ ಇದೆ ಮೇಲಾಯಿತೋ ?
 ಸುಣ್ಣಕವೋಲದ ನಾಸ್ತಿಮೀಸೆಯ ವಾಮಕೇಶದ ರಂಜನ
 ಉತ್ತಮಾರ್ಥದ ಉತ್ತಮಿಕೆಯನೆ ಮೆರಸಲೆಂದೋ ?—ಕಾಣೆ ನಾ.
 ಆದಕೆ ಕುರುಳಿರದವನ ಮೆಚ್ಚುವ ವಧುಗಳಿಲ್ಲೀ ಕಾಲದಿ
 ತಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯೊಪ್ಪಿಕೊಂಬರ ಕಾಣುತೀ ಅನುಕರಣದಿ.
 ಇಂದು ಹಿಂಗೂದಲಿನ ಮಂದನ ಮಡದಿಗಲ್ಲರ ಕನಿಕರ
 ಮುಡಿಯನೊಪ್ಪಿಸುವನಕ ಆಕೆಗು. ಈತನಾಗನು ಹಿತಕರ.
 ನೋಡಿರೈ, ದೊರೆಸಾಮಿ ಹೆಂಡತಿ, ನಳಿನಿ, ಎ ಪರಿ ಗಂಡನ
 ನಮ್ಮಿದಿರೆ ದಟ್ಟಿಸುತಲಿರುವಳು ! ಇಂಥ ಸರಸದ ದಂಡನ
 ಜುಟ್ಟುಳ್ಳ ನಮಗಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ ಒಮ್ಮೆ ಗೊಮ್ಮೆಗೆ ಕೊರಗುವೆ
 ತುಷ್ಕವ್ರತವದ ಪಾಲಿಸುತ ಬಾಳೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು ಎನ್ನುವೆ.

ಇಂದು, ಮುಡಿಯುಳ್ಳವನಿಗಾವನು ನಡೆವನಂಜುತ ಪೇಳಿರೈ
 ಆಂಗ್ಲ ಅಮೆರಿಕ ರಷ್ಯ ರಾಜ್ಯದಿ ಜುಟ್ಟಿಂಹರೇ ಪೇಳಿರೈ

ಲೋಕನಾಯಕರಿವರ ತೇಜವ ಹೊಳೆಸುವೆಲ್ಲರ ತಲೆಯೊಳು
 ಮುಡಿಯ ಕಾಂಬಿರ ? ಎಡರಿದಲ್ಲವೆ ಪ್ರತಿಫಲನಸತ್ಕಲೆಯೊಳು ?
 ಶಕ್ತಿಸೂರ್ಯನ ಗ್ರಹಗಳಾಗುವ ಬಯಕೆಯುಳ್ಳವರೆಲ್ಲರೂ
 ಜುಟ್ಟುಕೇತುವನೊತ್ತಿ ಕಳೆಯಿರಿ—ಎನ್ನು ವಾಹವಮಲ್ಲರೂ
 ತೋಡ್ಡೆಯಿಂದಲೆ ಲೋಕಕಭಯವನೀವ ಜುಟ್ಟಿನ ಮಹಿಮೆಯ
 ತಿಳಿದು ತಲೆಯೊಳು ಮೆರಸಬಾರದೆ ಅಂತೆ ಶಾಂತಿಯ ಗರಿಮೆಯ

ಆದೊಡಯ್ಯೋ ಕಡಲ ದಾಟರು ಜುಟ್ಟನುಳ್ಳವರಾಳರು
 ಜುಟ್ಟನುಳ್ಳರು ನಲ್ಲರಾಗರು ಜುಟ್ಟರನು ಜನವೊಲ್ಲರು
 ಜುಟ್ಟನುಳ್ಳರು ಪಟ್ಟಣದಿ ತಲೆ ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡೇ ನಡೆವರು
 ಜುಟ್ಟಿಯೊಳಗದನಿಟ್ಟು ದುರುದುರುದಿಟ್ಟಿಯಿಂ ಕಾಪಿಡುವರು.

ಜುಟ್ಟನಿಟ್ಟವಗಿಷ್ಟು ಕಷ್ಟಗಳಿದ್ದರೂ ಜುಟ್ಟೀತಕೆ ?
 ಈಗ ಹೊಳೆವೀ ಗುಟ್ಟು ಕೇಳಿರಿ : ಅದುವೆ ನಿರ್ಭಯಮಾತ್ಯಕೆ.
 ಅದನು ಬಿಟ್ಟುಹ ತಲೆಯ ಮುಟ್ಟದು ಎಂಥ ಇನ್ನಮೇ ಆಗಲಿ
 ಸೋಷಲಿಸವೋ ಕಮ್ಯುನಿಸವೋ ಬಹದುರ್ ಇನ್ನಮೇ ಆಗಲಿ.
 ಪರಜ್ವರಗಳಿಗಿಲ್ಲ ತಡೆಯನು ಕಟ್ಟಲಿದುವೇ ಯಂತ್ರವೈ
 ಪಶ್ಚಿಮದ ಚಾಪಲ್ಯವಾತವ ತಪ್ಪಿಸಲು ಇದೆ ತಂತ್ರವೈ.
 “ ಹಳತರೊಲವೂ ಹಳ್ಳಿಯೊಲವೂ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಳ್ಳಿಯೊಳಂತೆಯೋ
 ಅಂತೆ ನಿಮ್ಮಾ ಜುಟ್ಟನೊಳಗೂ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿಹವೆಂತೆಯೋ ”
 ಎನ್ನುವೀ ದೊರೆಸಾಮಿಯಂಥರ ನಗೆಗು ಇದು ಬಲು ಬಲ್ಲಿತ್ವೈ
 ಶಿವಗೆ ಗರವೆಂತಂತೆ ನಮಗೀ ಶಿರೋಭೂಷಣವೊಳ್ಳಿತ್ವೈ.
 ಜಗದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆಲ್ಲ ನಮ್ಮಯ ಮಾತ್ಯಸಂಸ್ಕೃತಿ ಜಠರದಿ
 ಬೇರ್ಣವಾಗುತ ಆತ್ಮವುಷ್ಟಿಗೆ ರಸವನೊದಗಿಪ ಮಾಟದಿ
 ಬುದ್ಧಿ ಗೊದಗುವ ಪಾಚನಾಗ್ನಿಯ ಧೂಮವೆನಿಸುವ ಲೇಸಿದೈ
 ಇದನು ನೇವರಿಸುತ್ತಲಿರೆ ನಾನೆನ್ನ ಪ್ರತಿಭೆಯು ಮಾಸದೈ.

ನಮ್ಮ ದೇಶ ಎಮ್ಮುಕ್ತವಾಗುವ ವೇಳೆಗಾನೀ ಜುಟ್ಟನೇ
 ಮುಡುಪನೊಪ್ಪಿಸೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿಹೆ. ನನ್ನ ಬಿಡಿ ; ಮುತ್ತುಣ್ಣನೇ
 ಕ್ಷೌರಕನ ಕರೆದಿಂತು ಹೇಳಿರೆ, ಎಂಥ ಹಂಬಲು ಅವಗಿದು !
 ಆ ಸುದಿನ ಬರುವನಕ ನಮ್ಮಾ ತಲೆಯ ಬಾವುಟವಿಳಿಯದು !

ಹಸು-ಕರು

ಹಸುವಿನ ಹೆಸರು ಯಶೋದಾ
ಅದರ ಬಣ್ಣ ಊದಾ
ಅದೊಂದು ಕರುವನು ಈದ
ಸಂಗತಿಯೇನು ಪ್ರಮಾದ ?
ಅದರಿಂದೆನಗೇ ಕವಿತೆಯ ಬಾಧ
ಪ್ರಾಸವ ಬರೆವ ವಿನೋದ.

ನಾನದಕಿತ್ತುದು ನೂರು ರುವಾಯಿ
ಮಧ್ಯಸ್ಥಿ ಕೆಗಿರೆ ರಂಗಾಬೋಯಿ
ನೆರೆಮನೆಯೊಳಗಿದಕಾಯಿತು ಸಾಲ
ಬಿತ್ತರಿಸಿತೆಮ್ಮ ಮಮತೆಯ ಜಾಲ
ಇಂತು ಯಶೋದೆಯ ಬಾಳಿನ ಮೇಲೆ
ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮತ್ತೊಂದಾವರಣದವೊಲೆ.
ಇದಕೂ ಚೆಂದದ ಹಸುವಿನ್ನುಂಟೆ
ಇದರ ಸುಗುಣಗಳು ನಾಲ್ಕೆ ಎಂಟೆ
ಗಿಡ್ಡ ವಾಗಿಹುದು ಕರೆಯುವ ಜಾತಿ
ಸೌಮ್ಯವಾದ ಬಲು ಅಂದದ ಮೂತಿ
ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗಿದುವೇ ಸುರಧೇನು
ಎರಡೇ ದಿನ ಈಸುವುದಿನ್ನೇನು
ಇಂತೀ ಪರಿಯೊಳು ನಡೆದಿರೆ ಮಾತು
ಪ್ರಸೂತಿವೇದನೆ ಯಶೋದೆಗಾಯ್ತು
ನಿಲ್ಲದೆ ಮಲಗದೆ ಬೇನೆಯ ತಿನ್ನುತ
ನೀರವವಾಗಿಯೆ ಬಾಧೆಯ ಪಡುತ—
ನಾನೊಪ್ಪುವೆ ಈ ನೀರವ ಭಾವ
ನನ್ನ ಚ್ಚ ರಿಸಿತು ಒಂದರೆ ಜಾವ
ಬೆದೆಗಾಲದ ಹಮ್ಮೆ ಸಿಕೆಯೊಳಗೆ
ಪೆರ್ಭಯದಂಬಾ ಸಂರುತಿಯೊಳಗೆ
ತನ್ನ ಹೊರಗಿರುವ ಜೀವದ ನೆರವ
ಆತ್ಮ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾಚಿಸುತಿರುವ

ಪರಿಯಿಲ್ಲೇ ದಿನ ನಮ್ಮೀ ಪಶುವಿಗೆ
 ತನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯೆ ತನಗಾಗಿರೆ ಹಗೆ
 ತಿತಿಕ್ಕೆ ಯೇ ಗತಿ ಬೇರಿನ್ನಿಲ್ಲ
 ಎಂದರಿಯಿತೊ ಇದು ಯಾವನು ಬಲ್ಲ—
 ಅಂತೂ ನೋವನು ಮೌನದಿ ಸಹಿಸಿ
 ಈ ಮೌನದೊಳೆನ್ನ ಚ್ಚ ರಿಗೊಳಿಸಿ
 ಯಶೋದೆ ಈದಿತು ಹೋರಿಕರುವನು
 ತಾಯ ಗರ್ಭದಿಂ ಹೊರಟ ಶಿಶುವನು
 ಸ್ವಾಗತಿಸಿರೆ ನಾವಮೃತದಾಸೆಯಿಂ
 ಹಸು ಸುತನಂ ನೆಕ್ಕಿತು ಅಕ್ಕರೆಯಿಂ.

ಎಳೆಯರು ಕರೆದರು ಗೋಪೀನಾಥ
 ಹೊಸಬನಿವನು ಆದೊಡೆ ನಿರ್ಭೀತ
 ರೋದನವಿಲ್ಲದೆ ಜಗಕ್ಕೆ ಬಂದ
 ಎರಡೇ ಚಣದೊಳು ಸ್ವತಂತ್ರ ನಿಂದ
 ಕೆಚ್ಚಲಿನೊಳು ತನ್ನ ನ್ನವ ಕಂಡ
 ಅಧಿಪತಿಯಂದದಿ ತಾನದನುಂಡ.
 ಈತನ ಮೈಯೇನಚ್ಚ ರಿಮಾಟ
 ಈತನ ಬಗೆ ಎ ಮಾಯೆಯ ಹೂಟ
 ಅಗೊ ಅಗೊ ನನ್ನೆಡೆ ಕೊಂಕಿನ ನೋಟವ-
 ನಿಡುತಿಹನಬ್ಬಾ ನೋಡಿವನಾಟವ
 ಗರ್ಭದಿ ನಿನ್ನಾ ಲಿಯ ಸಮೆವಂದು
 ನೋಟವದಾವುದ ಬಯಸಿದೆ ಬಂಧು
 ಆ ಕತ್ತಲೆಯೊಳು ಎ ಬೆಳಕನ್ನ
 ಹಾರೈಸಿದ್ದೆಯೊ ನೀ ಬಹ ಮುನ್ನ
 ಈ ಜಗವಚ್ಚ ರಿಯಿಲ್ಲವೆ ನಿನಗೆ
 ಇಲ್ಲಿ ಕಾಂಬೆಯಾ ನೀ ಬಗೆದ ಬಗೆ ?
 ನೀನೀ ತೆರದೊಳು ನೋಡುವ ರೀತಿ
 ಕಿವಿಯನು ನಿಮಿರಿಸುತಾಲಿಪ ರೀತಿ
 ಕರಣದ ತುದಿ ವಿಷಯದ ತುದಿ ಸೇರಿ
 ಎನೋ ಶಕ್ತಿಗೆ ಸಮೆಯುತ ದಾರಿ

ಏನೋ ಬೆಳಕಿನ ಹರವನು ತೋರಿ
 ಮನದೊಳು ನವತೇಜದ ಕಳೆಬೀರಿ
 ಹೊಸತೊಂದಿರವಿನ ಪರಿಯುಂ ಸಾರಿ
 ಹೊಸ ತೆರದೊಳು ಭವಜಲಧಿಯ ವಾರಿ
 ತೆರೆಯಿಡುತಿಹ ರೀತಿಯ ತೋರುತಿದೆ
 ನಿನ್ನೀ ಲೀಲೆಗೆ ನಿರ್ವ್ಯಾಜಂ ಎದೆ
 ಒಲಿದಿಹುದೈ ಮುದವಾನುತಲೀಗ
 ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುದ್ದಾದೆಯೊ ಬೇಗ.
 ಅತ್ತಣಿನಿತ್ತೆಡೆ ಬಂದಿರುವಣ್ಣ
 ನಿನ್ನಿರವನು ಇಹ ಕವಿಯುವ ಮುನ್ನ
 ಪೇಳೈ ಆವನು ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನೂ
 ನಮ್ಮಿ ನಂಟಿನ ಇವರೆಲ್ಲರನೂ
 ಈ ತೆರ ತಡಿಕೆಯ ಪಂದ್ಯದೊಳೋಡಿಸಿ
 ಓಡಿಸಿ ಆಡಿಸಿ ಕಾಡಿಸಿ ಬಾಡಿಸಿ ..
 ಪಣವೇನಂ ಗೆಲೆ ಬಯಸಿಹನಯ್ಯ ?
 ಇದರೊಳು, ದಿಟ, ನಿನಗೌದಾಸೀನ್ಯ
 ಈ ಓಟವು ನಿನಗಿನ್ನೂ ಲೀಲೆ
 ನನ್ನ ದಣಿವಿನನುಭೂತಿಯ ಕೇಳೆ.
 ಚಿಣ್ಣಾ, ತೋಳ್ತೆಕ್ಕೆಗೆ ಬಾರಣ್ಣಾ
 ನಿನ್ನಾ ಲಿಂಗನವೆನಿತಿನಿದಣ್ಣಾ
 ಹೊಸಮ್ಮೈಕೂದಲ ನಸುಬಿಸಿಯಿಂಪು
 ಹೊಸ ಬಾಳಿನ ಸಂಸರ್ಗದ ಸೊಂಪು
 ಗಂಗಾಸ್ನಾನದ ಶುಚಿಯಾಯ್ತುಣ್ಣ
 ದೇವರ ಮುಟ್ಟಿದ ಪರಿಯಾಯ್ತುಣ್ಣ —
 ಬಿಚ್ಚುವೆ ಏಕೀ ಸ್ವರ್ತಕೆ ಕರುವೇ
 ಈ ಮುದ್ದಿಗೆ ಈ ಒದೆತವು ತರವೇ ?
 ಚಿಮ್ಮುವೆ ಹಮ್ಮೈಸುವ ತಾಯೆಡೆಗೆ
 ಗರ್ಭದ ತಡೆಯಿಂ ಮಮತೆಯ ತಡೆಗೆ
 ಅಂಬಾ ಎನ್ನುವೆ ನೀ ಮರುನುಡಿಗೆ
 ಅಹ್ಹಾ ನೀ ನಡೆದಾಡುವ ಬೆಡಗೇ !

ಇಂತೀಪರಿಯೊಳು ಕರುವನು ಮುದ್ದಿಸಿ
 ಈ ಅರ್ತಿಯೊಳೆನ್ನೊಳಗಂ ಶುದ್ಧಿಸಿ
 ಹಮ್ಮೈಸುವ ತಾಯ್ನುಡಿಯಂ ಕೇಳಿ
 ಅಂಬಾ ಎನ್ನುವ ಕರುವಂ ಕೇಳಿ
 ಇಂತೆರಡಿರವಿನ ಬಗೆತುದಿಯಿಂದ
 ಎದ್ಯುತ್ಕಣ ಸಿದಿದಾಡುವ ಚೆಂದ
 ವಾತ್ಸಲ್ಯಂ ಪರಿದಾಡುವ ಬಗೆಗೆ
 ಸೋಬೆಗೊಳ್ಳುತೆ ಯಶೋದೆಯೆಡೆಗೆ
 ನಮ್ಮೀ ಗೋಪೀನಾಥನ ಬಿಟ್ಟು
 ಅಂದಿನಚ್ಚರಿಗೆ ಈ ನುಡಿಗಟ್ಟು
 ನನ್ನೊಳು ವೇದನೆಗೊಳ್ಳಲು ಇಂತು
 ಬರೆದೆನು—ಈ ಕತೆ ಮುಗಿಯಿತು ಅಂತು.

ಇದನೋದಲು ನಾ ಮುತ್ತಣ್ಣನಿಗೆ,
 “ಗದ್ಯವೊ ಪದ್ಯವೊ ಏನಿದರ ಬಗೆ
 ನಿನ್ನದು, ಬಿಡು, ಬಲು ಅಂತರಾಧೃಷ್ಟಿ
 ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಗೆ ನೀ ವಿಚಿತ್ರಸೃಷ್ಟಿ
 ಹಸು ಕರುವೀದರೆ ಅಚ್ಚ ರಿಯೇಕೆ?
 ಹೊಸತನುಭವ ನಿನಗಾದೊಡೆ ಜೋಕೆ
 ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಬೆರಗಿನಬೇಡ
 ನಿನಗೇ ಬೆರಗೆಂಬರು ಜನ ನೋಡ”
 ಎನುತೀ ಪರಿ ದಟ್ಟಿಸಿ ನಗೆಯಾಡಿ
 ತುಸ ಚಿಂತಿಸಿ ಬಳಿಕೆನ್ನನು ನೋಡಿ
 “ದಿಟ, ಸೋಬೆಗವೀ ಪಂದ್ಯದ ಓಟ
 ನಮಗಿಂತಾಯಿತು ದೇವರ ಕಾಟ
 ಈ ಬಾಳ ಮುಂದೆ ಮತ್ತಾವ ತಡಿಕೆಯೋ
 ಏ ಜನ್ಮವೊ ಮೇಣೇನು ದುಡಿಕೆಯೋ
 ನಮಗೀ ಬಾಳಿನೊಳೇನು ರುಚಿಸದೋ
 ಆ ಬಾಳೇ ಮುಂದಕೆ ನಮಗಹುದೋ?
 ಎಲ್ಲಾ ಜನ್ಮದ ರುಚಿಗಳನುಂಡು
 ಸಿಹಿ ಕಹಿ ಎನ್ನದ ಹದವನು ಕಂಡು

ಥೂ ಛೀ ಸೈ ಎಂಬುದ ಬಿಡುವರೆಗೂ
ತಡಿಕೆಯ ಓಟವೆ ನನಗೂ ನಿನಗೂ.
ನಿರಾವೈರಾಗ್ಯಗೆ ಮುಕ್ತಿಯೆ? ಭ್ರಾಂತಿ.
ಸಮತೆಗೆ ಸಲ್ಲದಗೆಲ್ಲಿಯ ಶಾಂತಿ ?”
ಎನ್ನುತ ತತ್ತ್ವವನೊರೆದನು ನನಗೆ
ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತು ಈ ಬರೆವಣಿಗೆ.

ನಾಳೀಜಂಘ

ಬಾನ ಗೂಡಾರವನು, ಬೆಟ್ಟ, ನಡುಗೋಲಂತೆ
 ತುಟ್ಟತುದಿಗೋವುರದ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಹಿಡಿದಂತೆ
 ನಿಂತಿರಲು ದೂರದೊಳು, ಸುತ್ತ ನಭವಿಳಿದಿರಲು
 ಸಂಜೆರಂಗಿನ ಮೋಡ ಅದನಂದಗೊಳಿಸಿರಲು,
 ಸರಸಿಯೊಳು ಝಗಝಗಿಸಿ ರವಿಯ ಛವಿಯಾರುವೊಲು
 ಹಕ್ಕಿವಿಂಡಿಂಚರಿಸಿ ಮರದೊಳಡಗುತಲಿರಲು,
 ಬೈಗಿನ ಮಲರ್ಪಡಿಯೊ ಎಂಬ ತೆರ ಕಣಿವೆಯೊಳು
 ನೀಲಿ ನಸುಕಿನ ಚತೆಗೆ ಕೆಂಬೆಳಕು ಬೆರೆದಿರಲು,
 ಲೋಕ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಮಿರೆ ನೀರವತೆ ಹಬ್ಬುತಿರೆ
 ಕಾಣ್ಕೆ ಕೇಳಿಕೆಗಿಂಬ ಕಾಣದೊಲು ಮರುಳುತಿರೆ
 ಕರಣ, ಮಾನಸಗೃಹಕೆ ; ಉಪರತಿಯನಾನುವೊಲು
 ಜ್ಞಾನ ಧ್ಯಾನಕೆ ಸಂದು, ಸ್ವಪ್ನದೊಳಗೆಚ್ಚರಲು
 ಮತ್ತೆ ತನಗಾದಂತೆ ವಿಷಯವಿಹರಣಲೀಲೆ
 ತನ್ನರ್ಥಗಳ ತಾನೆ ಸೃಜಿಸುತ್ತಲಿರುವೊಲೆ ;

ನಾನಂದು ಮುತ್ತಣ್ಣ ದೊರೆಸಾಮಿಯೊಡಗೂಡಿ
 ಪುಷ್ಕರಿಣಿ ತೀರದೊಳು ಸಂಜೆ ಬಿಡುವನು ಮಾಡಿ
 ಮೂವರೂ ಮೌನಮಿರೆ ತಂತಮ್ಮ ಕನಸಿನೊಳು
 ಸುಳಿದು ದತ್ತಾತ್ರೇಯಮುನಿಯೆನ್ನ ನೆನಹಿನೊಳು
 ನಡೆದರಾ ' ಪರಿಧಾನ ಶಿಲೆ 'ಯತ್ತ ಹೊಗರಿಡುತ
 ತಮವ ಮಿಂಚಿನ ತೆರದೊಳೆನ್ನ ರವ ಹೆದರಿಸುತ.
 ಮುತ್ತಣ್ಣ ಗಿದನೊರೆಯೆ ಅಭಿನಂದಿಸುತ ನನ್ನ
 " ಭಗವಂತನನು ಕಂಡೆ ನೀ ಪುಣ್ಯಸಂಪನ್ನ "

ಎನ್ನುತಾ ಪರಮಶುಷಿ ಇಲ್ಲಿ ತಪಮಿರುತಿರುವ
 ಮನದ ಹದವರಿತೊಮ್ಮೆ ಗೊಮ್ಮೆ ದರ್ಶನಕೊಡುವ
 ಪರಿಯ ವಿವರಿಸಿ ಅವರು ಶಾಂಡಿಲ್ಯರೊಡಗೂಡಿ
 ಇಲ್ಲಿ ಋಷಿಗಳ ಚತೆಗೆ ಸಲ್ಲಾಪಗಳ ಮಾಡಿ
 ನಿತ್ಯವಿರುತಿಹರೆಂಬ ದಂತಕಥೆಗಳ ಹೇಳಿ,
 " ಅದರೊಳೊಂದತಿ ಸೋಬೆಗದ ಕಥೆಯಿದನು ಕೇಳಿ "

ಎಂದ :

ಈ ಬನದಲ್ಲೆ ಮರ್ಕಟವದೊಂದಿತ್ತು.

ತನ್ನ ವಾಸದ ಮರಕೆ ನರನೊರೈ ಭಯವೆತ್ತು
ಓಡಿ ಬಂದೇರುತಿರೆ, ಹಿಂದೆ ಹುಲಿಯಟ್ಟಿಬರೆ,
ಶಾರ್ದೂಲದಿಂ ಕೋತಿ ಸೌಮ್ಯವಾಗಿಯೆ ತೋರೆ
ಆತನಿದರಾಸರೆಯ ಕೋರಿ ಸನಿಯಕೆ ಬಂದು
ಶರಣೆನ್ನೆ ಲಾತಂಗೆ ಕೋತಿ ಕರುಣೆಗೆ ಸಂದು
ಅಭಯಕೊಡೆ, ಹುಲಿಯದಕೆ ಕ್ಷುಧಾದೈನ್ಯತೆವೆತ್ತು
ಇಂತೆಂದಿ “ತೆಲೆ ಮಿತ್ರ, ಎನಗಪ್ಪೆಯಾ ಮಿತ್ತು?
ನೀ ಪೊರೆಯುವೀ ನರಂ ಎಧಿಯಿತ್ತ ತುತ್ತೆನಗೆ.
ತರವಲ್ಲ, ವನಚರಾ, ನನ್ನ ನಿನ್ನಯ ಕೆಳಗೆ
ನೀನವನ ರಕಿ ಪುದು—ಇಂತೆನ್ನ ತಿಕ್ಕಿ ಪುದು;
ಅವನ ಮರದಿಂ ತಳ್ಳಿ ಹಿತವೆಸಗೆ ಉಚಿತವದು”
ಎನ್ನ ಲಾ ವಾನರಂ “ಶರಣಾಗತರ ರಕೆ
ಸರ್ವಧರ್ಮ ಕು ಮಿಗಿಲು—ಇದುವೆ ನನ್ನಯ ದೀಕ್ಷೆ
ಬೀರೆ ಬೀಟಿಯನರಸಿ ನನ್ನ ಧರ್ಮವ ಪೊರೆ”
ಎಂದು ನಿರ್ಧರವೊರೆದು ಹದುಳದಿಂ ನಿದ್ದಿಸಿರೆ,
ವ್ಯಾಘ್ರನಾ ಭಯಮೂಢಮನುಜನಂ ಕುರಿತಿಂತು
ಸಂದೋಧನೆಯ ಮಾಡಿ “ತೆಲೆ ಕೆಳೆಯ, ಕೆಳೆ ಎಂತು
ನನಗು ನಿನಗೆನಬೇಡ—ಹಸಿದಗನ್ನ ವೆ ಮೊದಲು
ನೀತಿನಂಟಾಬಳಿಕ—ಪ್ರಕೃತಿಖುತಮಿಂತಿರಲು
ಮಧುರಭಾವವ ಮರೆತು ತುಡುಕಲೆಳಸಿದೆ ನಿನ್ನ;
ನನ್ನವನೆ ನಾನಲ್ಲ ಈ ಹಸಿವು ತೀರ್ವನ್ನ.
ಆ ಕೋತಿಯನು ತಳ್ಳಿ ನನ್ನ ಹರಣವನುಳಿಸು
ನನ್ನ ನಿಂತುಪಕರಿಸಿ ನಿನ್ನ ಹದುಳವ ಗಳಿಸು”
ಇಂತೆನುವ ಹುಲಿಗೆ ಆ ಬೇವಲೋಭಿಯು ಹಿಗ್ಗಿ
ತನ್ನ ಕೊಳೆಬಾಳ್ವೆಗೀ ಕೊಳಚೆಯೆಸಕವೆ ಸುಗ್ಗಿ
ಎಂಬಂತೆ ತನ್ನ ಬಳಿ ನಿತ್ಯಂಕೆ ನಿದ್ದಿಸಿಹ
ಹಿತಕಾರಿವಾನರನ ಕೆಳಗೆ ತಳ್ಳಿದನಹಹ!
ಬೀಳುವಂತೆಚ್ಚ ರುವ ಆ ಕೋತಿಯನು ಹಿಡಿದು
ಗಹಗಹಿಸಿ ನಗುತ ಹುಲಿ, ಬಾಲಬಡಿದುರೆ ನೆಗೆದು

“ ತಕ್ಕುದೆಸಗಿದ ನಿನಗೆ ” ಎಂದಾರೆ, ಮರ್ಕಟಂ
 ವ್ಯಾಘ್ರದಾಧೀಲಮುಖವೀಕ್ಷಣಭಯೋತ್ಕಟಂ
 ದಿಜ್ಞೂಢನಾಗಿರಲು, ಮರಳಿ ಹುಲಿಯದ ಕುರಿತು
 ಇಂತೆಂದಿ “ ತೆಲೆ ಮರುಳೆ, ಸದಸತ್ತುಗಳನರಿತು
 ಧರ್ಮಚಾರಣಿಯೊಳಿತು—ನರನವಂ ಮೃಗವೈರಿ
 ಅವನಸುವೆ ಬೆಲೆಯವಗೆ—ಫಲವೇನವನ ದೂರಿ.
 ನಾವು ನೆರೆಯವರಲಾ—ನಮಗೊಲೈಯೇ ಕ್ಷೇಮ
 ಒಬ್ಬಗೊಬ್ಬೊದಗುವುದೆ ನಮ್ಮ ಹದುಕದ ನೇಮ.
 ನಿನ್ನ ಬಿಡುವೆನು—ಪೋಗು. ಆ ನರನ ತಳಿಲ್ಲೆ ”
 ಎನ್ನಲಾ ಕಪಿ, ಧರ್ಮಮತಿಮುಷ್ಟಿ, “ ಒಲ್ಲೊಲ್ಲೆ
 ನಾನಳಿದರೇನೆನ್ನ ನನ್ನಿಯುಳಿಯಲಿ ” ಎಂದು
 ಶರಣುಬಂದರ ಪೊರೆವ ಛಲವೆ ತನಗಿನಿದೆಂದು,
 ಅಸುವಾದರದರ ಬೆಲೆ ಈವೆ ಕೋ—ಎಂದಿತ್ಯೆ—
 ಎಂಬಚ್ಚರಿಯ ಕತೆಯ ಋಷಿವೃಂದವೊರೆದಿತ್ಯೆ.

ದತ್ತರಿದ ಲಾಲಿಸುತ ಶಾಂಡಿಲ್ಯರೆಡೆ ನೋಡೆ,
 ಅವರೊಂದು ಕತೆಯೊರೆದರೆಂತೆನಲು : ಈ ಕಾಡೆ
 ಸರಸಿಯೊಳಕೊಂಡೊಂದು ಹಂಸಕೆಡೆಯಾಗಿತ್ತು
 ತಿಳಿಜಲದ ಬಿಳಿಮುಗಿಲ ಲೀಲೆಯೇ ಮೈವೆತ್ತು
 ಇಂಥ ಜೆಲುವಾಯ್ತೆನಲು. ಹೆಸರು ನಾಳೀಜಂಘ,
 ಅದಕಿತ್ತು ಗಂಧರ್ವರಾಜನೊರ್ದನ ಸಂಗ.
 ಒಮ್ಮೆ ಆ ಸರಸ್ತೀರಕೊರ್ದ ಪಾರ್ವನು ಬಂದು
 ಬಡತನವ ಹಲುಬುತ್ತ ಮರಣವೇ ಲೇಸೆಂದು
 ನೀರಿನೊಳು ದುಮ್ಮಿಕ್ಕಲೀ ಹಂಸವದ ಕಂಡು
 ಈಸಿಬಂದುಳಿಸಿ ಸವಿನುಡಿದು ಮರುಕಂಗೊಂಡು
 ಗಂಧರ್ವರಾಜನೆಡೆ ಕುರುಹನಿತ್ತವನಟ್ಟಿ
 ಸೊಗಮಿರಲು ; ಅಲ್ಲಾಗೆ ಪಾರ್ವನಿಗೆ ಧನವೃಷ್ಟಿ
 ಹೊರಲಾರದದ ಹೊತ್ತು ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾಗುತ್ತ
 ಹಸಿವು ಬಾಯಾರಿಕೆಯೊಳಸವಳಿದು ಬೀಳುತ್ತ

ಬರಲು, ಸರದೆಯೊಳೇ ಹಂಸ ನಿದ್ದಿ ಸುತಿರಲು
 ಇವನಳಲ ಬಿಂಕಿಗದು ಹಿಮಖಂಡದಂತಿರಲು,
 ಕಂಡದನೆ ಕೊಂದು ಬೀಯಿಸಿ ತಿಂದನೇವೇಳ್ವೆ !
 ಇದನರಿತ ಗಂಧರ್ವರಿಂದಿವನ ಹೊಲೆಬಾಳ್ವೆ
 ನಂದಿ ನರಕಕೆ ಸಂದಿತಾ ಹಂಸಕಾಯ್ತು ದಿವ.
 ಆದೊಡ್ಡಿಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲದಿದು ಕೇಳಿ ಮುಂದಿನ ಹದವ.
 ಎಪ್ರಗಾದೀ ಗತಿಯನರಿಯುತಾ ಸಾರಸಂ
 ಕಡುನೊಂದು “ ಏಕೆನಗೆ ಸುಕೃತಿಯೆಂಬೀ ಜಸಂ
 ಉಪಕೃತಿಯ ಗೃವೆನೆಂದಪಕಾರಿ ನಾನಾದೆ
 ನನ್ನಿಂದಲಸುವಳಿದು ಜತೆಗೆ ನರಕದ ಬಾಧೆ
 ಈ ಬಡವಗಾಯ್ತೆ ” ಎಂದು ಹಂಸ ಮಮ್ಮಲಮರುಗಿ
 ಸ್ವರ್ಗಭೋಗವ ತೊರೆದು ದೇವೇಂದ್ರನಡಿಗೆರಗಿ
 ದೇವರೆಲ್ಲರ ಕ್ಷಮೆಯ ಎಪ್ರನಿಗೆ ಯಾಚಿಸುತ
 ತನ್ನೆಲ್ಲ ಪುಣ್ಯಗಳನವಗೆ ಮೀಸಲನಿಡುತ
 ಕರೆತರಿಸಿತಾ ದಿವಕೆ ತನ್ನ ಕೊಲೆಪಾತಕನ !—
 ಎನೆ ; “ ಚಿತ್ರತರಮಿದುವು ಶಾಂಡಿಲ್ಯರೀ ಕಥನ
 ಆ ಕೋತಿಗೂ ಮಿಗಿಲು ಈ ಹಂಸ ” ವೆಂದೆನುತ
 ಋಷಿವೃಂದ ಶಾಂಡಿಲ್ಯರನು ಹೊಗಳಿತ್ಯೆ—ಎನುತ
 ಮುತ್ತಣ್ಣ ಕತೆಮುಗಿಸೆ, ದೊರೆಸಾಮಿ ಎಚ್ಚರುತ
 “ ಮರ್ಕಟವೆ ಮಿಗಿಲು ಸೈ ಅದರ ಚರಿತವೆ ಚರಿತ !
 ಆಪತ್ತಿನೊಳಮದುವು ಅಪಕಾರಗೈದವನ
 ಹದುಳವನೆ ಬಯಸಿತಲ, ಶರಣು ಬಂದಿರುವವನ
 ಪೊರೆಯಲೀ ಮತಿ ಲೇಸು ” ಎನಲು, “ ಹಂಸವೆ ಮಿಗಿಲು.
 ಅದುವೊ ಛಲ—ಇದೊ ಚಿತ್ತಪರಿವಾಕ ಫಲ ” ವೆನಲು
 ಮುತ್ತಣ್ಣ, ನಾನಿವರನವರ ವಾದಕೆ ಬಿಟ್ಟು
 ಈ ಕತೆಗಳಾಮೋದದಾವರಣೆಗೆಡೆಕೊಟ್ಟು—
 “ ಇವ ಕುರಿತ ಮನ ಹಿರಿದು, ಇವನೊರೆದ ಮನ ಹಿರಿದು
 ಇವರ ಮಹಿಮೆಯನರಿತು ಸರಿಯೆಂಬ ಮತಿ ಹಿರಿದು !
 ಅಪಕಾರಿಗುಪಕಾರವೆಸಗುವೀ ಬಗೆಯೇಕೆ
 ಪರದುಃಖ ಶಮನವನೆ ಬಯಸುವಾಸೆಯದೇಕೆ

ಮನುಜಗಾಯಿತ್ತೆ”ನುತ ನಾ ಧ್ಯಾನಪರನಾಗಿ
 ಜಗದ ಸಚ್ಚರಿತೆಗಳು ನನ್ನ ಚಿತ್ತದಿ ತೂಗಿ,
 “ ಹಿಂಡಿನಗಲಿದ ಮೃಗಕೆ ಹಿಂಡೊಂದೆ ಹಂಬಲಿಕೆ
 ಭೂತಂಗಳೊಳು ಚೆದರಿ ಭೀತವಾದಾತ್ಮಕ್ಕೆ
 ಭೂತಹಿತರತಿ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸಂಗತಿಗೆ
 ಆನಂದದೀ ತುಯ್ತುಕನುವಾಗುವಾ ಮತಿಗೆ
 ಇಂಥ ನಡೆಯೇ ಸಹಜ ”ವೆಂದಾನು ಭಾವಿಸಿರೆ—
 ತೀರ್ಥಸಾನ್ನಿಧ್ಯದೊಳು ಮನ ಭವ್ಯವಾಗುತಿರೆ—

ಸಂಧ್ಯಾಸ್ತನತ್ರುಟಿತ ಅಮೃತಜಿಂದುಗಳೆನಲು
 ಮೂಡಿರ್ದು ವಾಗಸದೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಚುಕ್ಕಿಗಳು.
 ಎಡಬಲದ ಕಂದರದಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಸುಪ್ತಿಯೊಳಿತ್ತು
 ಋಷಿಗಣವ ನಲಿಪನೆನೆ ತನ್ನ ದರ್ಶನವಿತ್ತು
 ಸುಂದರಶ್ಯಾಮನಾ ನಭೋಮಂಡಲದಲ್ಲಿ
 ತೆರೆತುಂಕುರಂತರಲು ತೊಳಗುತಿರೆ ಮೈಯಲ್ಲಿ
 ಕ್ಷೀರಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಪವಡಿಸಿರುವಂದೊಳು
 ಯಾಮಿನೀಕಾಳಿಮದ ವಿಕ್ರಾಂತರೂಪದೊಳು
 ಮೇಲೆ ಮೆರೆದನು ದಿವ್ಯ ವಿಶ್ವರೂಪವ ತೋರಿ.
 ಅರಿವತ್ತ ಪರಿಯುತಿರೆ ನನ್ನ ಮನದಿಂ ಜಾರಿ
 ನಿಶ್ಚಲ ನಿರಂಜನಂ ನಿರ್ಮಲಕಲ್ಪಕಭಾವ
 ನಿಷ್ಕಳ ನಿರಾಖ್ಯಾತ ಶುದ್ಧನೇಕೋದೇವ
 ಎಂಬ ಶ್ರುತಿಮರ್ಮರಂ ನನ್ನ ಚೇತದಿ ಮೊರೆಯೆ
 ಸದ್ಧರ್ಶನಾನಂದವನುಭಾವದೊಳು ನೆರೆಯೆ;
 ದಿವ್ಯವ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯವದರಿವು ಚಿತ್ತವ ಸೋಕಿ
 ಮಾನಕಡೆಮಾಡಿತೆನೆ ನೀತಿ ತರ್ಕವ ನೂಕಿ
 ಮುತ್ತಣ್ಣ ದೊರೆಸಾಮಿ ಇರ್ವರೂ ಬಳಿಸಾರೆ,
 ನನ್ನ ಸೋಕುತ ಕುಳಿತು ಸ್ವರ್ಶದಿಂ ಸೊಗವೇರೆ
 ತುಸಕಾಲವಲ್ಲಿದೇ ವೇಕಾನುಭವದೊಳಗೆ
 ನಮ್ಮ ಹಂಕೃತಿ ಮರಳಿ ಎಚ್ಚರವ ತಹವರೆಗೆ.

ನಾರಾಯಣನ ಕತೆ

“ ಮಾತಾ ಸರ್ವಸ್ಯ ಲೋಕಸ್ಯ ಮಧುಸೂಧನಮಾನಿನೀ
 ದ್ವೀಪಾದಾಯ ಬಾಲಸ್ಯ ದದೌ ಭಿಕ್ಷಾಂ ಗೃಹೇ ಗೃಹೇ ”
 (ಯಾದವಗಿರಿ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ)

“ ಭವತಿ ಬಿಚಾಂದೇವಿ ”ಯೆಂದು
 ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹೊಸಿಲ ಮುಂದು
 ದಂಡಕೋಲುಭತ್ತಿ ಹಿಡಿದು
 ಮನೆಯೊಡತಿಯ ತೊಡಲಿ ಕರೆದು
 ಕಾಡಿಗೆ ಕಪ್ಪಿಡಿದ ಕಣ್ಣು
 ಪಿಳಪಿಳನೆ ಬಿಡುವ ಚಿಣ್ಣು -
 ನಾರು ? ಆರ ಮನೆಯ ಕಣ್ಣು ?
 ಕೆನ್ನೆ ಯೊಳರಿಸಿನದ ಬಣ್ಣು
 ಹೆಣ್ಣಿ ಗಿಂತಲಂದಮಾಗೆ
 ಜಡೆಗೆ ಕುಚ್ಚಿ ನೊಡವೆ ತೂಗೆ
 ಜರಿಯ ಮಗುಟ ನಡುವಿನೊಳಗೆ
 ಜಾರುತಿರಲು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಳುಗೆ
 ಪಾತ್ರೆ ಹಿಡಿದ ಕೈಯೊಳದನು
 ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ನಿಂತಿರುವನು,
 ಭವದ ತೊಡರನುಡಲಾರದೆ
 ಉಡುತಲಿರುವ ಹರಿಯ ತೆರದೆ
 *ಜಪಿಸುತಿರುವ ನನಗೆ ತೋರಿ
 ಲಜ್ಜೆ ನಗೆಯ ಮುದ್ದು ಬೀರಿ—
 ಅಂದು ಭಿಕ್ಷು ವೆರೆದ ಹಸುಳೆ
 ನನ್ನ ಧ್ಯಾನದೊಳಗೆ ಸುಸುಳೆ
 ಮನೆಯ ಮನೆಯ ತಾಯಂದಿರು
 ಸಿರಿಯ ತೆರದಿ ನಿಲ್ಲಲಿದಿರು
 ಕಾಣುತ್ತಿಹೆನು ಹಳೆಯ ಕತೆಯ
 ಯದುಗಿರಿಯೊಡತಿಯ ಮಮತೆಯ :

* ಉಪಾಕರ್ಮದ ಮಾರನೆಯದಿನದ ಗಾಯತ್ರೀ ಜಪ. ಆದಿನ ಹಸುಳೆಗಳೂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳೂ ಭಿಕ್ಷಾ ಚರ್ಮ ವ್ರತವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಪದ್ಧತಿ.

“ ಕೊಳ್ಳು ದೇವ ಸೈವೇದ್ಯವ ”

ಎಂದು ಒಂದೆ ಮನದೊಳೆರೆವೆ
ಕಣ್ಣ ಮುಚ್ಚಿ ಕರವ ಮುಗಿವ,
ಜಗದ್ಧರಣಗಾದ ಹಸಿವ
ತನ್ನ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಅಳಿವ,
ಮಾಯವಾದ ಸೈವೇದ್ಯವ
ಉಂಡನೆಂದೆ ಬಗೆದು ನಲಿವ,
ಉಂಡನೆಂದೆ ತಾಯಿಗುಲಿವ,
ಸುಚರಿತನೆಂಬಾತನಣುಗ
ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿ ಗಾದನೀಗ.

ನಂಬುವಳೆಂತವನ ತಾಯಿ
ತಿಂದಿತ್ತೇನೊ ಬೆಕ್ಕು ನಾಯಿ
ಎಂದು ಮನದಿ ನೋವಕವಳು
ತನ್ನ ಣುಗನ ಬೈವಕವಳು
ಸಂತನ ಸತಿ ಒಡವೆಯವಳು
ಸಿರಿಯ ಕರುಣೆ ಕಾಣದವಳು.
ತನ್ನ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯವೆ
ತನಗೆ ಕೊಡೆಯ ತೆರದೊಳೊದವೆ
ಎಲ್ಲೆಡೆ ಸರಿವವಳ ದಯವ
ತನ್ನಿ ರವೊಳು ಕಾಣದಿರುವ
ಭಾಗ್ಯಹೀನೆ ಈ ಸುವ್ರತೆ
ನಾರಣನೆಂಬಿವನ ಮಾತೆ.
ಅವಳಿಗವಳೆ ತಿಳಿಯದವೊಲು
ಅವಳುದರದಿ ಮೂರ್ತಿ ಸಿದೊಲು
ಸಿರಿನಾರಣರೊಲುಮೆಕಿರಣ
ಜನಿಸಿಹನೀ ನಾರಾಯಣ.
ಬಡತನ ಬರಗಾಲ ಸೇರಿ
ಅವಳ ಬಾಳ ಹಿಂಡಿ ಹೀರಿ
ಆಸೆ ಹೀಡೆಯುಳಿಸಿತೆನ್ನೆ
ಬದುಕಿಹುದೇ ಭಾಗ್ಯವೆನ್ನೆ,

ದ್ರವಿಡರರಸು ದಾನಿಯೆಂಬ
 ಜಸದ ಗುಡುಗು ಊರುತುಂಬ
 ಗುಡುಗುತ ಬರಲೀಕೆ ಕೇಳಿ
 ಭಂಗ ನೀಗುವಾಸೆ ತಾಳಿ,
 ತನ್ನಿ ಬ್ಬರು ಸುತರ ಜತೆಗೆ
 ಪತಿಯನಟ್ಟಿ ಅತ್ತಕಡೆಗೆ
 ಅಂತೊ ಎಂತೊ ಜೀವಿಸಿಹಳು
 ಕಿರಿಯಣುಗನ ವೋಪಿಸಿಹಳು.
 ದೊರೆಯ ಸಮಯ ಕಾಯ್ತು ಕಷ್ಟ
 ಅವನ ಕಂಡು ನುಡಿವ ಕಷ್ಟ
 ನೀನೆ ದೇವರೆಂಬ ಕಷ್ಟ
 ಭಕ್ತಗಂಡಗೆನಿತನಿಷ್ಟ
 ಎಂದೂಹಿಸಲಾರಳಿವಳು ;
 ತರುವ ಸಿರಿಯ ಕನಸೂಳಿಹಳು.
 ಇಂತು ತಿರಿದುತಂದ ಹಣವ
 ಹಾದಿ ಕಳ್ಳರೊಯ್ದ ಹದವ-
 ನರಿಯಳೇಕೆ—ಇಂದು ಸುತನ
 ಹಸಿವ ತಣಿಸಲಾರದವನ
 ಕೈಗೆ ಬಿಕ್ಕೆ ಕುಕ್ಕೆಯಿತ್ತು
 'ತಿರುಪೆ ಎತ್ತು' ಎಂಬಳತ್ತು.

ಕಲ್ಲ ದೇವರುಂಬುದೆಂತು
 ಅನ್ನ ಎತ್ತರುಣ್ಣದೆಂತು
 ಉಣ್ಣೆ ದಿರಲು ಅನ್ನವೇಕೆ—
 ಇಂಥ ಶುಷ್ಕ ತರ್ಕವೇಕೆ ?
 ಹಸಿವು ತನ್ನ ತಿನ್ನು ತಿರಲು
 ತಿನ್ನ ಅನ್ನ ಕೈಯೊಳಿರಲು
 ದೇವನೈವೇದ್ಯಕಿದನು
 ಮೊದಲೊಪ್ಪಿಸೆ ಬಯಪ ಹವಣು
 ಹಸುಳೆಗೊದಗುವಚ್ಚ ರಿಯನು
 ಮೆಚ್ಚ ದಿರುವನಾವನಿಹನು ?

ಈ ಸಂಯಮಕೀ ಅರ್ತಿಗೆ
 ಅಜ್ಜ ಬಾಲನೀ ಭಕ್ತಿಗೆ
 ಅನ್ನ ಹರಸು ಒಲಿದನೆನ್ನೆ
 ಇದರ ಸುದ್ದಿ ಹರಡಿತೆನ್ನೆ
 ಊರ ತಾಯಿ ಮೆಚ್ಚಿ ದರೆನೆ
 ಮೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿ ಹುಚ್ಚಾಯ್ತೆನೆ,
 ಎಲ್ಲ ಮನದಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕೂಡಿ
 ಎಲ್ಲ ಮನದಿ ಸಿರಿಯೆ ಆಡಿ
 ಎಲ್ಲರೆಯೆ ಲೋಭವಳಿಸಿ
 ಇಂದಿವುದೆ ಲಾಭವೆನಿಸಿ,
 ತ್ಯಾಗವೊಂದೆ ಭೋಗವಾಗೆ
 ವಾತ್ಸಲ್ಯವೆ ರಾಗವಾಗೆ
 ಮುತ್ತು ಹವಳ ರತ್ನಗಳನೆ,
 ಸುವ್ರತೆ ಏನಚ್ಚರಿ ಎನೆ,
 ಬಿಕ್ಕೆಯೆರೆವ ಬಾಲಕನಿಗೆ
 ಕೊಟ್ಟರು ಸಂತೋಷಂಮಿಗೆ
 ಅವನ ಮೊಗದ ಕಳೆಯ ನೋಡಿ
 ನಾರಣನಿವನೆಂದೆಯಾಡಿ.

ಜನದ ಮೊಗದ ಸಿರಿಯ ಕಂಡು
 ಜನನಿಗಾದ ನಲವ ಕಂಡು
 ಸಿರಿಯೆ ದಾನಗೈವಳೆಂಬ
 ಎರೆಯೆ ನಾಚಲೇತಕೆಂಬ
 ಬಡವೆಯಾಸೆ ತೀರುವಂತೆ
 ಏಳುಬಾರಿ ತಿರಿಯುತಿಂತೆ
 ಏಳುಬಾರಿ ಸಿರಿಯ ತಂದು
 ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಬಳಲಿ ನೊಂದು
 ಮತ್ತೆ ಬಿಕ್ಕೆ ಎತ್ತೆ ಬರುವ
 ಬಾಲಕನನು ಕಂಡು ನಗುವ
 ಹೊನ್ನು ರನ್ನ ತಣಿಸವೆನುವ
 ಅನ್ನವೆ ಸೈ ತಣಿವೆಗಿನುವ

ಪಂಚಭಕ್ತ್ಯ ಪರಮಾನ್ನವ
 ಲಲೆ ಮಾತನಾಡಿ ಕೊಡುವ
 ಮಾತೆಯರನು ನಂದಿಸುತ್ತ
 ಬಾಲ ಬಂದ ಜನನಿಯತ್ತ.

ಮಿಕ್ಕ ಕತೆಯೊಳೇನಕ್ಕರೆ?—

ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ಎಚ್ಚತ್ತಿರೆ
 ನಿಧಿನಾಗರದೊಲು ಸುವ್ರತೆ,
 ಬಂದರು ಬದುಕಿವೆನ್ನು ತೆ
 ಪತಿ ಸುಚರಿತ ಸುತರ್ದರು.
 ಕತೆಯೊರೆದೊರ್ವರಿಗೊರ್ವರು
 ಅಚ್ಚ ಚ್ಚ ರಿಪಡುತ್ತೆಲ್ಲರು
 ನಾರಣನನು ಮುದ್ದಿಟ್ಟರು.

“ ಎಲೆಲೆ ನಮ್ಮ ಮನೋರಥನೆ
 ಯದುಗಿರಿಸಿರಿ ಭಗೀರಥನೆ
 ನಮ್ಮ ಸುಕೃತಕಲ್ಪತರುವೆ
 ಪರಂಧಾಮನನುಗ್ರಹವೆ
 ನಮ್ಮಳಲಿನ ಬಿಸಿಲ ಚಂದ್ರ
 ನಮ್ಮ ಸೋಗದ ದೇವೇಂದ್ರ,
 ಅಂದು ಗಂಗೆಯರಸಿ ಹೋದೆ
 ಕಂಗಳಿದಿರೆ ಕಾಣದಾದೆ
 ಕೊನೆಗೆ ಇಲ್ಲೆ ಕಂಡೆನವಳ.
 ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕವಳ
 ದೊರೆಯ ದೊರೆಯ ತಿರಿದೆ ನಾನು
 ಇಲ್ಲೆ ಇರಲು ಕಾಮಧೇನು.
 ಎನ್ನ ಚೆಣ್ಣ ನಾರಾಯಣ,
 ನಮ್ಮ ಜ್ಞತೆಯನಾವರಣ
 ನಿನ್ನಿ ನಾಯ್ತು ಕೃಪಾವರಣ
 ಇನ್ನು ನಾ ಅನನ್ಯಶರಣ”
 ಎಂದು ಹೋಗಿ ಹರಕೆಯಿಟ್ಟು
 ಹರಿಗೆಲ್ಲವ ಮೀಸಲಿಟ್ಟು

ಸುಚರಿತ ಅನ್ವರ್ಥನಾಗಿ,
 ಸುವ್ರತೆ ನಾಸಕ್ತಿಯಾಗಿ,
 ಲೋಭ ಮೋಹ ಮುಕ್ತರಾಗಿ
 ಸತ್ಕಾರ್ಯದಿ ಸಿರಿಯ ನೀಗಿ
 ಸೊಗಮಿದ್ದರು ಭಕ್ತರಾಗಿ
 ಸದಾನಂದ ಯುಕ್ತರಾಗಿ.

ಓ ಜನನೀ ಯದುಗಿರಿ ಸಿರಿ,
 ಓ ನಾರಾಯಣ ಸಹಚರಿ
 ನೆನೆದೊಡೆನ್ನ ಬಗೆಯ ಸೊಗವೆ
 ಎಲ್ಲಿದ್ದರು ನಿನ್ನ ಮಗುವೆ
 ನಾನು—ಇಲ್ಲ ಬೇರೆ ತಾಣ.
 ಉಣ್ಣುವನ್ನ ಸ್ತನ್ಯಪಾನ
 ಕಾಂಬ ಚೆಲುವು ನಿನ್ನ ಸೋಟ
 ಆಪ್ತ ಸೊಗವು ನಿನ್ನ ಮಾಟ
 ಎಲ್ಲ ಹಾಡು ನಿನ್ನ ಲಲಿ
 ಇಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಕರುಣೆಗೆಲಿ.
 ಕಣಿವೆಯ ನೀರವತೆಯಲ್ಲಿ
 ಮಲಗಿಹೆ ನೀ ಪ್ರಭೆಯ ಚೆಲ್ಲಿ
 ಘನಶ್ಯಾಮನುರದ ಮೇಲೆ
 ಬಿನದದಿಂದ ಬಿಡುವಿರುವೊಲೆ.
 ನಿನ್ನಲ್ಲಸ ಹಕ್ಕಿ ಹಾಡು
 ಹೊಳೆವ ಕಿರಣ ನಿನ್ನ ಸೂಡು
 ಕೆರೆಯ ತಂಪು ನಿನ್ನ ಸ್ಪರ್ಶ
 ಮಂದಿಯೊಲುಮೆ ದಯಾವರ್ಷ
 ಮಲೆಯ ಗಾಳಿ ನಿನ್ನ ಪುಗೆ
 ಮನದ ನಲಿ ನಿನ್ನೊಪ್ಪಿಗೆ.
 ಭಗಣದೀಪ್ತವಿಭಾವರಿಯ
 ಬೆಳುದಿಂಗಳ ಪ್ರಭಾವಳಿಯ

ಯದುಗಿರಿನಭದ್ರವವೇ
 ನನ್ನೆರಕೆಯ ಚಿತ್ತುಖವೇ
 ತರಂಗಿಣೀ ಗೀತಾಪ್ರಿಯೆ
 ಚಿದಚಿತ್ ಸೌಂದರ್ಯಶ್ರಯೆ,
 ಪದುಮದಿಂದ ಉದಿಸಿ ಬಂದ
 ಹೊಳಹೊಳೆಲ್ಲ ಹೊಳೆದು ನಿಂದ
 ಯದುಗಿರಿನಾಯಕಿ, ತಾಯೇ
 ನಾರಣನೊಲು ನನ್ನ ಕಾಯೆ!
 ಇಂದು ಭವತಿ ಬಿಚ್ಚಾಂದೇವಿ
 ಎಂಬೆಳೆಯಗೆ ನನ್ನ ಕೋವಿ
 ಸುಡಿಸಿ ಭಕ್ತ್ಯೈವೆರೆವ ರೀತಿ
 ನನ್ನ ಸುಡಿಗು ತೋರು ಪ್ರೀತಿ.
 ನೆನೆವೆ ಜನನಿ—ಶರಣು ಜನನಿ
 ಜಯತು ತೇ—ನಮೋಸ್ತು ತೇ
 ನಮೋಸ್ತು ತೇ.

ಕವನಗಳ ಅಕಾರಾದಿ

	ಪುಟ
ಅವನು-ಅವಳು	೪೪
ಅವರು	೪೬
ಇಗೊ ಸಂಜೆ, ಸಖಿ	೨೮
ಇರುಳು ಚಂದ್ರೋದಯ	೩೦
ಓ ನಲ್ಲಿ ಬಾ ಇಲ್ಲಿ	೫೨
ಕಡಲಿದಿರು	೩೧
ಕವಿ ಬೀಂದ್ರಿಯವರನ್ನು ಕುರಿತು	೩೬
ಗಣೇಶದರ್ಶನ	೧
ಲಘುವಾಗಲೆ ಮನ	೩೨
ಚಿಕ್ಕುಹೂ	೨೨
ಜೀರುಂಡೆಯ ಮೇಳ	೨೫
ಜುಟ್ಟು	೬೪
ತಮೋಭೀತಿ	೨೬
ತಾಯಿಯ ಮುದ್ದು	೪೧
ನನ್ನ ನಾಯಿ	೩೭
ನರ್ತಕಿಯೊಬ್ಬಳ ನಾಟ್ಯವನ್ನು ನೆನೆದು	೪೯
ನವಿರಂಗಿ	೫೩
ನಾರಾಯಣನ ಕತೆ	೭೭
ನಾಳೇಜಂಘ	೭೨
ನಿರೀಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು	೩೩
ನೆರಳು	೩೫
ಪ್ರತೀಕ್ಷೆ	೪೨
ಪ್ರಶ್ನೆ-ಉತ್ತರ	೫೬
ಬಡಸೊಳಿಗೆ ಅವಳ ಗೆಳತಿ	೫೧
ಬಿನದೆ	೫೯
ಮುತ್ತಣ — ಸಾಬಿ—ದೊರೆಸಾಮಿ—ದೇವರು	೬೦
ಮೂಡುತಿಹನದೊ	೨೯
ಯುದ್ಧ ಸಮರ್ಥನವಾದ	೫೫
ವಿಮರ್ಶಕನ ಕಷ್ಟ	೫೭
ಸಹನೆ-ಶಿವ	೩೪
ಸಂಜೆಗಾಳಿಗೆ ಜಳಕ ಮಾಡಿಸೆ	೨೭
ಸಿರಿವಂತ ಸೊಳೆಯರ ಹಾಡು	೫೦
ಹಸು-ಕರು	೬೭

ಮೊದಲ ಚರಣಗಳ ಅಕಾರಾದಿ

	ಫುಟ
ಅಗೊ ಅಗೊ ಬಂದ....	೫೭
ಇಗೊ ಸಂಜೆ, ಸಖಿ,....	೨೮
ಇಲ್ಲಿ ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ಅವಳು	೪೬
ಇಂದು ಏನಾಗಿಹುದೆ, ಗೆಳತಿ	೪೨
ಒಂದೊಂದಿಲ್ಲ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬ	೫೩
ಓ ನಲೆ ಬಾ ಇಲ್ಲಿ....	೫೨
ಕಡೆದ ಕಡಲಿನ ಮೊದಲ ಫಲದಂತೆ, ಕಡೆಗೊಗಿವ	೩೪
ಕದ್ದಿಂಗಳಿನರುಳು :	೨೫
ಕಲನಾದಿನಿ ಕಾವೇರಿಯ ತೀರದಿ	೪೪
ಕವೀಶ್ವರ, ಸುಹೃದ್ವರ, ನಿನ್ನ ಸಿರಿಗನ್ನಡದ	೩೬
ಗುಳಿಗೆ ಬಿದ್ದುರುತಿಹ ಭೂತದಂತೊರಲುತಿದೆ	೩೧
ಚಿಕ್ಕುಹೂ ಚಿಕ್ಕುಹೂ ಚಿಕ್ಕುಹೂ	೨೨
ತವಸಿ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯ ನಸುನೋಡುತವೆ ಮುಚ್ಚಿ -	೨೬
ದೇವರನೇರಿಯದೆ ಕಾವ್ಯದ ರಚನೆಯ	೧
ನನ್ನ ಜುಟ್ಟಿದನಾರು ಮೆಚ್ಚಿರು ನೋಡು ನೋಡಿದರಾವುಟಿ	೬೪
ನಿದ್ದೆಯೊಳಿದೆ ನೊ ಎಚ್ಚರವಿದೆ ನೊ	೪೧
ಬನ್ನಿರೇ ಸಖಿ, ಎನ್ನಿರೇ—ನಲವೊಂದೆಯೇ ಸಾರ	೫೦
ಬಾ ಕೆಳೆಯ, ಬಾ ಕೆಳೆಯ	೫೯
ಬಾನ ಗೊಡಾರವನು, ಬೆಟ್ಟ, ನಡುಗೋಲಂತೆ	೭೨
ಬಾನ ಬಣ್ಣ ಮಾಗಿಸಿ ಶಶಿ	೨೯
ಬಾಬಾ ಮೋಹನೆ—ಬೀಗೆ	೪೯
ಬುವಿಯ ಚಾವೆಯ ತೆರದಿ ಸುತ್ತಿ ಹೊತ್ತೊಯ್ಯಂತೆ	೩೦
“ ಭವತಿ ಬಿಚ್ಚಂದೇವಿ ”ಯೆಂದು	೭೭
ಭವದುರ್ಗವಿಪಿನಡೊಳು ಗಮ್ಯವರಿಯದೆ ತೊಳಲಿ	೩೩
ಮಡಿಮಡಿ ಹಾರುವ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ	೫೧
ಮಾಮರ ತಳಿತುಹುದೇ ತಕ್ಕೆ ?	೫೬
ಮೇಲೂರ ಮುಕ್ತಣ್ಣ ಬಲು ಬುದ್ಧಿವಂತ,	೬೦
ಮೇಲೊಂದು ಗರುಡ ಹಾರುತಿಹುದು	೩೫
ಲಘುವಾಗೆಲೆ ಮನ ಗೆಲವಾಗೆಲೆ ಮನ	೩೨
ಸಕ್ಕವೆ ಗೆಲ್ಲುವುದು....	೫೫
ಸಂಜೆಗಾಳಿಗೆ ಜಳಕಮಾಡಿಸೆ	೨೭
ಹಸುವಿನ ಹೆಸರು ಯಶೋದಾ	೬೭
ಹೆರರ ನೋವಿಗೆ ಆಯ್ಕೊ ಎಂದು	೩೭

ಪು. ತಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರ ಕೃತಿಗಳು

ಕವನಸಂಗ್ರಹಗಳು :

ಹಣತೆ : ಕ್ರೈಸ್ತ ಅ. ೧೬ + ೯೪ ; ಬೆಲೆ, ರೂ. ೧-೪-೦.

. . . ಇವರ ಕಾವ್ಯವೋ ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ.
. . . ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ಕಾಳಿದಾಸ, ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಕವಿಗಳು ಜೊತೆಯಾಗಿ ತಿದ್ದಿದ
ಕವಿ ಮನೋಧರ್ಮ.

—ಶ್ರೀನಿವಾಸರ ಮುನ್ನುಡಿಯೊಡ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಓದಿದಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯೂ
ಅರ್ಥವೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯವೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. . . . ಈ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೋಘವಾದ ಜೀವನಾನು
ಭವವೂ ಆ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಕಾವ್ಯರೂಪವನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿಯೂ ತೋರಿಬರುತ್ತವೆ.

—ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕರ್ಣಾಟಕ.

ಮಾಂದಳಿರು : ಕ್ರೈಸ್ತ ಅ. viii + ೬೩ ; ಬೆಲೆ, ರೂ. ೧-೦-೦.

ಪ್ರಕೃತಿಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವಜನ್ಮದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಇವರು
ಮರೆಯಲಾಗದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಲ್ಲರು. . . . ಇವರ ಗೀತಗಳನ್ನೋದುವವರಿಗೆ
ಚೇತನಾಚೇತನವೆಂಬ ಬಳಕೆಯ ಭೇದಭಾವನೆಯು, ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಯೋಗಬಲದಿಂದಾಗುವಂತೆ,
ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ವಿಗಳಿತವಾಗುವುದು.

—ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಹಿರಿಯಣ್ಣ.

ಶಾರದಯಾಮಿನಿ : ಕ್ರೈಸ್ತ ಅ. ೭ + ೪೯ ; ಬೆಲೆ, ರೂ. ೧-೦-೦.

I have not failed to catch glimpses, now and again, of their exceeding
beauty.

—ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಹಿರಿಯಣ್ಣ.

I have enjoyed reading the pieces. Fine feeling in flowing words—that is
always a joy.

—ಡಿ. ಎ. ಗುಂಡಪ್ಪ.

The twenty-five pieces collected in Sarada Yamini . . . are a mixed
dish. The whole is a tooth-some repast for whoever loves modern
Kannada Verse.

—The Hindu.

. . . It is a valuable contribution to contemporary Kannada Literature.

—Trivani.

ಕಥೆಗಳು, ಚಿತ್ರಗಳು :

ರಾಮಾಚಾರಿಯ ನೆನಪು : (ನರಸಿಂಹಾಯು ಮುದ್ರಣ) ಕ್ರಾನ್ ಅ. ೬ + ೯೭ ಬಿಲಿ,
ರೂ. ೧-೪-೦.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಫು. ತಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ಆದ ಒಂದು ಉಕ್ತಿ ಶಕ್ತಿಯೂ, ನೋಟದ ಅಥವಾ ಅನುಭವದ ರೀತಿಯೂ ಇವೆ. ಗದ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೇ, ಪದ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೇ ; . . .

ಕಿರಿದರಲ್ಲಿ ಹಿರಿದನ್ನು ಕಾಣಿಸುವ ಜಾಣತನವು—ಪಂಕ್ತಿಪಾದಗಳ ಒಂದೊಂದು ಮಾತಿಗೂ ಭಾವವನ್ನೂ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ಹಾಯಿಸಲೆಳಸಿ ಅವನ್ನು ಶಿಲ್ಪದಂತೆ ಕಡೆಯುವ ಕೆಲಸವು—ಇವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಕಾಣಬರುವುದು.

—ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕರ್ಣಾಟಕ.

ರಥಸಪ್ತಮಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಚಿತ್ರಗಳು : ಕ್ರಾನ್ ಅ. ೪ + ೬೪. ಬಿಲಿ,
ರೂ. ೧-೦-೦.

ಗದ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಒಲವು ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಶ್ರೀ ಫು. ತಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಉತ್ತಮವಾದ ಗದ್ಯವನ್ನು ಕೂಡ ಬರೆಯಬಲ್ಲರೆಂಬುದು ಈ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಓದುವವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದಿರದು. ರಥಸಪ್ತಮಿ, ಗೋಕುಲಾಷ್ಟಮಿ, ವೈಲಮಾಳಿಗೆ ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಆ ದಿನಗಳ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಮನಂಬುಗುವಂತೆ ವರ್ಣಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಎತ್ತಿದ ಕೈ. ಗೋಳಿಯೊಂದಿಗೆ ಇವರು ನಡೆಸಿದ ಸುದೀರ್ಘ ಹರಟೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಗಳ ಬಲಿಯನ್ನು ಹರಡುತ್ತ ಹೋಗುವ ರೀತಿ ಮೋಹಕವಾಗಿದೆ. ಇತರ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಾಮಣೀಯಕತೆ, ಅದರಂತೆ ವಿಚಾರಗಳ ಗಂಭೀರ ಭಾವವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಓದುವವರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಬದಲಾರದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಎಲ್ಲ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಚಾರಪರತೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಳೆ ಇತ್ತಿವೆ. . . .

—ಕರ್ಮವೀರ.

. . . . ಸೊಗಸಾದ, ಸುಂದರವಾದ, ಆದರೆ ಗಂಭೀರ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. . . .

—ಪ್ರಜಾಮತ.

Here are portraits of some of the important Hindu festivals and of a few natural scenes that have stirred the mind of the author; the former evoke from him some really useful reflections on cardinal problems of theology and religion; and the latter afford him an opportunity to portray familiar scenes in Hindu social life. We are told of the beauties of religious experience, and of the triumph of belief over arguments, of faith over pure reason.

Shri Narasimhachar's is quite a familiar name among Kannada writers, and the present booklet is one more proof of his powers of observation and description.

—The Indian P.E.N.

ಧ್ವಜರಕ್ಷಣೆ (ಎಂಟು ಕಥೆಗಳು) ಕ್ರಾ. ಅ. ೪ + ೯೪ + ii. ಬೆಲೆ, ರೂ. ೧-೪.

'ಧ್ವಜರಕ್ಷಣೆ' ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಸುಸ್ವಾಗತಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ರಾಜಕೀಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ಮೊದಲ ಕಥೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಭಾವಗಳನ್ನು ಸರೂಪಕ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಬಿಲ್ಲಿನಂತೆ ಹರಡುವ ಈ ಕಥೆಗಳ ಕಲೆಗಾಗಿ. ಕವಿಯ ಮನೋಭಾವವು ಎಲ್ಲವುಗಳಿಗೂ ಏಕವಾದರೂ ಈ ಕಥೆಗಳ ವಸ್ತುವೈವಿಧ್ಯವಿಸ್ತರವಾಗಿಯೂ ಸುವಂತಹುದು.

ಕನ್ನಡ ಸಣ್ಣ ಕತೆಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು 'ರಾಮಾಚಾರಿಯ ನೆನಪು' ಎಂಬ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಂತೆ, 'ಧ್ವಜರಕ್ಷಣೆ'ಯಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

—ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್.

... I have greatly appreciated the stories contained in it. They are really much more than short stories; they are miniature studies of human nature

—ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಹಿರಿಯಣ್ಣ.

"ಧ್ವಜರಕ್ಷಣೆ", ಸಂಗ್ರಹದ ಮೊದಲನೆ ಕತೆ, ಉತ್ತಮ ಕಲಾಕೃತಿ 'ವಿಷಾದ ಯೋಗ'ದಲ್ಲಿ ಅಲಸಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಭಗ್ನ ಮನೋರಥನೊಬ್ಬನ ನಿಷ್ಠೆಯ ಮನೋಲಹರಿಗಳ ಚಿತ್ರಣವಿದೆ. "ರಾಗಿಣಿ", ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ರಾವುಸಾಹೇಬರ ಮಗಳು, ಅವರ ಕೂಲಿ ಮೇಸ್ತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತಳಾಗಿ ಓಡಿಹೋದುದನ್ನು ಬದಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಜಗತ್ತಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. "ಕಾಲನೊಡನೆ ಅಶ್ವತ್ಥನ ಸ್ಪರ್ಧೆ" ಬಹುಶಃ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಥೆ. ಕಥೆಯೇ ಇಲ್ಲದ ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲನು ಸಹಸ್ರ ರೂಪಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿದ ವೈವಿಧ್ಯ ಪೂರ್ಣ ವಂಚನೆಯನ್ನು "ಅಶ್ವತ್ಥ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಮಾರ್ಮಿಕವೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಪೂರ್ಣವೂ ಇದೆ" . . . "ನಿಂಗಿಯೋ ಲವಂಗಿಯೋ"ದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸರ್ವಂ ಸಹನೆ ಗಂಡಸಿನ ಮಹಾಪರಾಧಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. "ಕೊಳಂದೆ" ಈ ಸಂಗ್ರಹದ ಇನ್ನೊಂದು ಉತ್ತಮ ಕಥೆ.

ಈ ಕಥೆಗಳನ್ನೊದ್ದಿದ ಮೇಲೆ ಹೊಳೆಯುವ ಒಂದು ಮಾತೆಂದರೆ, ಶ್ರೀ ಪು. ತಿ. ನ. ಅವರು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಂತವೂ ಕವಿಗಳು ಎಂಬುದು "ಧ್ವಜರಕ್ಷಣೆ", "ಕಾಲನೊಡನೆ ಅಶ್ವತ್ಥನ ಸ್ಪರ್ಧೆ", "ಕೊಳಂದೆ"ಗಳು ಈ ಸಂಗ್ರಹದ ಪ್ರಕಾಶನವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿನಂದನೀಯವಾಗಿ ಮಾಡಿವೆ.

—ಕರ್ಮವೀರ.

The lyric poet is not generally successful as a short-story writer. There are exceptions, of course, like Mr. P. T. Narasimhachar. His lyrics are unsurpassed for their melody, and for a certain involute, direct appeal. In *Ramachariya Nenapu* Mr. Narasimhachar showed that he was a story-teller of no mean ability . . . the first story here, which has given the book its name, a deeply passionate tale . . . is good, and even great, the others . . . are . . . very good as descriptive essays, giving us specimens of beautiful, decorative prose.

As with all 'Kavyalaya' publications, the get-up is handsome.

—The Indian Express.

ಗೀತರೂಪಕಗಳು

ಅಹಲ್ಯೆ: ಕ್ರೌ. ಅ. xxiv + ೧೨೩. ಬೆಲೆ, ರೂ. ೨-೦-೦; ರೂ. ೩-೦-೦.

ಅಹಲ್ಯೆ, ಇಂದ್ರ, ಗೌತಮ,—ಈ ಮೊದಲಾದವರ ನಡವಳಿಯ ರೀತಿಯೇನು, ಅರ್ಥವೇನು? ಇವರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ಭಾವಗಳೇನು? ಇವರ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯೇನು? (ಇವನ್ನು) ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಕೃತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮುನ್ನೆಲೆಯೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ಪಾತ್ರಗಳೂ ಪಾತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ಸಮತಾನವಾಗಿ ಎದೆ ಮಿಡಿಯುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ನಾಟಕದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಬರುವ ವರ್ಣನೆಗಳಂತೂ ಉಜ್ವಲ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದಲೂ ಹೊಮ್ಮುವುದು ಅಸಂಭವ. . . . ಇನ್ನು ಅವಿರತವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುವ ನಾಟಕಕಾರರ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿ, ಧ್ವನಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೂ ಜೋಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿ, ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಗೆಬಗೆಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡಸಿ ಹೊಸ ಸೊಗಸುಗಳನ್ನು ಹಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಕಾಶಲ—ಈ ಮೊದಲಾದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. . . .”

—ತೀ. ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಿಂದ.

It has more than half-a-dozen songs of entrancing, haunting melody which are sure to keep fresh through time. The verse dialogue, the solo songs and choruses, the beauties of nature and other description score all along in memorable utterance; the flexibility and variety of the metres employed, suiting situation or the prevailing need and mood are evidence of a high technical achievement.

—The Hindu.

ಗೋಕುಲ ನಿರ್ಗಮನ: ಕ್ರೌ. ಅ. ೧೦ + ೭೨, ಬೆಲೆ, ರೂ. ೧-೦-೦.

ಕೃಷ್ಣನು ಮಥುರೆಗೆ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನಾ ದಿನ ಕೊನೆಯ ಬಾರಿ ಕೊಳಲೂಡಿ ವೃಂದಾವನದ ಭಕ್ತರನ್ನೆಲ್ಲ ತಣಿಸಿದ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. . . .

ಪು. ತಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಕಾವ್ಯರಚನೆಯಾಗುವುದು ಸರಸವಾಗಿ ಇಂಪಾದ ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೊಂಪಾಗಿ ಹಾಡಬಲ್ಲ ಗೀತಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುವರು ಅವರು. ಸುತ್ತಲಿನ ಜಗತ್ತನ್ನು ತೆರೆದ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವ ಇವರು ತಮ್ಮ ಗೀತಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಕಾನುಭವವನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ. ವೃಂದಾವನಕ್ಕೇ ತನ್ನ ಕೊಳಲಿನುಲಿಯಿಂದ ಮೋಹಿನಿಯನ್ನು ಬೀರಿದ ಕೃಷ್ಣನ ಪಾತ್ರನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪರಿಶ್ರಮ ತೋರಿದ್ದಾರೆ.

. . . ವೃಂದಾವನವನ್ನು ಕೃಷ್ಣನು ಬಿಡುವಾಗ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಡಿದ ದುಗುಡದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಕವಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆವರಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ.

—ಕರ್ಮವೀರ.

In particular, the present piece, it seems to me, illustrates beautifully how music, if it is properly approached, has the power to evoke the divine that is latent in human nature.

—ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಹಿರಿಯಣ್ಣ.

The poet revels in imagery and his power to create song and lyrical patterns is on the increase. . . . The movement of the play is sprightly and smooth. . . .

. . . One is held prisoner throughout by the music of the poem.

—*The Hindu*.

Some of the songs in this play can be classed among the best pieces of modern Kannada Poetry.

—*Triveni*.

. . . Radha's Krishna and Krishna's Radha figuring the ideal of love to them all, their ecstasy woven into a succession of symphonic movements of about fifty lyrics transporting us to rare joy.

. . . the dream music in this lyric play. So much does the poet come under the spell of his own art. Dance song, poetry, the moonlit night, the communion of rare souls, the enchantment of the flute, the end of a phase of life, the atmosphere of love enveloping age and youth alike.

. . . This play bodies fourth a dream which haunts us all. Radha and Krishna are its central figures, concrete embodiments of our own aspiration. We are grateful to the poet for projecting this vision of his into Kannada. I hope this play will add to the poet's reputation . . . The songs of Radha and the Rishis, Sri Krishna's dance song and the song before renouncing the flute are exquisite lyrics in themselves.

—*D. R. Bendre, in the Indian P.E.N.*

ದೋಣಿಯ ಬಿನದ ಮತ್ತು ಕವಿ: ಕ್ರೈ. ಅ. ೮ + ೬೦. ಬೆಲೆ, ರೂ. ೧-೦-೦.

If in 'Ahalya' the author expounded his philosophy of Love he here (in 'Kavi') enounces one on Beauty as the supreme essence, the crown of a series which rises in a crescendo of movement and presentation.

. . . the 'Kavi' is a pleasing piece of composition which we feel will advance our poet's reputation as it will add to the body of his work.

—*The Hindu*.

Mr. Narasimhachar is a true Nature-poet whose perception of Nature is a happy blend of poetry and philosophy.

—*Triveni*.

ಶಬರಿ: ಕ್ರೈ. ಅ. ೨೬ + ೬ ಬೆಲೆ, ರೂ. ೦-೮-೦.

I have read with great interest your new play of *Sabari*. . . . It beautifully embodies in poetry and song the higher ideal of ancient Indian life, spiritual freedom—the soul's longing for it and its attainment through divine grace.

—ಪ್ರೊ. ಎಂ. ಹಿರಿಯಣ್ಣ.

... ಶ್ರೀರಾಮನ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಶಬರಿಯು ಯಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದನು...
 ... ಕಥೆ ಇನ್ನೇ ಇದ್ದರೂ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಅದನ್ನು ಒಳಸುವಲ್ಲಿ ಕಾಶಲ್ಯ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ...

—ಕರ್ಮವೀರ.

Among modern Kannada writers, Mr. P. T. Narasimhachar occupies a high place as a master of word-music and lyric patterns. . . . The episode of Shabari in the *Ramayana* is quite a touching one. . . . In the hands of the author, this simple theme is invested with a rich significance. Shabari's anxious and selfless yearning for the arrival of Rama and her ecstatic happiness at the end are brought out with delicacy and artistic skill. The melody of the songs is for the most part pleasing. . . . It is an experiment at evolving a new literary form in Kannada. The get-up and printing are good, and we hope that Shabari will be quite popular.

—The Indian P.E.N.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪು. ತಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು . . . ಶಬರಿಯ ಸಿದ್ಧ ಜೀವಕ್ಕೆ ಮುಗ್ಧಭಾವ ಸ್ವರಾಸವನ್ನು ಬೆರಸಿ ಹೊಸ ನೋಟದಿಂದ ನಾಟಕವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾತಿನ ಇಂಪು, ಭಾವದ ನಯ, ಮನಸ್ಸಿನ ಹದ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಶಾಂತಿ—ಇವು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರ ಕವಿತೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುಣಗಳು. ಈ ಗುಣಗಳು ಶಬರಿಯಲ್ಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಡಮೂಡಿವೆ. ಈ ಗೀತರೂಪಕದಲ್ಲಿ, ಇನ್ನು ಸುಲಭಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆ ಎಂಬಷ್ಟು ಸರಳ ಅದರೂ ಗಂಭೀರವಾದ ಶೈಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತಿಯ ಮಾತಾಗಲಿ ಮುಕ್ತಿಯ ಮಾತಾಗಲಿ ಬಹು ಮುದ್ದಾಗಿದೆ. ಕೃತಿಕೃತಿಗೂ ಈ ಕವಿಗಳ ಕೈ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದೆ; ಇವರ ಕೃತಿಸತ್ತ್ವ ಬಲಿಯುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷ, ಹೆಮ್ಮೆ.

—ಕನ್ನಡ ನುಡಿ.

ಗಣೇಶ ದರ್ಶನ: ಕ್ರಾನ್ ಅ. viii + ಲ 4 + ಲ. ಬೆಲೆ, ರೂ. ೧-೮-೦ ; ೨-೮-೦.
 ೨೨ ಕವನಗಳ ಸಂಕಲನ.

